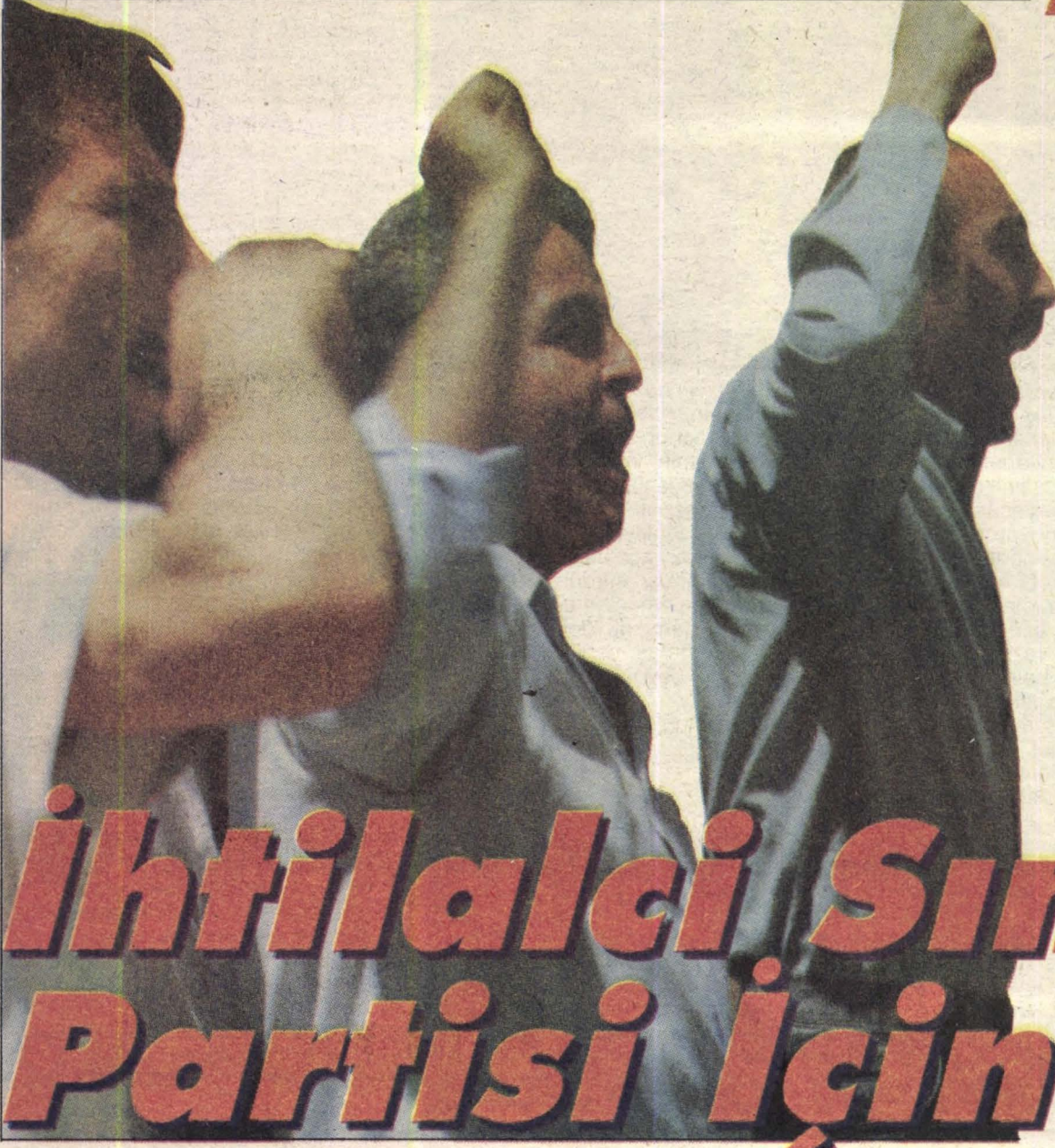

Kızıl Bayrak

15 Günlük Sosyalist Siyasal Gazete

7-21 Haziran '95, Sayı:24, Fiyatı:20 000 TL

ihtilalci Sınıf Partisi için ileri!

Sınıf hareketi uzun süredir bir tıkanma ile yüzyüze. '89-'91 döneminde istikrarlı bir yükseliş yaşayan işçi sınıfı hareketi, '91'den bugüne kısmi canlanmalara karşın genel bir durgunluk içerisinde gözükmektedir. Harekete hakim olan çizgi genellik değil yerellik, militanlık değil barışçılıktır. Bu sürecin niçin böyle yaşandığı sorunu komünist yazında çeşitli kereler işlendi. Bu görüntünün arkasındaki nedenleri kısaca özetleyecek olursak şunları söylemek mümkün:

Türkiye işçi sınıfının çeşitli tarihi nedenlerle militan mücadele geleneği sınırlıdır. Şu ana kadarki mücadelesini esas olarak barışçıl bir biçimde ve düzen kurumlarına yaslanarak yürütmüştür. Bu gelişim sürecinin bir ürünü olarak reformizmin ve yasalçı anlayışın işçi sınıfı üzerinde küçümsenemez köklü etkileri mevcuttur. Şu ana kadarki tarihinde ciddi bir düzen dışı örgütlenme deneyimi sözkonusu değildir. Mücadelesini kendi öz taban örgütlülüklerine dayanarak yürütme alışkanlığı ve refleksi son de-

rece sınırlıdır.

Tüm bu gelişimi besleyen son derece önemli bir başka tarihsel etken de sınıfın devrimci hareketlere karşı süregelen bir güvensizlik içerisinde bulunmasıdır. Tarihsel gelişimi içerisinde, devrimci hareketin sınıf hareketine güven veren ve süreç içinde giderek ibresi yükselen bir önderlik kapasitesi ortaya koymaması, hatta tersine sınıf hareketi açısından yer yer bölücü, mücadeleyi sekteye uğraticı bir rol oynayabilmesi bu güvensizliği besleyen önemli bir nedendir. Devrimci hareketin 12 Eylül'de verdiği olumsuz sınav ve sermaye diktatörlüğünün bu durumu işçi ve emekçiler şahsında etkili bir biçimde istismar etmesi de bu güvensizliği besleyen ek faktörler olarak görülmelidir. Bunlara eski sosyalist ülkelerde yaşanan çöküş süreci de eklenince, bu güvensizlik, sınıf hareketinin ileriye doğru adım atabilmesinin önünde başlı başına önemli bir engelle dönüşmüş bulunuyor.

Oysa '89'dan bu yana yaşanan gelişmeler sınıf hareketinin önündeki bu engelleri aşmak bakımından önemli olanaklar yaratmış bu-

Kızıl Bayrak

Yeni süreç ve ayırım çizgisi

Yeni bir döneme girildiğine dair göstergeler her geçen gün daha da çoğalmaktadır. Daha bugünden yaşanmaya başlayan bir dizi olayın işaret ettiği gibi, bu yeni dönemin en belirleyici özelliği militan kitle hareketliliğindeki yaygınlaşma olacaktır. Bütün belirtiler şaşmaz biçimde bu gerçeğe işaret etmektedir.

Bu gelişmelerin düzen açısından ifade ettiği anlam son derece açıktır. Önümüzdeki günler sermaye düzeni açısından "yönetememe krizi"nin daha da derinleştiği, kitleleri denetlemenin iyi-

Devamı 3. Sayfada...

Devamı 3. Sayfada...

Büyük 15-16 Haziran Direnişi, İşçi Sınıfı Tarihine Kanımızla Yazıldı

Sınıfa Karşı Sınıf! Saldırıya Karşı Saldırı!

Sermaye düzeninin kriz ve bunalımının derinleştiği dönemler, başta işçi sınıfı olmak üzere tüm ezilen kesimler üzerinde sömürü, zulüm, baskı ve şiddetin doruğa ulaştığı dönemlerdir. Kapitalizmin yapısal krizini dönemsel olarak hafifletmenin tek çözümü olarak daha çok sömürü, yoksulluk, baskı, şiddete başvurulur. Bu çözümün kendisi tersten bunalım ve krizin derinleşmesi sonucunu yaratır. Yani kapitalizmin her çözümü bir çözümsüzlüktür. Şairin deyişiyle; "Zulmünü artır ki, yıkılışın hızlansın."

İşte 15-16 Haziran 1970'de, sermayenin içine düştüğü krizi hafifletmenin bir yolu olarak DİSK şahsında işçi sınıfının on yıllık kazanımlarına, birikimine saldırılmıştır. Yapılan yasa değişikliğiyle DİSK'in tasfiye edilerek Türk-İş'in tek sendika olarak bırakılmasının amaçlanması, daha sonra pratikte görüleceği gibi DİSK'in Türk-İş'ten çok farklı olduğundan değildi. Gerek DİSK yöneticilerinin reformistliği, gerek düzene sadakatlıkları, o gün için de, bilinmeyen bir şey değildi. Düzeni esas tedirgin eden DİSK çatısı altında biriken militan bir öncü işçi kuşağının varlığıydı. Saldırının amacı bu potansiyelin sınıfa bağlarını yok ederek, sınıfın politizasyonunun ileri düzeyde çekilmesini engellemektir. Ama sermaye bugün Gazi mahallesinde olduğundan daha kötü bir biçimde baltayı taşa vurmuştu. İşçiler örgütlülüklerine ve örgütlenme haklarına kimsenin beklemediği ölçüde sahip çıktılar. 15 Haziran 1970 günü İstanbul ve İzmit'te 113 fabrikada üretim durdurularak 70 bin işçi alanlara aktı. 16 Haziran'da Türk-İş Genel Başkanı Seyfi Demirsoy'un; "Demokrasiyi yıkmak için işçiyi teşvik edenlerin yakasına kanunlar yapışmazsa Türk-İş'e bağlı işçiler yapışacak." diyerek sınıf dayanışmasını haince engelleme, direnişi yalnızlaştırma çabalarına rağmen, Türk-İş'in örgütlü olduğu bir çok üretim biriminde de binlerce işçi üretimi durdurarak sınıf kardeşlerinin yanında, düşman barikatlarının karşısında yerlerini aldılar. Üretim birimlerinden alanlara akan öfke selinden ürken sermaye, tankı, topu, panzeri, askeri ve polisiyle saldırdı. İşçilerin üzerine koca bir militarist aygıtla saldırdı. Türkiye işçi sınıfı devletin bu saldırılarına militanca direndi, sermayenin kurşunlarına karşı taş, panzerlerine karşı göğsünü siper ederek saldırıya karşı koydu. İki gün süren direniş ülkenin bir çok büyük kentine sıçradı. Olaylar sırasında dört militan işçi katledildi, yüzlercesi yaralandı.

Bu militan ve kararlı direnişe rağmen işçiler iki gün boyunca zaptettikleri alanlardan, şehir merkezlerinden geriye, fabrikalarına çekilebildiler. DİSK yöneticileri İçişleri Bakanı ve valinin isteği üzerine radyodan işçilere bir çağrı yaptılar. "İşçilerin kötü maksatlı cerayanlara

kapılarak şerefli Türk ordusu mensuplarına taş atmamaları, tahriklere kapılmamaları, anayasaya aykırı davranmamaları"ni istiyorlardı. Teslimiyeti, ihaneti ve alçaklığı iç içe yaşayan bu grup artık açık oynuyordu. Örgütlü, devrimci bir işçi önderliğinden yoksun olan hareket hain sendika bürokratlarının ihaneti karşısında, yükseldiği gibi hızla geriye çekildi.

15-16 Haziran, safları netleştirmiş hain sendika bürokratlarının işlevlerini açık bir biçimde göstermişti. Gelişmeler onları, saflarını açık etmeye zorlamıştı. İşçilere kurşun sıkarak dört işçiyi katleden, yüzlercesini yaralayan katil sürüsüne "Şerefli Türk ordusu mensupları", ölümü paahasına sendikalarını sahiplenen işçilere "kötü maksatlı cerayanlara kapılıp tahrik olan"lar, diyerek Türk-İş ile aralarındaki farkın sadece lafızda olduğunu ortaya koyuyorlardı. Devlet ise, işçi sınıfının öfke selinin karşısında yasayı geri çekerek (daha sonra anayasa mahkemesi bu yasayı iptal etti) yenilgiyi kabul etmişti. Yılların birikimi ve çabasıyla oluşmuş bir mevzi dövüşerek korunmuştu. Ne var ki, direniş sadece bulunulan mevziyi korumakla sınırlı kalmış, sermaye sınıfının çok yönlü saldırısı karşısında sınıf olma bilincinde, perspektiflerde ve politik örgütlülüğünde bir sıçrama yaratılmamıştı. Burjuvazi yasayı geri çekmişti. Ama yasanın hedeflediği fiili uygulamalar sürüyordu. 17 Haziran'da İstanbul ve İzmit'te sıkıyönetim ilan edilerek baskılar arttırıldı. 6 bin işçi işten atıldı. Yüzlercesi tutuklandı, işkenceden geçirildi.

Dönemin sosyal demokrat CHP'sinin başkanı İsmet İnönü bu durumu şöyle değerlendiriyordu: "Sıkıyönetim adalet dışı değildir. Kanuni bir idaredir. Acil ve kısa yoldan adaleti ve gerçekleri ortaya çıkarmak için getirilir. Ayrıca bulanmış olan zihinlere su-

künnet ve huzur gelmesini sağlar." Düzenin bir numaralı koruyucusunun da ifade ettiği gibi sıkıyönetimin amaçladığı yasa ile yapılamayanları kısa yoldan yapmak. İşçi sınıfı yasaya gösterdiği militan tepkiyi daha sonra sıkıyönetim, gözaltılar ve işten atmalara karşı sürdürmediği oranda düzen amaçladığına ulaşmış oldu. Zaten düzenin hedeflediği DİSK tabelası değildi. O tabela altındaki devrimci öncü işçi potansiyeliydi. DİSK'i düzen nezninde "tehlikeli" kılan da bu potansiyeldi.

Sermayenin DİSK şahsında işçi sınıfının yıllardır biriktirilen kazanımlarına saldırısı, militanca bir direnişle geri püskürtülmüş, DİSK yöneticilerinin ihanetine rağmen DİSK sahiplenilmiş, yasa iptal edilmiştir.

Sendika bürokratlarının tüm engellemeleri ve sınıf önüne kurdukları barikatlar yıkılarak sınıf dayanışması gerçekleştirildi. Artık, kavga başlamış, demagoji yaparak idare etmenin olanağı kalmamıştı. İhanetçi sendika bürokratları, çürüm

üş ve emek düşmanı bir düzenin saflarında olduklarını açıklamak zorunda kaldılar.

Kendiliğinden bilincin ürünü olan 15-16 Haziran direnişi, militanlık yönüyle bugüne kadar aşılammış olsa da bir savunma, mevcudu koruma eylemidir. Talepleri, sendikalar yasasının geri çekilmesiyle sınırlıdır. Sermayenin saldırısı geri çekilince işçi direnişi de geri çekilmiş, bu yüzden de ardından gelişen fiili saldırılara, tutuklama ve işten atmalara karşı etkili bir karşı koyuş gerçekleştirilememiştir. Kuşkusuz bu durum, o günün koşullarında, sınıf hareketinin örgütlülüğünün genel düzeyi ve kendi savaş kurmayı olacak sınıf örgütlülüğünden, ihtilalci sınıf partisinden, yoksunluğu ile anlaşılabilir. Yine de söylenebilir ki: **Savunma pozisyonundan saldırı pozisyonuna geçilmedikçe, kazanılmış mevzileri ileri bir mevziye sıçramanın aracına dönüştürmedikçe var olanı korumak da olanaksızdır.** 15-16 Haziran direnişi, tüm görkemine, burjuvaziyi tir tir titreten heybetine rağmen, savunmayı saldırıya dönüştürmediği, geri çekilerek sınıf düşmanına geniş bir hareket alanı bıraktığı için kendisinin ardından gelen işçi sınıfı hareketine kalıcı bir kazanımlar yumağı hediye edememiştir.

Bugün 15-16 Haziran'ın dersleriyle donanarak sınıf hareketini daha ileriye taşımak, sınıf dayanışmasını pekiştirmek, sınıfa karşı sınıf, kapitalizme karşı sosyalizm perspektifiyle mevzi direnişlerden genel direnişlere doğru ilerlemek durumundayız. Savunmayı değil, saldırıyı örgütlemek görevi ile yüzyüzeyiz. Ve elbette kazanmanın, kazandıklarımızı korumanın zorunlu bir yolu olarak sınıfın savaş kurmayı olan illegal ihtilalci sınıf partisini yaratarak...

İhtilalci Sınıf Partisi İçin İleri!

Baş Sayfadan Devam...

lunmaktadır. '89 sonrası yaşanan sınıf mücadelesi işçi hareketinin kendi öz-gücüne güvenini beslemiş, işçi sınıfı içinde sınıf olma bilincinin yaygınlaşmasını sağlamıştır. Bu kazanımın politik örgütsel düzeydeki ifadesi ise işçilerin mevcut sendikal örgütlülüklerin ve burjuva partilerinin politik niteliklerini kavramaya başlamaları ve giderek bu kurumların denetim ve inisiyatifinden uzaklaşma sürecine girmeleri olmuştur. Yine ve özellikle '91'den sonra yaşanan işçi eylemlerinde işçi sınıfı pek çok kez devletin kolluk kuvvetleriyle çatışmaya girerek barışçıl reformist alışkanlıkların kendi bilincinde yarattığı barikatu yarmaya başlamıştır.

Ne var ki; kendi başına bu kazanımlar işçi sınıfının sermayenin saldırılarını göğüsleyebilmesini sağlayamamıştır. Özellikle toplu tensikatlarla '91'de başlayan, '94'te ise 5 Nisan kararlarıyla çok daha kapsamlı ve azgın bir niteliğe ulaşan sermaye saldırıları karşısında işçi sınıfı cephesinden bugüne kadar anlamlı bir eylemsel karşı koyuş gerçekleşmemiştir. Bu işçi sınıfı saflarında hoşnutsuzluğun ve mücadele isteğinin artmakta olduğu gerçeğini ortadan kaldırmaya da işçi sınıfı hareketinin yukarıda belirttiğimiz zaaf alanlarının nedeninin köklü olduğunu gösteren bir durumdur. Bu tabloyu değiştirebilecek tek unsur bir devrimci önderlik iradesi olabilirdi. Oysa belirttiğimiz gibi devrimci önderlik alanı işçi hareketinin geçmişten bu yana yaşadığı zayıflığın en temel ve belirleyici göstergelerinden biri durumundadır.

Süreç boyunca bu zayıflığın aşılabilmesi, tersine yeni örnek şahsında devam edebilmesi, militan ve kitlesel bir sınıf hareketliliğinin yaratılabilmesinde gittikçe en belirleyici etken durumuna dönüşmüştür. Özellikle reformistleşmeye başlayan kesimlerin şahsında devrimci hareket, bir dizi önemli eylemlilikte

müdahalesiz kalmış, ya da içine girdiği reformistleşme sürecinin bir yansıması olarak, hareketi ilerleten değil, önünü tıkayan bir rol oynamaya başlamıştır.

Genel grev süreçleri, işçi sendikaları platformları, Gebze direnişi, Pendik direnişi vb. bu durumun somut olarak yaşandığı önemli eylemlilikler oldu. Oysa bu direnişler pek çok bakımdan yerel militan direnişler olarak işçi hareketinin seyrini değiştirmek için son derece önemli olanaklar sunmaktaydılar. Komünist hareket açısından ise, işçi hareketine önderlik etme iddiasından bakılınca, bu eylemler şahsında, henüz yeterli bir hazırlık ve perspektif açıklığına sahip olunmadığı görülmektedir.

İşçi ve emekçi hareketi uzun bir süreçten beri nispi bir durgunluk olarak tanımlanabilecek genel bir görünüm ortaya koyuyordu. Bununla beraber, komünistlerin her vesileyle ve sık sık ifade ettikleri gibi bu toplam gerçeğin yalnızca bir bölümünü oluşturmaktaydı. İşin diğer ve daha temel olan cephesinde ise militan bir işçi hareketliliğini besleyen

dinamiklerin gittikçe çoğalması bulunmaktaydı. Hazırlıklar bu doğrultuda gerçekleşebilmeliydi. Nitekim Gazi'de yaşanan militan ve kitlesel patlama ve ardından yaşanan bir dizi gelişme bunun böyle olduğunu ortaya koymuştur. Şimdi yeni ve militan bir sınıf hareketi açısından olanakların çok daha fazla olduğu bir döneme girmektedir. Son süreçte yaşanan bir dizi gelişme sınıf hareketinin devrimci önderliğini yaratmak açısından yeni ve önemli olanaklarla yüzyüze geleceğimizi göstermektedir. Gazi ve Nürtepe olaylarını, '95'in devrimci 1 Mayıs'ını bir yana bırakalım, Tuzla'da deri işçilerinin militan eylemliliği, Eminönü ve Şişli belediyelerinde yaşanan işçi direnişleri, Polisan'da halihazırda süren direniş, kamu emekçilerinin ülke çapında süresiz bir eylemlilik gerçekleştirme yö-

nündeki eğilimleri vb. yeni dönemin artan olanaklarının hali hazırda somut görünümüdür. Bu sözü edilen eylemlerin genel olarak militan bir görünüm sunmaları hemen hepsinde devletin kolluk kuvvetleriyle yer yer çatışmaların yaşanması, eylemlerin taşıdığı devrimci dinamizmin bir diğer önemli göstergesidir. Önümüzdeki sürecin onbinlerce işçi açısından bir TIS dönemi olacağı, sermaye sınıfının TIS dönemini yeni saldırılar için kullanmaya çalışacağı da düşünülürse, yakın dönemin politik önderlik iddiasını somutlamak açısından önemli bir süreç olacağı çok daha anlaşılır olacaktır.

Komünistler kitlelerin içerisinde, eylem alanlarının merkezinde olmalıdırlar. Somut mücadelenin kararlı militan önderleri olarak davranabilmelidirler. Eylemlere önderlik için kitle hareketinin komünistlerden beklediği çok daha fazla girişkenlik ve inisiyatifdir. Bunu yapabildiğimiz takdirde, sınıf hareketini militanlaştırmak ve bu çabanın içerisinde ihtilalci sınıf partisini örgütlemek yakıcı amacına ulaşmamak için hiçbir neden yoktur.

Kızıl Bayrak

Yeni süreç ve ayırım çizgisi

Baş Sayfadan Devam...

den iyiye güçleştiği bir süreç olacak. Bugüne kadar sermaye düzeni, son derece ağır bir iktisadi bunalıma, korkunç boyutlara ulaşan servet-sefalet kurtuluşuna rağmen, kriz politikalarını uygulamakta büyük bir güçlük çekmedi. İşçi ve emekçilerin son bir yılda uğradıkları iktisadi ve sosyal hak kayıpları o denli ağırdır ki, bu açıdan ancak 12 Eylül faşist diktatörlüğü dönemiyle karşılaştırılabilir. Öyle ki son bir yıl içerisinde 1 milyona yakın işçi işten çıkarılmış, reel ücretler yarı yarıya düşürülmüş, sendikal örgütlenme ciddi yaralar almıştır. Buna karşın örgütsüzlük, önderliksizlik, sendika bürokrasisinin açık ihanetçi tutumu, devrimci hareketin güçsüzlüğü, sosyalizmin yitirdiği prestij kaybı, işçi sınıfının militan mücadeleye alanındaki deneyim eksikliği vb. etkenlerin birleşik sonucu olarak bu saldırıya emek cephesinden anlamlı bir karşı yanıt verilememiştir. İşçi ve emekçi saflarına hakim olan tablo, yer yer belirli çıkışlar da olmakla beraber genel olarak durgunluk ve bu durgunluğun beslediği karamsarlıktır.

Ne var ki, yalnızca yüzeydekine değil, esas olarak dipten dibe işleyen süreçlere bakanlar açısından bu tablo yalnızca gerçeğin bir boyutunu oluşturmaktaydı. Komünistler geçen süreçte yaptıkları pek çok değerlendirmede dikkatleri dipten dibe işleyen süreçlere çekmeye çalıştılar. Eylemsel bir patlamanın olanaklarına işaret ettiler. Buna göre bir hazırlık içinde olunması doğrultusunda uyarılarda bulundular. Nitekim Gazi direnişi aslolanın yüzeydeki durgunluk değil, altan alta biriken patlama dinamikleri olduğunu bir kez daha ve çarpıcı bir biçimde kanıtlamıştır. Gazi direnişiyle hava kitlesel ve militan bir mücadeleye doğru dönmeye başlamıştır. Peşisıra gelen 1 Mayıs gösterileri ve Nürtepe direnişi ise, bu gerçeği doğrulayan ek göstergeler oldular.

İçine girilen bu yeni dönem bir yandan sınıf ve emekçi hareketinin önderlik ihtiyacını daha yakıcı hale getirirken, diğer yandan da komünistler açısından bu görevi başarmanın olanaklarını arttırmaktadır. Sorun süreci doğru bir şekilde değerlendirebilmek, gündeme getirdiği görevlere etkili bir şekilde yanıt verebilmektir. Altı çizilerek belirtilmesi gerekir ki, bu yeni süreçte komünist hareketin parti hedefini başarıya ulaştırabilmesi, ancak kendi programatik farklılıklarını politik-pratik müdahale alanında daha net olarak görülür hale getirilebilmesiyle mümkündür.

Mücadalenin, en azından bugün için yoksul emekçi semtlerinde yoğunlaşması, bu sorunu çok daha özel bir öneme sahip kılmaktadır. Kürt kimliğinin, alevi kimliğinin ve yoksul emekçi kimliğinin, bu kimliklerde ifadesini bulan çelişkilerin üstüste yığıldığı semtlerde, kıvılcım çok daha kolay patlamalara dönüşmektedir. Üstelik bu semtlerin devrimci hareketler açısından

geçmişten bu yana tek değilse bile temel çalışma alanı olması, bu durumu çok daha anlaşılır kılmaktadır. Oysa işten atılma korkusunun, sendika bürokrasisi ve reformizm kısılcacının halihazırda belli bir etkisinin sözkonusu olduğu fabrikalarda henüz ciddi bir hareketlilik görülmemektedir. Bu durum gerek programatik yapıları gereği, gerekse güçsüzlüğün yarattığı basınçtan dolayı devrimci hareketi tümüyle semt çalışmasına kanalize etmektedir. Dün işçi sınıfındaki hareketlenmeyle furya halinde sınıfa koşan bu hareketler, kuşku duyulmasın ki bu kez tersinden ve aynı hızla semtlere koşturacaklardır.

Genel çizgileriyle özetlenen bu tablo, komünistlerin önüne öncelikleri doğru tespit edilmiş komple bir politik çalışma görevi koymaktadır. Komünistler bu yeni süreçte bir yandan semt çalışmasının yarattığı devrimci mücadele imkanlarından yararlanmayı bilirken, diğer yandan da bunu kitlesel-militan bir sınıf hareketinin yaratılması amacına bağlı bir biçimde yürütmeyi başarmak göreviyle yüzyüzedirler. Eğer sınıf hareketine bağlanmamışsa, legal araçlar üzerinden ve semtlere dayalı bir güçlenme sonuçsuz kalmaya mahkumdur. Bu temel gerçek, komünistlerin faaliyetlerine yol gösterecektir. Dolayısıyla devrimci demokrasinin bu doğrultudaki çabasını kitleleri devrimcileştirdiği için desteklemek, ama sınıf dışı olduğu için de ideolojik mücadele konusu etmek, birbirine bağlı bir görev alanı olarak komünistlerin önünde durmaktadır.

Komünistler, semtlerdeki devrimci havayı fabrikalardaki "Gazi direnişleri" için bir imkana dönüştürmek çabalarında bir başka önemli engelle de yüzyüze geleceklerdir. Eski ve yeni temsilcileriyle reformizm... Politik hattını sendikaların bürokratik çarkı içerisinde elde ettiği küçük kırıntılara, işçi sınıfının bugünkü geri bilincine endekslemiş olan bu reformist gruplar, militan bir sınıf hareketliliğinin önündeki en önemli barikatlardan biri olacaktır. Devrimci hareketlere, devrimci gelişmelere ve devrimci önerilere düşmanca yaklaşımlarıyla, bu role daha bugünden soyunmuşlardır da.

Kısacası önümüzdeki süreçte komünistler açısından devrimci semt çalışması ile fabrika çalışmasını, açık çalışma ile gizli çalışmayı stratejik öncelikleri gözeterek bir tarzda birbirine uyumlu bir biçimde yürütmek son derece özel bir öneme sahiptir. Devrimci demokrasiyle ve reformizmle, komünist siyasal faaliyet arasındaki bugünkü somut ayırım çizgisi buradadır.

Bu temel perspektifin bugün kendini somutlaştırdığı taktik tutum ise semtlerdeki emekçi hareketiyle fabrikadaki işçi hareketini birleştirebilmek, birincisini ikincisinin dinamitleyicisi ve destekçisi olarak kullanabilmektir. Politik faaliyeti semtlerdeki devrimci potansiyelin desteğini yedekleyebilecek önemli fabrikalarda yoğunlaştırmaktır. Bugün izlenmesi gereken en doğru hat budur.

Reformist KÇSKK Bürokratları Kendilerini Teşhir Ediyor

Devrimci Memurlar

Görev Başına!

Eylem İçinde Eylem!

Talep ve hedeflerde belirsizlik vardı. Yöneticiler bir; "Biz kimseden görüşme istemiyoruz, hükümet bizden görüşme talebinde bulunsun" diyor, yarım saat sonra, kitleye hiç bir açıklama ihtiyacı duymadan bu kararı değiştirip, mikrofondan hükümet başkanına görüşme çağırısı yapıyorlar. Saatler geçip, hükümetin başı sağır sultan rollerine yatinca, huzursuzluk daha da artıyor. İnsanlar grup grup toplanarak "Ankara'da bir gün daha kalınsın-hayır geri dönülsün" tartışmaları yürütüyorlar. Tartışmaya katılanlarda bile tam bir belirsizlik hakim. Ne "kalınsın" diyenler açık bir hedef gösterebiliyor, ne "dönülsün" diyenler, dönüldükten sonra ne olacağı konusunda hemfikir. Ama, bütün belirsizliğine rağmen, oldukça açık görünen bir şey var; sendikal yönetim, yazılı programına rağmen, eylemi burada bitirme eğiliminde. İlk sloganlar yükselmeye başlıyor: "Cumartesi, Pazar, Pazartesi Devam!", "Yılgınlık Yok, Direniş Var!", "Zafer

Direnen Emekçinin Olacak!", "Sokağa, Eyleme, Genel Greve!"...

Az sayıda devrimcinin çabasıyla başlatılan ve kısa zamanda yaygınlaşan bu tepkinin ardından, daha örgütlü bir tepki ortaya çıkıyor. Bir grup kamu çalışanı, Tüm Bel-Sen pankartının ardında oluşturdukları kortejle ve sloganlar atarak, "oturma eylemi"nin içine dalıyor. Pankartlarını kapalı Tüm Sağlık-Sen'liler de derhal korteje katılıyorlar. Eylem sloganları bu kez, daha örgütlü ve güçlü biçimde yükselmeye başlıyor. Yürüyüş kürsünün önünde son buluyor ama bu "eylem içinde eylem" sonuna dek sürüyor. En sonunda da, KÇSKK yönetiminin, eylem programında yer alan "süresiz iş bırakma" kararını unutup, 2 günlük iş bırakma doğrultusunda açıklama yapmasıyla "sertleşerek" sona eriyor.

ağlaşık 100 bin devlet "memuru", devletin başkentini adeta işgal etti. Kızılay meydanı doldu, taşı. Trafik durdu. Ankara'nın gecesi-gündüzü sloganlarla çınladı. Emegin sesini sağır sultan duydu, ama sermayenin hükümeti duymadı, duymazlıktan geldi.

Peki; nasıl oluyordu da, 100 binlik bir kitlenin, Bakanlıklar'ın burununa dibinde, kenti sloganlarla çınlatması, alanları iki gün işgal etmesi, yürüyüşü, hükümet tarafından görmezlikten-duymazlıktan gelineliyordu?

Bu sorunun yanıtı, kamu çalışanlarının 5 yılı aşan bir mücadele sürecinin bütününde, önderlik ve kararlılık düzeyinde vb. aranmalıdır. Ama, bütün bu sürecin adeta özeti durumunda olan bu son eylem, aranan yanıt açısından son derece belirgin ipuçlarına sahiptir. Hareketin genel ve en belirgin hedefi "grevli-toplu sözleşmeli sendika" talebi olmakla birlikte, 20 Aralık 1994 ve 18 Haziran 1995 dahil olmak üzere, sendikal önderlik, hiç bir eylem için net hedef belirlememiş, kitleleri eylem içinde eylemsiz bırakmıştır. Bütün kitleliliğine ve coşkusuna karşın, 20 Aralık eylemi sonrasında, kamu çalışanlarında yaygınlaşan umutsuzluk ruh halinin en açık nedenlerinden biri de budur. Karar almakta ve nutuk çekmekte oldukça "radikal" davranan KÇSKK, sıra uygulamaya geldiğinde, aldığı kararları rahatlıkla unutabilmekte, bundan da en küçük bir sıkıntı duymamaktadır.

Son örnek Ankara eylemidir. 27-28 Mayıs'ta yapılan bölge toplantılarının sonuç bildirgeleri, KÇSKK'nın 29 Mayıs toplantısında değerlendirilerek bir eylem takvimi çıkarılmıştır. 15-16 Haziran'da başlayıp, 18 Haziran'daki mitingle doruğuna ulaşan Ankara eylemi de bu takvime dahildir. Ama takvimin tek eylemi değildir. Asıl büyük eylem bundan sonra, ülke çapında iş bırakma olarak belirlenmiştir. KÇSKK'nın kamuoyuna yazılı olarak açıkladığı eylem takviminin 5. ve son maddesinde aynen şöyle denmektedir:

"19 Haziran 1995 Pazartesi günü yukarıdaki etkinlikler sonuç vermezse, ülke genelinde sonuç alana kadar, hizmet üretiminden gelen gücümüzü kullanacağız."

Bu cümlelerin tek anlamı vardır; "sonuç alana kadar" süresiz grev. Nitekim, "yukarıdaki etkinliklerden" sonuç alınmamıştır. Ama, KÇSKK yöneticileri, iki günlük açlık grevinin etkisiyle olacak, kendilerinin kaleme aldığı bu kararı unutmuşlar, eylemi "bitiriş" konuşmalarında kitleye, "hizmet üretiminden gelen güç"lerini 2 gün süre ile kullanma çağrısı yapmışlardır. 100 bin kamu çalışanının 2 günlük Ankara eylemi boyunca boş nutuklar çekilmiş, ama örneğin, grev propagandası bile yapılmamıştır.

Böyle istikrarsız, hedefsiz bir mücadeleyi, ne denli kitlesel olursa olsun, siyasi iktidarın görmezden duymazdan gelmesi hiç de şaşırtıcı değildir. "Memur"un ilk Ankara çıkarmasında Moğultay'ın dediği gibi, hükümet; "karşısında güç görmeden" kamu çalışanlarını muhatap alma niyetinde değildir. Söz konusu güç de, sayısal değil, niteliksel güçtür kuşkusuz. Ne istediğini ve nasıl alacağını tam olarak bilmeyen bir 100 bin yerine, belirli bir hedefe sahip ve kararlı bir 10 binle sürdürülecek mücadelenin, muhatapları tarafından daha fazla kaale alınacağı açıktır. Bu, örgütlenmede, eylemde ve mücadelede "kitlelilik"e karşı bir görüş değildir. 10 binlerin yürüteceği kararlı bir mücadelenin, bugünkünden daha kitlesel eylemler düzenleyebileceği herkesçe anlaşılır olmalıdır.

Ama şimdi kamu çalışanlarının büyük çoğunluğu, Ankara'dan "yine eli boş dönme"nin moral bozukluğu içinde ve "kararlı, istikrarlı ve

programlı bir mücadele yürütülmeden hak almanın mümkün olmadığı" bilincinden yoksun durumdadır. 20 Aralık deneyiminin ardından ve sendika merkezlerinin sahip çıkmadığı, propaganda etmediği, örgütlenmediği bir grevin etkin ve sonuç alıcı bir biçimde uygulanma ve başarı şansı fazla yüksek görünmemektedir.

Peki bu durumda, kamu çalışanlarının mücadelesini yükseltmenin, kazanımlara doğru ilerletmenin olanakları nasıl yaratılacaktır? Hareketin bu kısır döngüden, kitlenin bu moral bozukluğundan kurtulması nasıl sağlanacaktır?

Bütün üretim alanlarında olduğu gibi, kamu hizmet sektörlerinde de "mücadelenin yükseltilmesi" görevi, elbette ki, öncü-bilinçli kesimlerin üzerindedir. Bir başka söylemle, görev, devrimci-sosyalist kamu çalışanlarındır. Şimdi grevin tabandan örgütlenmesi, alınan kararın etkin biçimde hayata geçirilmesi, tamamen, insanların nasıl çalışacağına bağlıdır. Bu grevin başarı düzeyinden bağımsız olmak üzere, devrimci-sosyalist kamu çalışanlarının asıl görevi, alanlarında bilinç düzeyinin yükseltilmesi, daha geniş kitlelerin politikleşmesi yolunda, uzun soluklu bir mücadeleyi örgütlemektir. Sadece eylem sırasında ya da öngününde yapılan ve zaman sınırlıya da fazla kesime ulaşamayan dar bir eylem propagandasıyla kitleleri bilinçlendirmenin, uzun soluklu mücadelelere hazırlamanın olanağı yoktur. Bilinçsiz kitleler, eylem günlerinde, en iyi ajitasyon çekenlerin arkasından gider. Ankara'da olduğu gibi, mikrofona kullanma hakkını "seçimle kazanmış" sendikal önderliğin ajitasyonu, eyleme devrimci propaganda ve ajitasyonun "sızmasını" önlemek için yekvücut olarak davranabilir. Ve nihayet bu basiretiyle, burjuva medyanın uşak kalemleri tarafından övgülerle "onur"landırılabilir vb. vb...

Eylem öncesi, devrimci basın mensuplarına propaganda yasağı deklare etmeye çalışmanın onursuzluğunu taşıyan KÇSKK dönem sözcüsüne, Rauf Tamer'in ve burjuva medyanın en paçavra organlarından biri olan Hürriyet'in övgüleri, ibreti alem için postalanabilir. Hatta yöneticiler "eylem kırılcılıkla" da suçlanabilir. Nitekim bu tür suçlamalar çoktandır yapılmaktadır da. Ama, mücadelenin son iki yılı göstermiştir ki, bu, tek başına, mücadeleyi bir milim bile ileri götürmemiştir.

Kamu Emekçileri "Sonuna Kadar Kavga" Demeli!

Yılgınlık Yok, Direniş Var!

İNSANLARIN YASAMA HAKLARI MÜCADELE GÜÇLERİ KADARDIR

DEMOKRASİLERDE BİZİM HER TÜRLÜ SESE KARŞI KULAGİMİZ AÇIKTIR ANCAK BİZ O SESLERİN ALTINDAKİ GÜÇE BAKARIZ

Bundan sonra da götürmeyecektir. Sendikalizmi aşan bir mücadele programından ve kararlı-ısrarcı bir çalışmadan yoksun bir "sendika ağaları" eleştirisinin, kamu çalışanlarının mücadelesine önderlik etmeye aday olmayacağı bu Ankara eylemi bir kez daha kanıtlamıştır. Kamu çalışanlarının yerel önderliklerinin çoğu, devrimci-demokrat emekçilerden oluşmaktadır. Ama buna rağmen, merkezi önderlik, eylem alanından, İHD başta olmak üzere, bir kaç devrimci yayının pankart ve sloganlarına, mikrofondan müdahale etme cesareti gösterebilmiştir. Ve ne yazık ki, devrimci kamu çalışanlarından, etkin bir tepki görmemişler, bu sayede kitlenin geri bilincini devrimcilere karşı seferber edebilme olanaklarını korumuşlardır. Ardından gelişen tepki eylemi, kendi içinde ne kadar anlamlı olursa olsun, kitlenin bilincinde yeterli etkiyi sağlama şansını yitirmiştir.

Bu nedenle, öncelikle ve asıl yapılması gereken; sendikal hak talebini kendi içinde bir amaç olmaktan çıkarıp, sadece, ilk elden kazanılması gereken bir mücadele aracı olarak yerli yerine oturtmak ve kitleleri bu doğrultuda bilinçlendirmektir. İkinci olarak; sosyalizmle sendikalizm arasındaki fark, somut hedefler halinde kitlelere gösterilebilmelidir. Sendikal çalışmanın dar pratiği içinde kendini tüketen ve kitlelere bugünkü sendika yönetimlerinden farklı bir hedef gösteremeyen "devrimci" ve "sosyalist" kamu çalışanlarının sendika yönetimlerine yönelik eleştirileri kitlelere çok fazla şey anlatmaz, anlatmamaktadır. Devrimci-sosyalist kamu çalışanları, kendi misyonlarını, devrimci sendikacılık derekesine indirmemeli, kamu çalışanları arasında devrimci politika yapmayı öğrenmelidirler.

Çünkü, emeğin sermayeye karşı mücadelesinin genel ihtiyaçları, kamu çalışanlarının mücadelesi için de geçerlidir. Ve bugün, mücadelenin önünü tıkayan temel eksiklik, politik öncüden yoksunluktur. Ekonomik-demokratik taleplerin, politik hedeflere bağlı olarak ele alınması, ya da, ekonomik-demokratik mücadelenin, iktidar mücadelesine bağlanması... İşte, kitlelerin bilincini yükseltmede, dolayısıyla kitlesel mücadeleyi bir ileri boyuta sıçratmada, devrimci-sosyalist kamu çalışanlarının perspektifi bu olmalıdır. Bugünkü sendika yönetimlerine yöneltilebilecek eleştiriler de ancak bu yönlü bir çalışma içinde anlam kazanacak, kitlelerin bilinçlenmesine hizmet edebilecektir.

Bu konuda hassas olan bir nokta daha vardır. Kitlelerin politikleştirilmesi hedefi içinde yürütülecek bir sendikalizm-reformizm eleştirisiyle, devletin sendikalar ve sendikacılar üzerinden kamu çalışanlarına saldırısı birbirine karıştırılmamalıdır. En sert eleştiriler tabii tutulan yönetimlerin, devlet karşısında sahiplenilmesi birbirine zıt şeyler değildir. Sahiplenilecek olan, onların ne oportünist ideolojileri ne de reformist mücadele programlarıdır. Bu kişiler şahsında sahiplenilecek olan 10 yıllık sendikal mevzilerdir.

Şişli Belediye İşçileri Direnişte

Yerel seçimlerde işçi kıyımına gitmeyeceği sözü ile işbaşına gelen ANAP'lı Şişli Belediye Başkanı Gülay Atıg; önce çalışma koşullarını zorlaştırdığı, ücret ve mesai ödemelerinde zorluklar çıkardığı Belediyede, 2 Haziran günü 363 işçiyi işten çıkartarak, gerçek yüzünü iyice göstermiş oldu. Belediye işçisinin buna tepkisi 5 Haziran'da topluca iş bırakmak oldu. Şu anda toplam 964 işçiden yaklaşık 900'ü iş bırakmış durumda.

Direnişçi işçiler, direnişlerini, Temizlik İşleri Müdürlüğü Şantiyesi'ni terketmeden, geçgündüz orada kalarak sürdürüyorlar. İşçiler, sürdürdükleri işgal ve iş bırakmanın yanı sıra, Belediyenin taşeron kullanarak polis korumasında çalıştırdığı çöp kamyonlarının bazılarında da el koyarak Belediyeyi anlaşılmaya zorluyorlar. Bu yüzden, faşist sermaye diktatörlüğünün kolluk kuvvetleri, direnişe bir kaç kez saldırdı. İçlerinde işyeri baştemsilcisinin de olduğu 9 işçi gözaltına alındı. Bunlardan üçü 14 Haziran'da tutuklandı. Buna rağmen işçiler her saldırıya militan bir tarzda karşı koydular ve polisi püskürttüler.

Diğeryandan, burjuva medya sanki böyle bir direniş yokmuş gibi davranıyor. Çünkü Gülay Atıg tüm burjuva medyayı ge-

zerek, rüşvetler dağıttı ve bunu sağladı. Ayrıca daha direnişin başında çevre halkına yönelik bir bildiri dağıttıran Atıg ve ekibi, direnişe karşı bir kamuoyu oluşturmaya çalıştı. Ancak tüm bu oyunlar işe yaramadı. Direnişçi işçiler kendi hazırladıkları bir bildiri ile Atıg'a cevap verdiler. Bunun sonucunda çevre halkından belli bir destek aldılar. Bazı bölgelerde halk taşeron firmaya çöplerini toplattırmadı.

Direnişe destek ziyaretleri oldukça yoğun. Hergün bir çok işyerinden işçiler, emekçiler, demokratik kitle örgütleri, öğrenciler direniş yerini ziyaret ediyor. Direnişçi işçilerin, eylemin mevzi kalmaması; Eminönü gibi

diğer direnişlerle birleşmesi, en azından koordineli ilerlemesi için çeşitli girişimleri var.

Direnişte, daha önce Kağıthane Belediye direnişi ve benzeri bir kaç direnişte iyice teşhir olmuş olan sendika bürokrasisinin etkisi fazla değil. Direnişteki devrimci ve öncü işçilerin yönlendiriciliği daha fazla. Örneğin, işçiler sendikaların hazırlamış olduğu bildiriye değil de kendi bildirimlerini dağıtmayı tercih ediyorlar. Buna rağmen kilit anlarda sendikacıların reformist ve uzlaşmacı müdahaleleri etkili olabiliyor.

Direnişçi işçilerin yönelmesi gereken temel sorunlardan biri; işten atılan yaklaşık 900 işçinin

büyük çoğunluğunun direniş alanına gelmemeleri, direnişe aktif katılmamalarıdır. Direniş, ilerive devrimci işçilerle, bunların çevresindeki az sayıda işçiyle sürüyor. Bu durum, burjuvazinin yoğun propagandası, maddi olanakları ve direniş süresinin uzayabileceği göz önüne alındığında, direnişin bölünebileceği tehlikesini de beraberinde getiriyor. Yapılması gereken tüm Belediye işçilerinin aileleri ile birlikte direniş yerinde olmalarını ve direnişlerine sahip çıkmalarını sağlamaktır.

Şişli Belediyesi işçilerinin sermayenin saldırılarına karşı aldığı kararlı tutum, mevzi bir direniş olarak kalmamalıdır. Diğer direniş yerleri ve sınıfın ileri unsurları ile bütünleşilerek "Sınıfa Karşı Sınıf!" şiarı yükseltilmeli ve ücretli kölelik zincirlerinin kırılması yönünde öne çıkarılmalıdır.

**Herkes iş!
Tüm Çalışanlara İş
Güvencesi!**

**Kurtuluş Yok Tek Başına!
Ya Hep Beraber,
Ya Hiç Birimiz!**

Direnen işçilere jandarma saldırısı

Aras Kargo, Ekspres Kargo, Belediyeler, Polisan... ve Adana'da AKBAŞ...

Bunlar, devlet güvenlik güçlerinin saldırısına uğrayan yakın dönem grev ve direnişlerinin sadece bir kaçı. Ve rahatlıkla denilebilir ki; son bir yılda, devletin saldırısına uğramayan bir tek grev, direniş yahut gösteri yoktur. Devlet güvenlik güçleri, kapitalistlerin özel güvenlik güçleri olarak çalışmaktadır. Her hangi bir işletmede, işçilerin en küçük kıpırdanışında, kapitalist, en yakın polis ya da jandarma birimini, bir telefonla fabrika önüne dökerek emrine hazır halde bekletmekte ve küçük bir işaretle işçilerin üzerine saldırmaktadır.

Adana/Pozantı'da kurulu AKBAŞ Madencilik'in sahibide aynı yolu tutmuş, sömürü ve zulmüne karşı direnişe geçen işçilerin üzerine, devletin kolluk gücü jandarmayı saldırtmıştır. Hiç bir sosyal güvencenin bulunmadığı, asgari ücret sefaletinin dayatıldığı işyerinde işçiler, bir süre önce örgütlenmeye başlamışlardı. İşçi sınıfını örgütsüzleştirme politika ve uygulamasının gemi azya aldığı koşullarda, AKBAŞ kapitalisti, işçilerin örgütlenmesine göz yummadı. 200 işçi bir günde kapı dışarı edildi.

İş akitlerinin fesh edilmesi üzerine işçiler, işyeri önünde açlık grevine başladılar. Ama kapitalistin gücü sadece kendi parası kadar değil, bir sınıf olarak elinde tuttuğu sermaye dev-

letinin gücüyle de destekliydi. Nitekim AKBAŞ kapitalisti, 200 işçiyi işsizlik ve açlığa terketmekle kalmadı, açlık grevine yatan işçilerin üzerine jandarmayı da saldırttı. Bu saldırıyla geri çekilmeyen işçiler, bu kez jandarma tarafından gözaltına alındılar. Ne var ki, parlayan direniş ateşi sönmeyi. Zincirlerinden başka kaybedecek şeyleri kalmayan işçilerin gözünü yıldırım mümkün olmadı. Gözaltından sonra da direnişe devam eden AKBAŞ Madencilik işçileri, haklarını alana dek direnmekte kararlı olduklarını haykırdılar.

İşçilerin düşmanı sadece kendi çalıştıkları fabrika yahut işletmenin sahibi olan tek bir patron ya da kapitalist değil, devleti denetimine alarak örgütlenmiş bir ka-

pitalistler sınıfıdır. AKBAŞ işçileri, eğer, AKBAŞ kapitalistine karşı başlattıkları mücadeleyi, sermaye devletine karşı mücadele ile birleştiremez ve kapitalist sınıfın karşısına bir sınıf olarak çıkmanın araçlarını yaratamazlarsa, bugünkü mücadeleden belirli kazanımlarla çıksalar bile, bunlar, geçici kazanımlar olarak kalacaktır. Bunun için AKBAŞ direnişçileri gözlerini diğer sınıf kardeşlerine ve bu ücretli kölelik düzeninin yıkılması için mücadele veren devrimci ve komünistlere çevirmelidirler. AKBAŞ direnişçileri, direnişlerini ülkede varolan diğer yerel direnişlerle birleştirmek, kamu emekçilerinin, Eminönü, Aras Kargo, Şişli direnişçi işçilerinin taleplerine sahip çıkmak, kardeş

Kürt halkının haklı özgürlük mücadelesini desteklemek, devrimcilerin ve Kürt muhaliflerin kaybedilmesine, katledilmesine, işkence ve insan hakları ihlallerine karşı mücadeleyi direniş bayraklarına yazmak zorundadırlar.

Kapitalist sömürü sistemi devam ettiği sürece ne asgari ücretin, ne işten atılmaların ardu arkası gelmeyecektir. İşçi sınıfı, kapitalist sömürü sistemini ortadan kaldırmalı ve kendi sınıf iktidarında, sosyalist bir toplum örgütlemelidir.

**AKBAŞ İşçileriyle
Dayanışmaya!
AKBAŞ İşçileri Sınıf
Dayanışmasına!
Sermaye Mezara!
İşçiler İktidara!**

Kızıl Bayrak-ADANA

Düzen cephesinin

“birlik ve beraberlik” ruhu

ŞOVENİZM

Sınıf hareketi ve devlet terörü

Devlet terörü, işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin mücadelelerine karşı giderek daha fazla kullanılıyor. Özellikle son bir yılda giderek yoğunlaşan bir biçimde işçi direnişlerine, grev, yürüyüş ve mitinglere polis-jandarma saldırıları düzenlenmektedir. Son bir ayda, Polisan grevcilerine, Eminönü ve Şişli Belediyesi'ndeki direnişçi işçilere ve şimdi de Tuzla Organize Deri Sanayi Bölgesi'nde uzun zamandır direnişte olan Cihangir Deri işçilerine “güvenlik” güçlerinin bir dizi saldırısı sözkonusu olmuştur.

Sermaye diktatörlüğü, uzun zaman, kitleleri öncüsüz bırakma hedefine uygun olarak, devrimcileri yoketmeye ağırlık vermişti. İşkence, infaz, katletme, kaybetme türünden kirli savaş yöntemleri yoğun biçimde kullanıldı. Ne var ki, bir yandan bu iğrenç yöntemler açığa çıkarıldıkça, sermayenin çirkin hedefi ters tepti. Tek tek yoketmeye çalıştığı devrimciler giderek daha hızla çoğalmaya, daha yoğun ve kitlesel bir mücadele yürütmeye başladılar. Öte yandan, giderek derinleşen krizin faturasını emekçilere yüklemeye çalışırken, emekçi kesimlerin itirazları artmaya, karşı duruşları radikalleşmeye başladı. Bu süreç devletin gerçek niteliğinin, ezen sınıfın ezilen sınıf üzerindeki baskı ve tahakküm aracı olduğunun görünür hale gelmesini sağladı. Devleti, kirli yüzünü göstermek ve tavır koymak zorunda bıraktı.

Artık TC, işçi sınıfı ve emekçi katmanların karşısında,

sermayenin copu-dipçığı ve mermisi olarak durmak zorundadır. Böyle de durmaktadır. Dün Polisan'da, bugün Cihangir Deri'de, grevci-direnişçi işçilere inen dipçikler, sermaye sahiplerinin modern kölelerini (işçileri) uysallaştırma, sömürüye sessizce boyun eğdirme aracından başka bir şey değildir. Hatta, sözkonusu saldırılar göstermiştir ki, devlet sadece, sermaye sınıfının soyut düzeyde bir koruyucusu olmaktan öte, günlük-pratik yaşamda da, tek tek her kapitalistin özel koruma görevlisi gibi çalışır. Jandarma ve polis, sürekli sermaye sahiplerinin emirlerine hazır bekler. Fabrikatörün bir telefonuyla, grevci ya da direnişçi işçileri dağıtmak üzere fabrika önüne koşarlar. Bu tek tek olaylar bile, genelde devletin, özeld devlet güvenlik kuvvetlerinin neyin “güvenliği”ni sağladığının en açık göstergeleridir. Bu, her koşulda “sermayenin güvenliği”dir.

Barbarlığın devamının yine barbarca yöntemler yoluyla sağlanmasıdır.

Ne var ki, ne devlet terörüyle, ne de başka bir yöntemle, sermayenin güvenliğini ilelebet sağlamak mümkün değildir. Nitekim Türkiye işçi sınıfı, daha bu günden, devlet terörüyle sindirilemeyeceğinin, sermayenin böylesi bir sömürü ve zulüm imparatorluğuna katlanmayacağına işaretlerini vermeye başlamıştır. Emekçi sınıflara giderek bir kavga ruhu egemen olmaya başlamıştır. Son ayların hemen her kitle hareketi, terörist devlete emekçi kitleler ve devrimciler tarafından verilmiş

sert yanıtlar olmuştur. Bu Polisan grevcilerinin jandarmaya karşı tutumunda da böyledir, Cihangir Deri direnişinde de, Eminönü Belediye direnişinde de... Gazi ve Nurtepe direnişleriyle, Hasan Ocak, Rıdvan Karakoç ve Sibel Yalçın cenazelerindeki de aynı kavga ruhudur.

Bu ruhun, özellikle ve öncelikle işçi sınıfında politik bir bilinçle beslenmesi ve örgütlü bir güce dönüştürülmesi gerekmektedir. Kitle hareketindeki bu yeni dönemin genelde bütün devrimciler, özeld de komünistlere yüklediği acil görev budur.

Komünistler grevlere, direnişlere ve her türlü kitle eylemine bu görev bilinciyle yaklaşmak, buraları, sadece sınıf için değil, yeni kadrolar için de birer “okul” haline getirmek durumundadırlar. Öncü işçi kuşağının savaşı-militan ve politik bir kimlikle donatılmasının bir koşulu da bu militanlaşmaya koşut bir öncü irade ve devrimci inisiyatif ortaya koymaktır. Komünist hareket bu iradeyi ve inisiyatifi ortaya koymakla sadece kendisinin değil, işçi sınıfının da rüştünü ispatlamasının bir daha kapanmamak üzere önünü açmış olacaktır.

Bu kez de lğdır:

Devlet Kana Doymuyor!

İşgalci her güç, işgal ettiği yörede yükselen direniş hareketlerine karşı baskıya, zulme, kıyım ve katliama başvurmak zorundadır. Geçtiğimiz günlerde de işte böyle bir katliam yaşandı. İğdir'da, PKK'li bir tutsağın, eşi ve dört çocuğundan oluşan ailesi, sömürgeci-faşist sermaye devletinin iğrenç nefret ve kin duygularıyla beslenmiş katil sürüsü kontr-gerilla tarafından, gece vakti katledildi. İnsaf veya vicdan sözcüklerinin ağza bile alınmasından, içinde bir parça insanlık onuru kalmış birini utandıracak tarzda. En büyüğü oniki yaşındaydı çocuklarının. Ama korkuyorlardı namerter: O çocukların büyüyeceğinden ve çoğu zaman

olduğu gibi 12-13 yaşlarında gerillaya katılıp dağlarda kendilerine karşı savaşa gireceklerinden. Yani zindandaki babalarını örnek alacaklarından...

Tabii katliamın ertesinde katliamcı devletin suç ortağı medya da her zaman olduğu gibi çarpıtma görevini layıkıyla yerine getirdi. Baba itirafçıydı denilerek, önce katliam PKK'ye yüklenmeye çalışıldı. Bu yalan tutmayınca katliamı, çocuklarının PKK'ye katılmasından sorumlu tutulan yurtseverin ailesinden intikam almak isteyen civar köylülerin yaptığı yalanı uyduruldu. Bu da tutmadı. Sonra arkasından sessizlik... Suçüstü yakalanmış ve susarak saldırıları geçiştirmeye çalışan bir

suçlunun sessizliği...

Artık, ne derece medya gücüyle sunulursa sunulsun, yalanları tutmuyor, tutmayacak. Katliam aygıtı terör çeteleri, hergün kendini daha fazla teşhir ediyor. Emekçi sınıflar nezdinde kendilerine karşı büyüyen öfkeyi ancak kısmi olarak ve kısıtlı bir zaman daha denetleyebileceklerinin onlar da farkında. Bu yüzden giderek kısalan aralarla imaj tazeleme çabasına girmeye gerek duyuyorlar. Artık devletin terör çetelerinin şeflerinin asli işi, onların sevk ve idaresi değil, makyajları olmuştur. Ancak bu da onları kurtarmayacak.

**Kahrolsun Sömürgecilik!
Özgürlük, Eşitlik,
Gönüllü Birlik!**

Egemenliğini sürdürmekte zorlanması ve manevra olanaklarının giderek daralması, sermaye sınıfını, dozu giderek arttırılan bir devlet terörüne daha etkin bir biçimde sarılmaya itmektir. Ancak burjuvazi yalnızca baskı ve terör politikalarıyla egemenliğini sürdürmeyeceğinin de bilincindedir. Uyguladığı dizginsiz teröre “meşru” kılıflar giydirmek için her türlü aracı kullanmaktadır. Dört bir koldan tırmandırılan ve en etkin bir biçimde kullanılan ırkçı-şoven propaganda, bu araçlardan en kirli olanıdır. Bu sayede işçilerin, emekçilerin bilinçleri bulandırılmakta, hertürlü kanlı ve kirli saldırı “meşru” gösterilmeye çalışılmaktadır.

Şovenizm, sermaye devletinin kuruluşundan bu yana etkin bir biçimde kullanıldığı temel bir ideolojik dayanak olmuştur. Bütün bir cumhuriyet tarihi boyunca, Türk burjuvazisi kendi egemenliğini “Büyük Türk milleti”, “Milli birlik ve beraberlik” vb. gerici-şoven propagandalarla güçlendirme yolunu izlemiştir. Tümyle şovenizm temeli üzerine geliştirilen kemalist ideoloji, hem Kürt halkına dayatılan zulüm ve asimilasyonun, hem de işçi ve emekçileri rahatça sömürebilmenin kılıfı olmuştur.

Bu, geleneksel politika, bugün de, sömürgeci devletin kullandığı temel silahlardan biri durumundadır. “Kürt düşmanlığı” ise, bugün devlet terörüyle birlikte yoğunlaştırılan şovenist propagandanın açık ya da örtülü ana temasını oluşturuyor. Kürdistan'daki özgürlük mücadelesinin ve yaygınlaşma eğiliminde olan işçi ve emekçi eylemlerinin önüne geçebilmek, hedefini şaşırtmak için, ırkçılık tırmandırılarak, uygulanan baskı ve teröre, “haklı” bir görüntü verilmeye çalışılıyor. Bir taraftan Kürt ulusunun tümüyle haklı ve meşru temelde yürüttüğü özgürlük mücadelesi “bir avuç eşkiya”nın terörist eylemleri olarak yansıtılmaya çalışılıyor, diğer taraftan ise, “Türkiye Türklerindir”, “Büyük Türk milleti” vb. propagandalarla en bayağısından bir ırkçılık yaygınlaştırılıyor. Böylece, Kürt halkına uygulanan soykırıma işçi ve emekçi kitlelerden destek sağlanmaya çalışılıyor. Düzenin tüm partileri ve kurumları, en kirli biçimler almış bulunan baskı ve teröre katıksız destek veriyorlar. “Büyük Türk milleti”, “Devletin ve milletin bölünmez bütünlüğü”, “Milli birlik ve beraberlik” vb. temaları üzerinden yürütülen gerici-şoven kampanyada tam bir “birlik ve

beraberlik" içerisinde davranıyorlar!

DYP ve CHP hükümet partileri olarak, zaten kirli savaşın dolaysız sorumlularıdır. ANAP resmi şovenist politikaların her zamanki gibi baş destekçisidir. Faşist MHP geçmişte olduğu gibi bugün de en azgın bir şovenizmin başını çekiyor. Bu katiller çetesi, Türkiye'nin bölünmemesi, Türk ulusunun bütünlüğü (yani Kürt ulusu üzerindeki sömürgeci tahakkümün sürmesi) için "Gerekirse kan dökeriz!" biçiminde tehditler savurabiliyor. Böylece bugüne kadar dökükleri kanın yetmediğini, yeni kitle katliamlarına hazırlanmış olduklarını da ortaya koyuyorlar. Ecevit ise düzenin şoven saldırısına "soldan" destek vererek düzenin açığına buradan kapatmaya çalışıyor. Bugünkü Türkiye'nin en ikiyüzlü ve demagog partisi olan RP'nin Kürdistan'daki oy tabanının koruculara dayanması, onun konumuna ilişkin başka bir şey söylemeyi gereksiz kılıyor. RP'nin yükselişine karşı diğer düzen partilerinin yükselttiği "Laiklik", "Atatürkçülük" vb. yaygaralar da şoven kampanyanın bir başka boyutunu tamamlıyor. Kan kaybeden, etkisini yitiren Kemalizm güçlendirilmeye çalışılıyor. Bu gerici-faşist şoven cepheyi, soldan Perinçek'in kemalist ve sosyal-şoven İP'i tamamlıyor.

Sendika bürokratları da kendicephelerinden üzerlerine düşeni fazlasıyla yapıyorlar. Sınıfa ihanetlerini bu şovenist kampanyada da sürdürmeye devam ediyorlar. Önüne geçemedikleri her işçi eyleminde, Kürt halkına ve işçi-emekçilere uygulanan zulmün sembolü Türk bayrağını taşıtmaya ve istiklal marşını söyletmeye çalışıyorlar.

Oysa şovenizmin işçi sınıfına, kafa bulandırmak, mücadeleyi bölmek ve zayıflatmaktan başka bir yararı yoktur, olamaz. Sermayedarlar yeri geldiğinde ve çıkarları gerektiğinde ülke, milliyet, din vs. ayrımı yapmadan biraraya gelmekte ve işçi sınıfına hep birlikte saldırmakta bir sakınca görmüyorlar. Bu bağlamda, Türk ya da Amerikalı olmak, kapitalist sınıf için pek bir şey farketmiyor.

Aynı şekilde, modern bir sınıf olan proletarya için de farklı ırklara ya da dinlere sahip olmak pratikte hiçbir ayrılık gerekeceği oluşturmuyor. Tersine aynı sınıfın üyeleri olarak işçiler, sadece aynı topraklarda yanyana yaşadıkları sınıf kardeşleriyle değil, dünyanın öbür ucundaki sınıf kardeşleriyle de ortak çıkarlara sahiptirler. Bu ortak çıkarların temel eksenini sömürüyü ve zulmü durdurmak üzere burjuva düzenlerini alaşağı ederek sınıf iktidarlarını kurmak oluşturuyor.

HATAY Valiliğinden ikinci bir "Kirli savaş" cephesini açma uğraşı...

Bir süre önce Hatay'ın Dört Yol, Erzin, Payas, İskenderun ve Hassa ilçelerinde gerçekleştirilen "faili meçhul" cinayetler, bölge halkı üzerinde tedirginlik ve korku yarattı. Bölgede içlerinde HADEP yöneticilerinden Mehmet Latfeci'nin de bulunduğu bir dizi insan katledildi. Valilik, Belediye, Emniyet ve basından oluşan bir "Kirli itifak", halkları birbirine kırdırtmaya dönük politikalarını adım adım hayata geçirmeye çalışıyor. Hatay Valisi Utkun Acun, "PKK'nin Hatay'da da faaliyetlerine başladığı ve Suriye'nin eskiden beri Hatay'da gözü olduğu" türünden gerekçelerle "Koruculuk sistemi uygulamalarına başladığını, özel güvenlik birimleri oluşturularak sınırlara takviye birliklerin gönderildiğini, sınırların özel termal kameralarla donatıldığını" söylemiştir. Vali ayrıca; bölge halkının devletten silah talebinde bulunduğu ve bu isteklerin karşılanacağını, konunun İçişleri Bakanlığı ile görüşüldüğünü ve halka silah dağıtımının onaylandığını da açıklamıştır.

Son yıllarda Arap halkında baş gösteren ekonomik, politik ve kültürel uyanışın önünü almak ve giderek Kürdistan'ın bütün çevre kentlerine sıçrayan Kürt ulusal mücadelesinin daha fazla yayılmasını önlemek amacıyla bu türden oyunların, bizzat devlet tarafından bilinçli bir şekilde organize edildiği ortadadır.

Olağanüstü hal ile "korucu"luk sisteminin Hatay'da da uygulanmak istenmesine karşı ilk tepki, Antakya İşçi

ve Kamu Çalışanları Sendikaları Şubeler Platformundan geldi. Konu ile ilgili 25 Mayıs Perşembe günü Hatay Eğitim-Sen'de bir basın toplantısı düzenleyen kitle örgütleri söz konusu olaylarla ilgili açıklamalarında: "İnsanlığın temel sorunu olan özgürlük, bağımsızlık ve eşitlik mücadelesinde işçiler ve emekçiler, aydın ve sanatçılar önemli bir sorumluluk üstlenmek durumundadır. Bizler de bu sorumluluk bilinci ile insanlığın yüz karası olan katliamları, işkenceleri ve emek sömürsünü lanetlerken aynı zamanda ilimizde son zamanlarda yoğunlaştırılarak uygulanan gözaltı, işkence, katliam ve yayla baskınlarının, Hatay'da olağanüstü hal uygulamasına geçmek için tezgahlandığı konusundaki kaygılarımızı güçlendirdiğini de belirtmek isteriz" diyerek kınama yoluna gitmişlerdir. Ayrıca, kamuoyuna yaptıkları çağrıyla; "anti demokratik baskı, saldırı ve tezgahlara karşı güç birliği oluşturulmasını ve yetkililerin ateşle oynamaktan vaz geçmeleri"ni istemişlerdir.

Devlet Arap kimliği üzerinden yükselilecek bir hareketlenmeye karşı ikinci bir kirli savaş cephesi açabilmek için hazırlıklı olmaya çalışmaktadır.

Kürt ulusal özgürlük mücadelesinin, çevre halkları üzerinde de belli etkiler yarattığı açıktır. Özellikle Arap nüfusun ağırlıklı olarak yaşadığı, Adana, Hatay, İskenderun gibi yerlerde, işçi sınıfı ve emekçi kesimler içerisinde belli bir

canlanma sözkonusudur. Bu canlanmaya dayalı bir toplumsal dinamizm kendisini doğrudan ortaya koymaktadır.

Toplumsal hareketlenmelerin, uzun yıllar sermayenin baskı ve şiddet politikalarıyla sindirilmeye çalışıldığı, ama bunda ciddi bir başarı elde edilemediği, son dönemde yaşanan bir dizi olayla da ortaya çıkmıştır. İşçi ve emekçiler başta olmak üzere, bölge halkı, oynanan oyunlara göz yummamalıdır.

Başlatıldığı her yerde özgürlük mücadelesinin ateşiyle boğulması gereken kirli yöntemlerin insanlığı çürütmesine izin verilemez.

**Kahrolsun Sömürgecilik!
Özgürlük, Eşitlik, Gönüllü Birlik!**

Kızıl Bayrak/Adana

İşkence Yargıtay Korumasında

lu'nun kararıyla verilen cezaları geri çeviriyorlar.

Bolvadin'de hırsızlık zanlısı bir kişiyi karakolun bahçesindeki bir direğe bağlayarak günler boyu çeşitli fiziksel işkencelere maruz bırakan karakol komutanının mahkeme tarafından beş yıl ağır hapse çarptırılması kararı Yargıtay Ceza Kurulu tarafından bozuldu.

Gerekeşi ise gayet açık: "Cezanın üst limitten değil en alt sınırdan verilmesi gerekir; çünkü sanığın işkence yapmasında kendi neden ve menfaatleri rol oynamamıştır." Yani, işkenceci karakol komutanı bu işkenceyi kendine yarar sağlamak üzere veya sanığa olan kişisel bir garezinden ötürü yapmamıştır; dolayısıyla suçun en hafif şekilde cezalandırılması gerekir, diyor devletin "yüksek" mahkemesi.

Peki kimin yararına ya da çıkarına yapılmıştır bu işkence? Herhalde işkence görenin değil. İşkence görene de, işkence yapana da yararı dokunmadığına göre, tabii ki işkencecinin

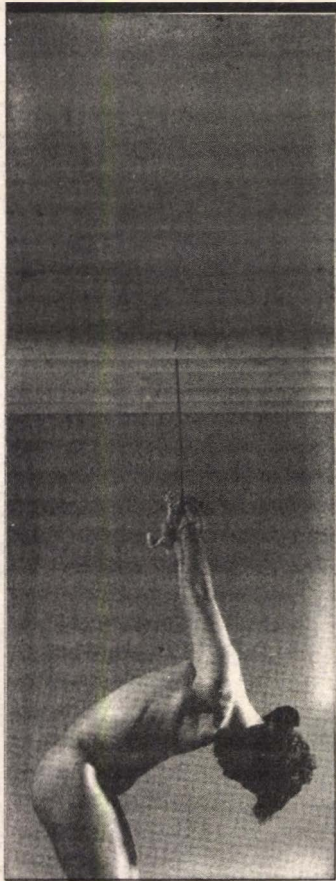
çalıştığı devlet ve devletin sahibi sermaye sınıfına yararı dokunmuştur.

Tabii ki bu kararın devlet içindeki kullanılışı salt işkence vakaları ile sınırlı kalmayacaktır. Artık bu karar, devlet eşkiyalarının kitleler ve bireyler karşısında zora başvurmasını hiç değilse kolaylaştırmıştır. Devlet, kendi terör aygıtına şöyle seslenmektedir: "Biz seni şimdiye kadar, zaman zaman ve özellikle tanık ve delillerle sabit vakalarda cezalandırmak durumunda kalabildik. Ancak şimdi bu cezaları en alt sınırdan tutma doğrultusunda bir uygulamamız var. Bu da ancak, ola ki cezalandırılırsan geçerli olacak bir durum. İşkence yaparken, Kürdistan'da kelle avına çıkarken, yargısız infazlarda ve kaybetme vakalarında yekvücut olarak arkadayız."

Yargıtay'ın bu kararıyla da bir kez daha somutlanmıştır ki, adaletsizdir. Sınıflardan ve yöneten-yönetilen ilişkilerinden bağımsız hak ve adalet

yoktur. Yönetenler kendilerinin daha rahat yönetmelerini sağlayan zor aygıtlarını elbette koruyacak ve kollayacaklardır; çünkü öbür taraftan da bu kapıkulları onları korumakta ve kollamaktadır. Dolayısıyla, bu sınıflar için "adalet" demek; karakol komutanının en az ceza görmemesi ve hatta mümkünse hiçbir ceza görmemesi, "hak" ise, hırsızlık suçlamasıyla gözüaltına alınan yoksulun yediği dayak ve gördüğü işkenceyle kalmasıdır. Tıpkı işkence yapan, kitleye kurşun sıkan, cinayet timlerinde görev alan polislerin hakkında, ya hiçbir işlem yapılmayıp, ya da yapılsa bile mümkün olan en az cezaya çarptırılmaları gibi.

Burjuvazinin adaleti, burjuvalar için adalet; işçi sınıfı ve tüm yoksul emekçi katmanlar için ise tam bir adaletsizlik anlamına gelir. İşçi sınıfı için "adalet" de, "adil düzen" de, kendi iktidarını kurup kapitalistleri ve onların aşağılık kapıkullarını hak ettikleri yere, tarihin çöplüğüne gönderince mümkün olacaktır.

TC'nin yargıçları kantlanmış işkenceleri bile cezalandırmaktan artık geri duruyorlar. Üstelik öyle sıradan mahkemelerin kararlarıyla falan değil, Yargıtay Ceza Kuru-

DEVİRİMCİ ÖRGÜTLERE SİSTEMATİK SALDIRILAR

Korkulan kitlelerle buluşmadır

Aşağıdaki yazı Ekim'in
15 Mayıs 1995
tarihli 121. sayısından
alınmıştır.

Devrimci siyasal mücadeleyi örgütlü öncü kuvvetlerden yoksun bırakmak, sömürücü egemen sınıflar için her zaman ve her yerde değişmez bir temel politikadır. Bu politikadan sonuç almak için gerici burjuva iktidarlar her yolu mübah saymışlar, en iğrenç ve akılalmaz baskı ve yoketme yöntemleri kullanmaktan geri durmamışlardır. Güçlü devrimci toplumsal muhalefet hareketlerine sahne çeşitli ülkelerin egemen sınıfları, bu yol ve yöntemleri içinde yaşadığımız son bir kaç on yılda da döne döne uygulamışlardır. Şili ve Arjantin gibi bazı Latin Amerika ülkelerinde, bu binlerce, onbinlerce insanın sistematik bir kirli savaşla imha edilmesine varabilmıştır.

'70'li yıllardaki büyük devrimci yükselişten ve bu yükseliş içinde örgütlü devrimci hareketin önemli bir güç kazanmasından korkuya kapılan Türk burjuvazisi de, 12 Eylül askeri darbesi ile birlikte, devrimci örgütlere karşı sistematik bir yoketme savaşı başlattı. Bu büyük saldırının yarattığı ağır tahribatı ve onun çok yönlü sonuçlarını biliyoruz. Sermaye devleti 12 Eylül boyunca elde ettiği tüm sonuçlara rağmen, saldırılarına bugüne dek hiç ara vermedi. 12 Eylül 1980'den günümüze tam 15 yıldır, devrimci örgütleri hedef alan, onları çökertip dağıtmayı hedefleyen polis saldırısı aralıksız olarak süregelmektedir.

Son zamanlarda atılmaya başlanan bazı sınırlı ilk adımlar sayılmazsa, örgütlü devrimci akımların 12 Eylül sonrasında beri kitleler ve kitle mücadeleleri içinde kayda değer bir etkisi ve müdahalesi söz konusu değildir. Kuşkusuz devlet de tüm açıklığı ile bunun farkında olmuştur. Fakat eğer buna rağmen devrimci örgütleri fiziksel olarak imha etmek politikasında özel bir ısrar göstermişse, bu, sınıflar mücadelesinin yarınki seyri konusunda açık bir fikre sahip olmasından dolayıdır. Yıllardır toplumsal patlama öğelerinin üstüste yığıldığından sözeden ve "toplumsal patlamalar"ı potansiyel bir tehlike sayan bir

- Girmiş bulunduğumuz politik kitle mücadeleleri dönemi, devrimci örgütler için her açıdan uygun bir yaşama, gelişme ve güç kazanarak serpilme zemini. Bu mücadelelerden moral ve maddi olarak beslenecek olan, bugüne kadarki politik ve örgütsel güçsüzlüğünü bu uygun zemin üzerinde güç kazanarak az ya da çok giderecek olan devrimci örgütler, kitlelerle birleşme ve bütünleşme ölçüsünde devletin imha saldırılarını da boşa çıkarmak olanağı bulabileceklerdir.

düzen başka türlü de düşünemez ve davranamazdı.

Sermaye düzenini bu konuda çok daha hassas kılan bir başka temel olgu da, Kürdistan'daki ulusal özgürlük mücadelesinin katettiği büyük mesafe oldu. Bu gelişme, bir yandan, burjuvaziye devrimci bir önderliğin oynayabileceği muazzam rolü somut olarak göstermiştir. Öte yandan ise, Kürdistan'daki bu gelişmeden beri, Türkiye'de de aynı rolü oynayabilecek bir devrimci önderlik ile Kürdistan'daki devrimci süreçle birleşecek bir devrimci kitle hareketi, sermaye düzeninin en büyük korkusu olagelmıştır. Bu nedenle de bunu kolaylaştıracak, böyle bir sürecin önünü açacak her devrimci öncü çabayı, bunun taşıyıcısı olan örgütlü güçleri, daha filiz halindeyken boğmak, düzen için şaşmaz bir politika olmuştur.

Burjuvazi, örgütlü devrimci hareket ile emekçi kitleler arasında henüz bir buluşmanın gerçekleşmediği bir sırada, daha kolay sonuç alabileceğinin ve yarınki gelişmelerin önünü bugünden kesebileceğinin bilinciyle hareket etti. Elbette devrimci hareketin aldığı ağır bir yenilginin ardından, yalnızca şiddet yöntemlerini değil, fakat bunu tamamlayacak bir tarzda ehlileştirme yöntemlerini de kullandı. Şiddet politikasını çok bilinçli bir tutumla ehlileştirme politikasının hizmetine koştu. Tasfiyeci legalizmin güç kazanabileceği bir zemini çok bilinçli bir tutumla oluşturmaya çalıştı. Bu konuda evrensel deneyimlerden yararlandı. CIA uzmanlarının "Ezmeniz yeterli

değil, kendi legaliteniz içine alıp ehlileştirmelisiniz de" şeklindeki tavsiyelerini gözönünde bulundurdu.

Devrimci örgütlerin yeniden toparlanma dönemine denk düşen ve özellikle '89 Çöküşü'nden sonra daha bir güvenle uygulanan bu kendine özgü politika arzulan sonuçları bir ölçüde verdi. Sermaye düzeni geleneksel devrimci hareketin belli kesimlerini ehlileştirmede önemli başarılar elde etti.

Hem devrimci örgütlere sürekli ve sistematik bir terör uygulayarak kayıplar verdirirdi. Ve hem de, bu arada ve bu sayede, devrimci kuvvetlerin hatırı sayılır bir bölümünü illegal örgütlenmenin ve devrimci mücadele çizgisinin dışına çekmeyi başardı. Dünün birçok devrimci örgütü, bugün resmen ya da fiilen tasfiye olmuş durumda ya da üzeredir.

Ne var ki, tüm bu çabalarına ve bugüne kadarki başarılarına rağmen, düzen umduğu sonucu yine de alamadı. Alamazdı da! Türkiye gibi yapısal bir krizle ve çözüm bulunamayan derin toplumsal çelişkilerle yüzyüze olan bir toplumda, devrimci siyasal mücadelenin ve onun taşıyıcısı olan örgütlerin kökünü kazımak, sermaye düzeni için ham bir hayalden ibarettir. Türkiye'nin özellikle son 30 yıldır biriktirdiği maddi-manevi miras, yarattığı devrimci gelenekler bunu ayrıca olanaksız kılmaktadır. Kaldı ki bugünkü sıkıntılar ve zaafiyetleri ne olursa olsun, Türkiye Kürdistan devrimci özgürlük mücadelesinin sürdüğü bir coğrafyadır ve bu mücadele yıllardır

Türkiye devrimci hareketini de moral açıdan beslemektedir.

Sayıları düne nazaran hayli azalmış ve toplum yaşamındaki etkileri şimdilik hayli sınırlanmış olsa da, bugünün Türkiye'de devrimci siyasal mücadelede ısrar eden bir dizi örgüt ve önemli bir devrimci örgütsel kuvvet vardır. Ve son ayların bir dizi olayının da somut olarak gösterdiği gibi, politik kitle mücadelesindeki ilk canlanmalar içinde bile bu örgütlerin belli bir yeri vardır. Yine aynı olaylar göstermiştir ki, devrimci örgütler bu mücadeleler içinde hızla yeniden güç kazanma yeteneğindedirler.

Bunun düzen için bir sürpriz oluşturmadığından, onun bu olguyu potansiyel bir tehlike olarak, önden genel ve soyut planda zaten hesaba kattığından kuşku duyulmamalıdır. Kaldı ki, yukarıda da belirttiğimiz gibi, aralıksız süren sistematik saldırının gerisinde zaten bu öngörü vardır. Fakat öte yandan, bir süredir ve özellikle Gazi Direnişi'nden sonra, devletin yeni bir değerlendirme yaptığından, "tehlike"yi çok daha somut bir biçimde irdedeğinden ve devrimci örgütlere darbe vurma, olanaklıysa imha etme politikasını bu somut çerçevede yeniden ele aldığından da kuşku duyulmamalıdır. Gelişmekte olan kitle mücadeleleri ve bunun devrimci örgütler için açığa çıkaracağı "yeni veriler", düşmanın bu yeni değerlendirmesini sürekli besleyecektir.

Bununla birlikte, devletin darbe vurma ve güçten düşürme

politikasının bugüne kadarki kolay başarı dönemi artık geride kalmıştır. Girmiş bulunduğumuz politik kitle mücadeleleri dönemi, devrimci örgütler için her açıdan uygun bir yaşama, gelişme ve güç kazanarak serpilme zemini. Bu mücadelelerden moral ve maddi olarak beslenecek olan, bugüne kadarki politik ve örgütsel güçsüzlüğünü bu uygun zemin üzerinde güç kazanarak az ya da çok giderecek olan devrimci örgütler, kitlelerle birleşme ve bütünleşme ölçüsünde devletin imha saldırılarını da boşa çıkarmak olanağı bulabileceklerdir. Kuşkusuz yine saldırılar olacak, yine darbeler gelecek ve kayıplar verilecektir. Bundan tümünden kaçınmak hiçbir zaman mümkün olmayacaktır. Fakat artık onları göğüslemek, yarattığı tahribatı gidermek, doğurduğu boşlukları doldurmak, dünle kıyaslanamaz ölçüde bugün çok daha kolay olacaktır. Yeter ki komploculuğa ya da maceracılığa düşülmesin. Yeter ki devrimci kitle çizgisini esas alan bir mücadele tarzı izlensin.

Devlet, son gelişmelere bağlı değerlendirmelerinin de bir sonucu olarak örgütlü devrimci harekete yönelttiği saldırıları gitgide tırmandırıyor. Örgüt operasyonlarının ardı arkası kesilmiyor. Örgütümüzün karşı karşıya kaldığı son saldırı da bu genel saldırı zincirinin bir halkasıdır. İçinde bulunduğumuz yıla ilişkin cüretli hedefler, 3. Genel Konferansımızın başarıyla toplanması ve nihayet onu izleyen etkin 1 Mayıs faaliyeti, siyasal polisi örgütümüze karşı harekete geçirmiştir. Siyasal polis örgütsel gelişmemizden ve son faaliyetlerimizden duyduğu çok özel rahatsızlığı sorgular esnasında açıkça ifade de etmiştir. Özellikle 1 Mayıs çalışmalarımızdan duyulan rahatsızlık acil bir operasyonu bir zorunluluk haline getirmiştir, ki bu düşmanın kendi beyanıdır.

Örgütümüz nispeten kısa süreli siyasi yaşamı boyunca bir çok kez polis saldırısıyla yüzyüze kaldı. Bu saldırılar, kimi durumlarda mahalli örgütlenmelerimizde önemli tahribatlara da yolaçtı. Fakat mücadelede kararlılık çizgisi ve saldırıların etkilerini en aza indirmeye yönelik önlemlerle, örgütümüz her seferinde, çok uzun olmayan zaman dilimleri içinde yaratılan tahribatı gidermeyi başardı.

Son zamanlarda bir dizi işaret, siyasipolisin örgütümüze yeni bir toplu darbe vurmaya hazırlandığını gösteriyordu. Bir dizi ara önlemlerle buna imkan verilmemeye çalışıldı. 3. Genel Konferansımızın güvenlik içinde toplanabilmesi, bunda belli başarılar sağlandığının bir göstergesiydi. Buna rağmen gerek örgüt konferansında ve gerekse bunu izleyen MK toplantılarında, gündemdeki muhtemel bir saldırı üzerinde önemle duruldu.

Bu konudaki hasasiyetimizin yersiz olmadığını, fakat önlemlerimizin hayli yetersiz kaldığını son saldırı açıklıkla gösterdi. Örgütümüz belli kayıplarla karşı karşıya kaldı. Daha da önemlisi, 1 Mayıs'ın hemen öncesine denk getirilen bu saldırı haftalar boyu sürdürdüğümüz etkili ön faaliyetin 1 Mayıs gösterilerine kitlesel bir katılımı engelledi. İstanbul örgütü zorunlu olarak savunmaya çekildi ve saldırının genişlemesini engelleyici tedbirlere yöneldi. Sistematik bir takibin ürünü olan saldırı, aynı gece toplu olarak basılan evlerin dışına taşamadı. Tutsak yoldaşlarımızı siyasal poliste toplu direniş göstererek, buna ayrıca set çektiler. Kayıplarımız ve örgütsel tahribat böylece sınırlandı.

Fakat bir örgüt konferansının hemen ardından gerçekleşen ve 1 Mayıs'ın hemen öncesine denk gelen bu saldırının yolaçtığı politik ve örgütsel kayıpları yine de küçümsemiyoruz. İçinde bulunduğumuz yıl, onun her bir haftası ve günü, bizim için çok

önemlidir. Saldırı bir çelmedir ve her çelme gibi, bir güç ve zaman kaybına yolaçmış bulunmaktadır.

Ne var ki, doğan tahribatı kısa sürede onaracağız, bundan düşman da dahil kimse kuşku duymamalıdır. Bunun moral ve maddi olanaklarına fazlasıyla sahibiz. Bu saldırı bize en çok bir kaç ay kaybettirir. Fakat biz eğer onun derslerinden öğrenmeyi başararsak, önümüzdeki zaman dilimi içinde bugünün zaman ve güç kayıplarını fazlasıyla telafi ederiz. Ortada polisin çok özel bir başarısı yoktur. Polis yalnızca hep eleştirdiğimiz fakat bir türlü kökünü kurutamadığımız bazı zaafılarımızı ve kaba kural hatalarımızı kolayca değerlendirme yoluna gitmiştir. Hata ve zaafılarımızın üzerine kararlılıkla gitmeyi başararsak ve kitle bağlarımızı geliştirmede hızla mesafe alırsak, siyasal polisin kolay başarılarına da böylece ve bundan böyle bir set çekmeyi başarmış oluruz.

'95 yılı bizim için "Atılımlar ve parti yılı"dır. Bu yılı kazanmak, bu yıla büyük başarılar sığdırmak bizim için mutlak ölçüde bir zorunluluktur. Bu yılı kazanacağız, buna kesin kararlıyız. 1996'da parti olacağız, bu konuda kesin azimliyiz. Bu kararlılığı ve azmi somut çalışmalarımızda ete kemiğe büründürmeliyiz. Tüm örgüt birimlerimizin, tek tek her yoldaşımızın ve bir bütün olarak örgütümüzün önünde bu bilinçle hareket etme, buna uygun bir çalışma ortaya koyma sorumluluğuna durmaktadır.

Bayrampaşa Cezaevine Askerden Silahlı Saldırı

Sermaye diktatörlüğünün cezaevlerine yönelik saldırıları devam ediyor. Bu kez de Bayrampaşa Cezaevinde siyasal tutsaklara bir saldırı gerçekleşti. Önce bir grup tutsak mahkemeye giderken askerler tarafından dövüldü. Bunun üzerine cezaevindeki tüm siyasal tutsaklar ortak tavır geliştirme kararı aldılar. Ertesi gün sayıma gelen aynı askerler, bu kez tutsaklar tarafından dövülerek cezalandırıldı.

Siyasal tutsakların tavır karşısında korku ve paniğe kapılan askerler bir yandan kaçmaya çalışırken, bir yandan da silah sıkarak

tutsakları sindirmeye çalıştı. Ancak bu saldırı da tutsakların kararlı tutumlarını kıramadı.

Bunun üzerine cezaevi yönetimi, tutsakların üzerine saldıran itlerini geri çekmek zorunda kaldı. Tutsakların direniş tavrı karşısında affalmış olan yönetim bununla da yetinmeyip bu askerlerin görev yerlerini değiştirip cezaevinden uzaklaştırdı.

Sınıf savaşımının en keskin alanlarından olan cezaevlerinde, sermayenin aşağılık bekçilerine verilen bu yanıt, devrim güçlerinin kararlılığını bir kez daha ortaya koymuş oldu.

Sibel Yalçın'ı Binler Ölümsüzlüğe Uğurladı Devrim Şehitleri Ölümsüzdür!

Polisle girdiği çatışmada şehit düşen Sibel Yalçın'ın cenazesinin 11 Haziran Pazar günü kaldırılacağı açıklanmıştı. Ancak devlet güçleri Gazi'nin yeni bir kitlesel devrimci eylemle sarsılmasını engellemek için, cenazenin Gazi Mahallesi'nde gömülmesini engelleyeceğini söyledi. Bunun yerine, önce Kimsesizler Mezarlığını, tepkilerle karşılaşınca da Karacaahmet'i önerdiler. Bunun üzerine Sibel Yalçın'ın Yenibosna'daki evinin önüne cenaze için birikmiş olan yoldaşları ve çeşitli hareketlerden devrimciler, oturma eylemine başladılar.

Pazar günü akşamı cenazeyi almak için Cerrapaşa Hastanesi morguna topluca gidildi. Polis yolda bir çok otobüsü çevirdi; buraya ulaşan 5 minibüs ise hastane önünden polis tehdidi ile geri çevrildi.

Pazar akşamı, Sibel'in evinin önüne dönen devrimciler, bekleyişi sürdürürken sokağı da kontrol altına aldılar. Ertesi gün eylem daha bir boyutlandı. Pankart açmak, slogan atmak ve marş söylemek gibi, bir önceki gün ailesi ve yoldaşları tarafından konulan kısıtlamalar kaldırıldı. Sokaktaki denetim daha sıkılaştırıldı. Polisin çevreyi sardığı haberi üzerine sokağın iki çıkışına eldeki olanaklarla barikatlar kuruldu. Biriken kitlenin sayısında da Gazi Mahallesi, Nurtepe ve Okmeydanı'ndan gelenlerle birlikte belirgin bir artış kaydedildi. Kitledeki coşku ve kararlılık bir önceki günden daha ileriye. Bunda en önemli pay, hiç kuşkusuz, marş ve sloganlarla sıcak çatışmaya, suskun kalarak olduğundan daha rahat hazırlanılabilmesiydi.

Sokağı donatan çok sayıda pankart vardı. Bu pankartlar arasında Kızıl Bayrak imzalı "Devlet Terörüne Son!" pankartı ile, EKİM imzalı ve komünistlerin

kısıtlı olanaklarıyla hazırladıkları "Devrim Şehitleri Ölümsüzdür!" ve "Sosyализm Kazanacak!" pankartları da göze çarpıyordu.

Mahalle halkı direnişe aktif olarak katılmıyorsa da pasif bir lojistik destek verdi. Direnişçilere yemek, çay ve su taşıdı. Pankartları evlerinin çatı, pencere vs. lerinden asmalarına izin verdi. Mahalle gençleri ise direnişçilere katıldılar.

Salı sabahı polis çemberi daraldı. Artık her an bir saldırı bekleniyordu. Güvenlik önlemleri daha da sıkılaştırıldı. Hazırlıklar yapıldı. Ancak beklenen olmadı. Çemberin daralmasından kısa süre sonra devlet güçleri, Vali Yardımcısı aracılığıyla görüşme talebinde bulundular. Görüşme sonucunda cenazenin aile tarafından ikinci bir seçenek olarak öne sürülmüş olan Alibeyköy Mezarlığına gömülmesi, CHP Şişli İlçe binasında bulunan işgalcilerin gözaltı olmaksızın geri dönmesi ve eylem dağılırken gözaltı olmaması şartları kabul edildi. Şişli işgalinden gözaltsız dönülmesinden sonra eylem son verildi.

Cenaze Töreni

16 Haziran Cuma günü devrim şehidi Sibel Yalçın'ın cenaze töreni için devrimciler ve emekçi halk Alibeyköy Cemevinde toplanmaya başladı. Düşmanın kolluk kuvvetlerinin almış olduğu yoğun önlemlere rağmen

cemevinde binlerce insan biraraya geldi. Devrimci örgütlerin, dergilerin ve çeşitli kitle örgütlerinin pankartları altında, binlerce insan tek yürek olup sermayeye öfkelerini haykırdı.

Cemevinden mezarlığa kadar olan yolu düzenli kortejler halinde yürüyen kitleye yürüyüş güzergahında da katılımlar oldu. Yürüyüş kolunda yaklaşık 5-6 bin kişi vardı. Gazi Mahallesi'ndeki Hasan Ocak ve Rıdvan Karakoçun cenazesinden sonra Alibeyköy'de de bir devrim şehidini kitlesel bir törenle uğurladık.

Cenazeye katılan devrimci örgütler, yürüyüş güzergahı boyunca yazılıma yaptılar. Ayrıca mezarlık civarına pankartlarını astılar. DHKC, TİKB, MLKP-K, TDKP, DSİH gibi örgüt ve grupların yanısıra EKİM'ci komünistlerin yazılımaları ve "Kapitalistler Mezara, İşçiler İktidara!" yazılı pankartı da dikkati çekiyordu.

Bu cenaze töreni de sermayenin faşist diktatörlüğüne devrim cephesinden verilmiş net bir yanıt oldu.

Devrim Şehitleri Ölümsüzdür!

EKİM 3. GENEL KONFERANSI TARTIŞMALARINDAN...

Kamu çalışanları hareketi üzerine

Kamu çalışanları hareketliliği sendikalaşma talebi üzerinde ortaya çıkmıştır. Ücretlerin yükselmesi temelinde güçlü iktisadi demokratik talepler yükseltilmektedir. Ancak bugünkü kriz koşullarında düzen, çok kısmi bazı tavizler dışında, bu talepleri karşılayabilme, böylece bu dinamikleri köreltme/törpüleme imkanlarından yoksundur. Eylemin dinamikleri güçlüdür. Önemli bir kitlesel tabana sahiptir. Özellikle son dönemin eylemleri, kamu emekçileri hareketinin ulaştığı düzeyi ve taşıdığı anlamı gösterecek önemli verilerle doludur. 20 Aralık eyleminin %100'e yakın bir katılımı gerçekleşmesi, önemli bir hareketli tabanın varlığını göstermektedir.

lardır. Hareket sendikalaşma talebi genel ekseninde gelişmektedir. Oysa düzen, tam da içine girilen yeni dönemde, çok özel bir sendikasılaştırma politikası uygulamaktadır. Bu politika sadece bugünün işçi sendikalarını değil, gelecekte özelleştirilmesi düşünülen kamu alanını da kapsamaktadır. İşte kamu emekçileri hareketi, bir yandan düzenin kamu alanındaki özelleştirme politikasını bu tutumuyla zora sokmaktadır. Öte yandan ise, sendikalaşma talebiyle, sendikasılaştırma saldırısına karşı işçi hareketinin de direnç gösterme imkanlarını artırabilecek bir tehlike dinamiği taşımaktadır.

Bu hareketin taşıdığı politik anlamı ve önemi ortaya koyan başka etmenler de vardır. Kamu çalışanları, uzun süredir devlet hizmetlerini yerine getiren, kendisinde devleti simgeleştiren kesimlerdir. Bu nedenle kamu emekçilerinin eylemi devletin meşruluğu kavramını sorgulatan, devlet kavramının geniş kitleler nezdinde yıpranma sürecini hızlandıran bir faktör de olmaktadır. Siyasal sonuçları bakımından böyle bir işlevi yerine getirmektedir. Bu kesimin eylemlilikleri, aynı zamanda devletin çeşitli fonksiyonlarının, mekanizmalarının tıkanması; eğitim, sağlık hizmetleri, haberleşme, telefon, telekomünikasyon vb. kritik alanlardaki hizmetlerin durması gibi belli sonuçlara yolaçmaktadır.

Bu hareket hiç değilse bugün için işçi hareketine göre daha belirgin politik karaktere sahip olmakla birlikte, yakın döneme kadar militanlık yönüyle belli bir zayıflık taşımıştır. Ama gerek Ocak ayı içindeki PTT eylemleri, gerekse ondan önce gerçekleşen 20 Aralık eylemi, kamu emekçileri hareketinde militanlaşma potansiyeli açısından da belli dinamiklerin birikmekte olduğunu göstermektedir. Bu yönüyle aynı zamanda işçi hareketini de etkileme potansiyeli taşımaktadır. Politik ve militan karakter kazanması ve bu niteliğinin derinleşmesi koşullarında, işçi hareketinin bu noktadaki zayıflıklarının aşılmasını kolaylaştırması açısından da

önemli bir rol oynayabilecektir. Bu hareketin başını, halihazırda gerçekte reformist olsalar bile, sosyalizm iddiası taşıyan bir kesim çekmektedir. Bu da, bu hareketin ileriye dönük olarak taşıdığı dinamiklere, işçi hareketini etkileme açısından taşıdığı potansiyele bir başka göstergedir.

Değerlendirilirken dikkat edilmesi gereken bir başka nokta da şudur. Hareket sendikal bir hareket olarak gelişmektedir. Kurulmuş bulunan ve fiilen çalışan sendikalar vardır. Hareket daha çok bunların önderliği altında gelişmektedir. Bu durum kamu emekçileri hareketinin geleceği açısından nasıl bir siyasal anlam ifade etmektedir? Yani işçi hareketinde olduğu gibi, bu alandaki sendika yönetimleri, eylemin dinamiklerini törpüleyebilecek, eylemin gelişmesinin önüne ciddi bir barikat olabilecek bir özellik taşımakta mıdır? Bunu doğru bir biçimde değerlendirmek gerekmektedir.

Bugün kamu çalışanları alanındaki sendikal örgütlülükler, gerek merkezi sendika bürokrasisine, gerekse ara kademe sendika bürokratlarına göre, belli farklılıklar ve özgünlükler taşımaktadır. Merkezi sendika bürokrasisinin durumu bilinmemektedir. Ara kademe sendika bürokratlarının ise, hareketi ileriye çekmek bir yana, giderek hareketin önünde bir engel haline gelmekte oldukları da açıktır. Ancak, örneğin ciddi bir özelleştirme saldırısının bu ara kademe bürokratlarının konumlarını çok ciddi bir biçimde sarsması koşullarında, merkezi sendika bürokrasisi ile ara kademe bürokratlar arasında bu noktada çatlaklar oluşabilir. Böyle bir durumda, işçi hareketi açısından belli imkanlar doğabilir. Ama mevcut durumlarıyla bundan söz etmek güçtür.

Kamu emekçileri hareketi ise bu bakımdan daha farklı özellikler göstermektedir. Birincisi, henüz kurumlaşmış bir sendikal yapı yoktur. İkinci olarak, sendika yönetimleri reformizmin etkisi altında olmakla birlikte, çok büyük ölçüde kitle hareketliliğinin ürünü olarak, bu hareketin doğal önderleri olarak yönetime gelmişlerdir. Yanıkonomlarını bu kitle hareketliliği içerisinde elde etmişlerdir. Kurumlaşmamış olmak, bu yapıların her şeyden önce, oturmuş bir sendikal yapıya göre, hareketin dinamizmini törpülemek imkanlarına henüz fazlaca sahip olamaması anlamına gelmektedir. Üstelik burada henüz sü-

Kamu çalışanları hareketi Türkiye'de sınıf mücadelesinin gündemine, özellikle '80'li yıllardan sonra çok daha belirgin bir biçimde girmeye başladı. Bu hareket, geçmişten gelen belli köklere sahipti. Özellikle eğitim ve sağlık alanında önce sendikal örgütlenme ('60'larda TÖS), daha sonradan emekçiler ('70'lerde TÖB-DER vb.) biçiminde süren bir miras sözkonusuydu.

12 Eylül sonrasında kamu emekçilerinin yaşam düzeyleri belirgin bir biçimde düşmeye başladı. Bu sürecin derinleşmesine paralel olarak ve geçmiş olumlu mirasın da etkisiyle, çok daha geniş tabanlı ve daha istikrarlı bir kamu emekçileri hareketliliği ortaya çıktı. Bu hareketlilik, gerek kitlesel karakteri ve gerekse taşıdığı dinamiklerin son derece güçlü olması nedeniyle, bugün rejimi ciddi bir biçimde zorlamaktadır. Özellikle içinde bulunduğumuz kriz koşullarında, düzen açısından önemli bir problem haline gelmiş bulunmaktadır.

Bu hareketlilik sendikalaşma talebi üzerinde ortaya çıkmıştır. Ücretlerin yükselmesi temelinde güçlü iktisadi demokratik talepler yükseltilmektedir. Ancak bugünkü kriz koşullarında düzen, çok kısmi bazı tavizler dışında, bu talepleri karşılayabilme, böylece bu dinamikleri köreltme/törpüleme imkanlarından yoksundur. Eylemin di-

namikleri güçlüdür. Önemli bir kitlesel tabana sahiptir. Özellikle son dönemin eylemleri, kamu emekçileri hareketinin ulaştığı düzeyi ve taşıdığı anlamı gösterecek önemli verilerle doludur. Geçmişte daha çok sendikal örgütlenmenin tabanı üzerinden gerçekleşen eylemler, son dönemde artık, sendikal örgütlülük içinde yer almıyan kamu emekçilerini de kapsamaya başlamıştır. Dahası, aynı sektörde işçi statüsünde çalışan unsurlar da bu dalgan etkisiyle eylem sürecinin içerisine girmişlerdir. 20 Aralık eyleminin %100'e yakın bir katılımı gerçekleşmesi, önemli bir hareketli tabanın varlığını göstermektedir. Bu durum, sermaye iktidarının böyle bir hareketi şiddet politikasıyla ezme imkanlarının sınırlılıklarını da ortaya koymaktadır. Düzenin bu hareketi kısa vadede bastırma ya da törpüleme imkanları son derece dardır. Politik açıdan büyük bir önem taşıyan bir hareketliliktir sözkonusu olan.

Bu hareketin taşıdığı politik önemin göstergesi olan diğer unsurlar ise şun-

Grevli-toplu sözleşmeli sendika hakkı,

bu mücadelenin temel dinamiklerinden bir tanesidir.

Bu, geniş kitleleri kucaklayan, birleştiren,

onları militan bir mücadele sürecine sokan

son derece önemli bir taleptir.

regelen bir eylemlilik dinamiği de vardır. Taban hareketi, başka sendikal örgütülüklerle kıyasla çok daha kolay biçimde, mevcut sendika yönetimlerini aşabilmek imkanlarına sahiptir. Bu koşullarda, sendika yönetimlerinin hareketi denetim altına alma ve dizginleyebilme imkanları çok daha sınırlı gözükmektedir.

Bu sendikaların yönetimlerine hakim olan politik çizginin reformizm olduğunu belirttik. Bu bir yönüyle, hareketin politikleşmede hala yaşadığı zorlanma ile dolaysız bağlantılıdır. Öte yandan, bu sendika yönetimlerinin belli bir bölümü, devrimci olma iddiasındaki çeşitli sol hareketlerle bağlantıları olan unsurlardır. Sendikaların reformizmi, bu sol hareketlerin politik niteliği ile doğrudan bağlantılıdır. Reformizme güç veren üçüncü bir diğer etken ise şudur. Düzen bu sendika yöneticileri karşısında özel bir politika geliştirmeye başlamıştır. Bu politika ikili bir boyut taşımaktadır. Birincisi, bir tür ehlileştirme politikasıdır. Sendika yönetimlerini tanıma ve bakanlıklardakı kabul etme biçiminde kendini ortaya koymaktadır. Devletin üst yöneticilerinin bulunduğu belli alanlara sendikacılar girip çıkabilmekte ve muhatap alınabilmektedirler. Bunun getirdiği bir ehlileştirici etki vardır. Ama bu politika aynı zamanda çeşitli baskı politikalarıyla da birleştirilmektedir. Sürgün, cezalandırmalar vb. gündeme gelmektedir. Bu politikalar da sendikalardaki reformleşme eğilimini besleyen bir üçüncü etken olarak rol oynamaktadır.

Tüm bu etkenlerin basıncıyla ve ortak bileşkesi olarak, bugün sendika yönetimlerine hakim olan renk, net bir biçimde reformizmdir. Bu sendikalar reformist karakterleri nedeniyle, kamu emekçileri hareketinin gerçek önderlik ihtiyacına yanıt verememektedirler. Hareketin ileriye taşınmasını, militan bir karakter kazanmasını, sermaye devletiyle her cephede karşı karşıya gelebilmesini sağlayacak bir önderlik yeteneğine sahip değildirler. Gelecekte sahip olup olamayacakları, tüm bu sayılan etkenlerdeki değişimlere bağlıdır. Ama burada önemle altı çizilmesi gereken şudur: Bu sendikal yapıların, daha özetle de sendika yönetimlerinin, hareketin dinamiklerini törpüleyebilmek, onun önüne bir barikat oluşturabilmek açısından imkanları, merkezi sendika bürokrasisine ya da ara kademe sendika bürokratlarına göre çok daha zayıftır. Hareketin geleceği ve belli sınırları aşabilmesi açısından bu önemli bir avantajdır.

Sendika yönetimlerine ilişkin taktiğimiz ne olmalıdır? Bu taktiğin mahiyeti, merkezi sendika bürokrasisine ya da ara kademe sendika bürokratlarına karşı alındığı tarzda mı olmalıdır? Yoksa burada gösterilecek çabanın esası, çok daha belirgin ve ağırlıklı biçimde, hareketin önüne bir eylem hattı koymak, bu eylem hattı doğrultusunda buradaki öncü kamu emekçilerini örgütlemek, bunlar üzerinden de bir kitle dinamizmini kucaklayacak bir önderlik düzeyi ortaya koyabilmek doğrultusunda mı yönlendirilmelidir? Kuşkusuz bu yapılabildiğinde, sendikaların oluşturduğu o ince duvarı aşmak, harekete önderlik edebilmek imkanları çok fazladır. Dolayısıyla dikkatler daha çok hareketin sorunları, onu ilerletmenin yolları ve yöntemleri üzerinde yoğunlaşmalıdır. Sendika yönetimleri, esas olarak uygulanan reformist yaklaşımların sonuçsuzluğu üzerinden bir teşhir ve

Gerek Ocak ayı içindeki PTT eylemleri, gerekse ondan önce gerçekleşen 20 Aralık eylemi, kamu emekçileri hareketinde militanlaşma potansiyeli açısından belli dinamiklerin birikmekte olduğunu göstermektedir. Bu yönüyle işçi hareketini de etkileme potansiyeli taşımaktadır. Politik ve militan karakter kazanması ve bu niteliğinin derinleşmesi koşullarında, işçi hareketinin bu noktadaki zayıflıklarının aşılmasını kolaylaştırması açısından da önemli bir rol oynayabilecektir.

eleştirinin konusu yapılabilmelidir. İşçi hareketinde olduğu gibi, sendika bürokrasisini çok özel bir tarzda öne çıkaran bir teşhir hattı izlemek, bu kesim açısından çok da isabetli değildir.

Kamu emekçi hareketinin kendi önüne koyduğu belli talepler, yaşadığı belli sorunlar vardır. Grevli-toplu sözleşmeli sendika hakkı, bu mücadelenin temel dinamiklerinden bir tanesidir. Bu temel talebe karşı duyarsız kalmak, çalışmanın temel ajitasyon ve propaganda çalışmasının temel bir konusu olarak kullanılmamak kaba bir yanlış olacaktır. Bu, geniş kitleleri kucaklayan, birleştiren, onları militan bir mücadele sürecine sokan son derece önemli bir taleptir. Üstelik düzenin göstermelik bazı çabalarla oyalama, beklenti yaratma tutumu dışında, bu talebi tatmin edici bir tarzda karşılayabilme imkanı da bugün yoktur. Dolayısıyla bu talep daha ileri, daha dinamik bir mücadeleyi geliştirmek ve hareketi ileri bir düzeye sıçratmak için vazgeçilmez bir olanaştır.

Ne varki, bu talebin nasıl kullanıldığı konusunda dikkat çekilmesi gereken belli dersler ve açıklıklar vardır. Bunlardan birisi şudur; grevli-toplu sözleşmeli sendika talebi, sendika yönetimleri ve reformist kesimler tarafından, hareketin başka alanlara ve sorunlara olan ilgisini dizginlemek, başka saldırılara karşı da direnme eğilimi ve isteğini köreltmek amacıyla da kullanılmaktadır. Örneğin, bu sendika yönetimlerinin düzenin özelleştirme saldırısına karşı bir mücadele perspektifi yoktur. Grevli-toplu sözleşmeli sendika hakkı talebi, giderek düzenin saldırılarına karşı yönelecek mücadelelerin gölgelemesi amacıyla da kullanılmaktadır. Herşey bu özel talebe endekslenmiş durumdadır. Grevli-toplu sözleşmeli sendika hakkını elde edersek, düzenin diğer saldırılarına karşı da mücadele edebiliriz denilmektedir.

Bu son derece temelli bir sorun durumundadır. Zira, bugün öncelikle bu hakkı kazanmalıyız yaklaşımı, kamu emekçilerini diğer saldırılara karşı silahsızlandırmak anlamına gelmektedir. Bu nedenle de, bu talep ortaya konulurken özellikle vurgulanması gereken ikinci unsur, nasıl bir eylem çizgisi olmalıdır. Grevli-toplu sözleşmeli sendika hakkı, netür bireylem çizgisiyle, ne tür bir mücadele anlayışıyla gerçekleşebilir? Reformist yaklaşımlar bu konuda ne önermektedir? Bu öneriler

neye hizmet etmektedir? Bunların teşhiri, militan bir eylem çizgisinin propagandasıyla ve grevli-toplu sözleşmeli sendika hakkına ısrarlı bir tarzda sahip çıkılmasıyla birleştirilmelidir. Örneğin, "Grev Hakkı Grev Yaparak Kazanılır!", "Grev Hakkı İçin Greve, İş Bırakmaya!" türünden şiarlar öne sürülerek, grevli-toplu sözleşmeli sendika mücadelesi ileriye çekilmelidir. Çünkü sendika yönetimleri, bir takım protokol görüşmeleri ve diyaloglarla, bu talebin elde edilebileceği türünden boş hayaller ve beklentiler yaratıyorlar. "Sorun komisyona geldi, bize söz verdiler, bu sene içerisinde geçecektir" vb. türünden sözlerle, düzenin oyalama politikalarının aracı haline geliyorlar.

Bu noktadaki zaafnet biçimde ortaya konulmalıdır. Zira bu talep kendi içerisinde amaçlaştırıldığı ölçüde, diğer alanlardaki sorunlara karşı duyarsızlığın örgütlemesine hizmet etmektedir. Bu nedenle, özelleştirme başta olmak üzere, sermaye düzeninin tüm saldırılarına karşı mücadele ile grevli-toplu sözleşmeli sendika hakkı için mücadeleyi birleştirmeyi başarabilmek büyük bir önem taşımaktadır. Bunların birarada yürütülmesine özel bir dikkat gösterilmeli, propagandamızda işleyeceğimiz temel sorunlardan biri haline getirilmelidir. Özelleştirmeye, düşük memur maaşlarına, sürgünlere, devlet terörüne, istikrar paketlerine vb. karşı bir mücadele hattı oluşturulmadan, grevli-toplu sözleşmeli sendika hakkı mücadelesinin sonuçlarına ulaşamayacağı ısrarlı bir biçimde propaganda edilmelidir.

Özellikle özelleştirmeye karşı özel bir direnç oluşturmaya çalışmak zordur. Bu, özelleştirmenin bugün işçi hareketinin de pratik olarak yüzyüze geldiği çok kritik bir saldırı olmasından kaynaklanıyor. İşçi hareketi bu saldırıya direnip direnmeme konusunda belli bir kararsız tutum içerisinde. Mevcut sendika bürokrasisinin etkisi, önderliksizlik vb. bunda önemli bir rol oynamaktadır. Oysa kamu emekçilerinin direniş gösterme imkanları nispeten daha fazla gözükmektedir. Özelleştirmeye karşı gerçekleştirilecek kamu emekçi hareketliliği, işçi hareketinin özelleştirmeye karşı mücadelesini etkileyecek ve dinamitleyecek bir öğedir. Bu nedenle, özelleştirmeye karşı mücadele sorununu kamu emekçileri içerisinde özel bir tarzda propaganda etmek büyük bir önem taşımaktadır.

Bir de bugün kamu emekçileri cephesinde tartışılan bir konfederasyonlaşma sorunu vardır. Konfederasyonlaşma kendi içerisinde ele alındığında, kuşkusuz karşı çıkılması değil, tersine desteklenmesi gereken bir girişimdir. Ama konfederasyonlaşma sorununu gündeme getirildiği koşulların belli özgünlükleri vardır. Bugün halihazırda varolan belli platformlar üzerinden kamu emekçi hareketinin birleşik ve militan mücadelesini yaratma koşulları bulunmaktadır. Bu aynı zamanda işçi hareketiyle birlikte mücadele etme imkanlarının varlığı anlamına gelmektedir. Buna rağmen bu imkanlar sendika yönetimleri tarafından kullanılmamaktadır. Sorunun bu temelde sorgulanması ve tartışılması gerekmektedir. Konfederasyonlaşma sendikaların meşruluğunun daha da pekiştirilmesi anlamında desteklenmelidir. Ama sorunun diğer yönünün karartıldığı, konfederasyonlaşmanın kendi içerisinde dar bir amaç haline getirildiği, mücadelenin sorunlarından ve ihtiyaçlarından uzaklaştırıldığı bir durumda, destekleme tutumu özel bir teşhir çabasıyla birleştirilmelidir.

Kamu çalışanlarının mücadelesi açısından önem taşıyan bir diğer nokta da şudur. Düzen kamu emekçileri hareketine yönelik olarak çok sistemli bir ideolojik saldırı yürütmektedir. Bu saldırı özetle şu temalar üzerinden sürdürülmektedir: Kamu çalışanları verimli çalışmamaktadır. Gereğinden fazla memur istihdam edilmiş bulunmaktadır. Bütçenin yarıya yakını bunların maaşlarına harcanmaktadır. Sendikal haklar verilmeli ama işgüvencesi hakkı ortadan kaldırılmalıdır. Devlet verimli çalışmadığı için kamu çalışanlarına gerekli örgütlenme hakkı verememektedir; bu alanlar özelleştirildiğinde, daha etkin çalışılacak ve kamu emekçileri de bu çerçevede örgütlenme hakkına kavuşacaklardır. İşçiler yüksek ücret aldığı için devlet kamu emekçilerine yeterli derecede eğilememektedir vb. vb...

Bu, kamu emekçileri hareketindeki yükselişe paralel olarak, devletin ve burjuva basının çok sistemli bir biçimde yürüttüğü bir ideolojik saldırı kampanyasıdır. Bu saldırının belli bir etki alanı yarattığı da açıktır. Kamu emekçi hareketine dönük müdahalede, düzenin ideolojik saldırılarına karşı etkili bir karşı ideolojik cephe oluşturmak, yanıtlar oluşturabilmek gerekmektedir. Bu tür demagogileri boşa çıkaran bir karşı saldırı tutumu geliştirmek, hareketin gelişebilmesi açısından çok özel bir önem taşımaktadır.

20 Temmuz Dersleri

Kitapçılarda

 EKSEN YAYINCILIK

EKİM 3. Genel Konferansı'ndan

Düzenin uluslararası ve dış politikası

Türkiye, emperyalist-kapitalist dünya sisteminin organik bir parçasıdır. Sistemin bağımlı ülkeler kategorisinde yer almaktadır. İktisadi, mali, siyasi, askeri ve diplomatik tüm alanlarda tam bir emperyalist boyunduruk altındadır. Türkiye, saldırgan bir emperyalit politik-askeri örgüt olan NATO'nun sadık bir üyesidir. Ülke topraklarında çok sayıda NATO ve Amerikan askeri üssü bulunmaktadır. Ekonomisi her alanda emperyalist dünya ekonomisine bağımlı olan Türkiye, aynı zamanda ödendikçe büyüyen ağır bir emperyalist borç yükü altındadır. Emperyalizme bağımlılıktan temellenen bir yapısal kriz içindeki ekonominin çarkı ancak sürekli yeni dış borçlar sayesinde dönebilmektedir. Bu nedenle ki, Türkiye, başta IMF olmak üzere uluslararası emperyalist finans merkezlerinin dayattığı iktisadi ve mali politikaların uysal bir izleyicisi durumundadır.

Emperyalizme bağımlılık ile tekeli burjuvazinin bu temel üzerinde yükselen gerici sınıf egemenliği, Türkiye'nin izlediği geleneksel dış politikanın genel tarihsel ve sosyo-ekonomik temelini oluşturmaktadır. Bu politikayı, emperyalist sistemin genel çıkarları, ABD emperyalizminin temel ve dönemsel çıkarları ve ancak bu genel çerçevede ve onunla uyum içinde, Türk burjuvazinin kendine özgü çıkarları belirlemektedir.

Türk sermaye düzeninin bugünkü uluslararası durumunu ve izlediği dış politika çizgisini ise, Türkiye'nin emperyalist-kapitalist sistem içindeki yeri ve jeopolitik konumu temeli üzerinde, son yılların iç ve uluslararası güncel gelişmeleri belirlemektedir.

Türk dış politikasının genel çerçevesi: Emperyalist sisteme kölece bağımlılık

Türkiye, emperyalist-kapitalist dünya sisteminin organik bir parçasıdır. Sistemin bağımlı ülkeler kategorisinde yer almaktadır. İktisadi, mali, siyasi, askeri ve diplomatik tüm alanlarda tam bir emperyalist boyunduruk altındadır. Türkiye, saldırgan bir emperyalit politik-askeri örgüt olan NATO'nun sadık bir üyesidir. Ülke topraklarında çok sayıda NATO ve Amerikan askeri üssü bulunmaktadır. Ekonomisi her alanda emperyalist

dünya ekonomisine bağımlı olan Türkiye, aynı zamanda ödendikçe büyüyen ağır bir emperyalist borç yükü altındadır. Emperyalizme bağımlılıktan temellenen bir yapısal kriz içindeki ekonominin çarkı ancak sürekli yeni dış borçlar sayesinde dönebilmektedir. Bu nedenle ki, Türkiye, başta IMF olmak üzere uluslararası emperyalist finans merkezlerinin dayattığı iktisadi ve mali politikaların uysal bir izleyicisi durumundadır.

Türkiye üzerindeki bu emperyalist hükümlerliliğin merkezi ve belirleyici gücü, son elli yıldır tartışmasız olarak ABD emperyalizmidir. ABD'nin etkisi ve denetimi toplum yaşamımızın tüm alanlarında hissedilmektedir. Ekonomi ve maliye politikaları IMF ve Dünya Bankası'nın, iç ve dış politika ABD hükümetlerinin, ordu ve sözdesavunma Pentagon'un, iç güvenlik CIA'nın dolaysız denetimi ve yönlendirmesi altındadır. CIA stratejistleri sürekli olarak Türkiye için iç ve dış politika alternatifleri üretmekte, dahası uygulamayı bizzat planlamaktadırlar. Türkiye'de ABD'nin desteği olmadan hükümetler bile kurulamamakta, hükümet olmaya aday tüm sermaye partilerinin liderleri icazet almak için her zaman ABD'ye koşmaktadırlar. Toplumun bir ahtapot gibi saran medya ağının tüm kilit mevkilerini de Amerikalılar tutmakta, yalnızca politik yaşam değil, kültürel ve gündelik yaşam da Amerikan ideolojisinin, yaşam tarzının, yoz kozmopolit

89 sonrası durumu

Türk tekeli burjuvazisinin izlediği geleneksel dış politikanın temel unsurları; şiddetli bir anti-komünizm ve Sovyetler Birliği'ne düşmanlık, emperyalizme sadakat halinde ezilen halkların milli kurtuluş mücadelelerine ve devrimlerine düşmanlık, bulunduğu coğrafyada emperyalizme bölge jandarmalığı ve nihayet, kendisine çevreleyen komşu halklara, özellikle de kardeş Yunan halkına karşı şovenist bir düşmanlık çizgisinden oluşmaktadır. Bunlara, Türkiye'nin komşu gerici devletlerle, özellikle Yunanistan'la sonu gelmeyen sürtüşmeleri, Kerkük ve Musul ile Oniki Ada'ya ilişkin tarihsel emelleri, Kıbrıs'taki kışkırtıcı ve ilhakçı politikası ve nihayet Kıbrıs'ın fiilen işgali de daha "özgün" geleneksel dış politika unsurları olarak eklenebilir.

değerlerin sistematik bir bombardımanı altında bulunmaktadır.

Türkiye üzerindeki bu çok yönlü ve utanç verici köleci emperyalist boyunduruğun iç toplumsal dayanağı Türk tekeli burjuvazisidir. Varlığını ve egemenliğini emperyalist dünya sistemine borçlu olan bu işbirlikçi sınıf, özellikle İkinci Dünya Savaşı sonrasında itibaren emperyalizme uşakça bir sadakat çizgisi izlemiştir. Onun iç politikasını olduğu kadar dış politikasının da ana çerçevesini her zaman bu tutum belirlemiştir. Bu sınıf, içerde ülke kaynaklarını emperyalist yağmaya açmış, emperyalist tekellerle işbirliği halinde iç pazarda aşırı kârlara dayalı tekeli bir hakimiyet kurmuş, Türkiye'yi emperyalist tekeller için bir ucuz işgücü cenneti haline getirmiştir. İşçi sınıfı ve emekçileri ağır yaşam koşullarına mahkum eden ve topluma büyük sosyal-siyasal bedeller ödeten bu sömürü ve yağma politikalarına, siyasal planda, zaman zaman faşist askeri yönetimler halini alan dizginsiz bir siyasal gericileşme eşlik etmiştir. Türkiye işçi sınıfı ve emekçileri, çok sınırlı bazı demokratik hak ve özgürlükleri elde etmek ve kullanabilmek için bile zorlu mücadeleler vermek zorunda kalmışlardır. Siyasal gericileşimin sömürgeci bir kölelik altında bulunan Kürt ulusu için sonuçları ise, toptan inkar ile zora dayalı bir sistematik asimilasyon politikası olmuştur.

Tekeli burjuvazinin dış politikası da içteki bu gerici işbirlikçi ve halk düşmanı sınıfsal konumun bir yansımasıdır. Kendi iç egemenlik sahasında emperyalist dünya ile bu denli bir çıkar ve kader birliği içinde olan bir sınıfın, dış politika alanında da aynı işbirliği ve uşaklık çizgisini sürdürmesi eşyanın tabiatı gereğidir.

Geleneksel dış politikanın temel unsurları

Türk tekeli burjuvazisinin izlediği geleneksel dış politikanın temel unsurları; şiddetli bir anti-komünizm ve Sovyetler Birliği'ne düşmanlık, emperyalizme sadakat halinde ezilen halkların milli kurtuluş mücadelelerine ve devrimlerine düşmanlık, bulunduğu coğrafyada emperyalizme bölge jandarmalığı ve nihayet, kendisine çevreleyen komşu halklara, özellikle de kardeş Yunan halkına karşı şovenist bir düşmanlık çizgisinden oluşmaktadır. Bunlara, Türkiye'nin komşu gerici devletlerle, özellikle Yunanistan'la sonu gelmeyen sürtüşmeleri, Kerkük ve Musul ile Oniki Ada'ya ilişkin tarihsel emelleri, Kıbrıs'taki kışkırtıcı ve ilhakçı politikası ve nihayet Kıbrıs'ın fiilen işgali de daha "özgün" geleneksel dış politika unsurları olarak eklenebilir.

Türk devleti 40 yılı aşkın süredir NATO'nun güneydoğu kanadı bekçisidir. Bu, yakın zamana kadar kuzeyde, Sovyetler Birliği'ne ve genel olarak Varşova Paktı'na karşı emperyalizmin bir ileri karakolu görevi görmek; güneyde ise, Ortadoğu petrolü için ve Ortadoğu halklarının her türlü ilerici çıkışına karşı, emperyalist sisteme, özellikle de ABD emperyalizmine bölge jandarmalığı yapmak anlamına geliyordu. Sovyetler Birliği'nin dağılmasının ardından, bugün artık güneydoğu bekçiliği bölge halklarına ve bölgedeki devrimci gelişmelere karşı sistem bekçiliği anlamına geliyor.

İkinci Dünya Savaşı sonrasında emperyalizme sadakatini kanıtlamak için hiçbir fırsatı kaçırmayan Türk burjuvazisi, daha NATO'ya bile girmeden ve elbette sadakatini gösterip girebilmek için, Kore'ye asker gönderdi. Böylece, Kore halkının haklı devrimci kurtuluş mücadelesine karşı ABD emperyalizminin yanında yer almakla kalmadı, Türkiye'den çok uzak bir coğrafyada yaşanan emperyalist cephesine bizzat katıldı. NATO'ya girdiği andan itibaren ise (Şubat 1952), tüm uluslararası platformlarda ve sorunlar kaşısında, bu saldırgan emperyalist örgütün ve ABD'nin sadık bir izleyicisi olarak davrandı. Türk sermaye devletinin emperyalizmin hizmetinde bölge bekçiliği NATO'yla da sınırlı kalmadı. Bizzat emperyalistlerin teşviki ve yönlendirmesiyle, işlevi bakımından NATO'nun bölgesel bir uzantısından başka bir şey olmayan saldırgan Bağdat Paktı (daha sonraki adıyla CENTO) içinde yer aldı. NATO ile kölelik antlaşmaları yetmezmiş gibi, yanısıra ABD ile de bir dizi ikili kölelik antlaşmaları imzalandı. Bunlarla ABD'ye Türkiye topraklarında bir dizi askeri, siyasi ve hukuki imtiyaz tanındı ve bu antlaşmalar, her seferinde daha ağır koşullarda yenilenecek uzatıldı.

Türkiye uzun yıllar boyunca Sovyetler Birliği'ne karşı bir NATO üssü olarak iş gördü. Sovyetler Birliği üzerinde uçuş yapan Amerikan casus uçakları, U-2 olayıyla da somut olarak kanıtlandığı gibi, genellikle Türkiye'deki üslerden havalandılar. Yine Lübnan krizi (1958) örneğinde görüldüğü gibi, Türkiye'deki emperyalist askeri üsler her zaman Ortadoğu halklarına karşı ABD'nin tam hizmetinde oldular. Körfez savaşında İncirlik'in kullanılması ise bu geleneksel tutumun en son örneği oldu. Türk burjuvazisi (geçmişte ve bugün "İslam dünyası" üzerine yürüttüğü tüm demagojik kampanyaya rağmen) ulusal kurtuluş mücadelesi veren Cezayir halkına karşı son ana kadar sömürgeci-emperyalist Fransa'yı destekledi. Aynı şekilde, Filistin halkının

haklı mücadelesine karşı, siyonist İsrail'e ve onun ağababası ABD'ye açık ya da örtülü olarak destek verildi. Yine Türk hakim sınıfları, Kıbrıs sorununda, bu ülkenin izlediği görece bağımsız politikada heprahatsız olan ve Kıbrıs'ı kendisinin ya da NATO'nun bir askeri üssü olarak görmek ve kullanmak isteyen ABD emperyalizminin hizmetinde hareket ettiler. Kıbrıs'ı bölmek ve Türk parçasını ilhak etmek için sürekli olarak kışkırtıcı ve müdahaleci bir politika izlediler vb., vb.

Geleneksel dış politikada değişiklik ihtiyacı yaratan uluslararası gelişmeler

Bugün, bu geleneksel dış politika çizgisinin, emperyalist çıkarlara hizmet ve halklara düşmanlık biçimindeki ilkesel çerçevesi değil de, somut muhtevası belli değişikliklere uğramıştır. Bu değişikliği koşullayan uluslararası gelişmeler, Varşova Paktı'nın çöküşü, Sovyetler Birliği'nin dağılması ve nihayet Körfez savaşının ardından Ortadoğu'daki yerleşik statükoda meydana gelen değişikliklerdir.

'89 sonrası bu uluslararası gelişmelerin Türkiye'nin yer aldığı coğrafyada yolaçtığı değişiklikler, Türk dış politikasını etkileyen yönleriyle sınırlı olmak üzere, maddeler halinde kısaca şöyle özetlenebilir.

1) Doğu Avrupa'daki gelişmeler Yugoslavya'nın parçalanmasıyla sonuçlanınca, Balkanlar yeniden dünyanın en bunalımlı bölgelerinden biri haline geldi. Bugün eski Yugoslavya topraklarında emperyalistlerin kendi çıkarları doğrultusunda kışkırtıp durdukları milli ve dinsel boğazlaşmalara dayalı gerici bir iç savaş var. Buna bölgenin öteki devletleri arasında sürekli tırmanan çeşitli gerginlikler eşlik ediyor.

2) Sovyetler Birliği'nin dağılması, Kafkasya'da ve Orta Asya'da bir dizi bağımsız yeni devlet ortaya çıkardı. Kafkasya o günden beri aralıksız süren etnik çatışmalara sahne olmaktadır. Bölgenin stratejik önemini yanısıra, sert bir emperyalist rekabete konu olan Azerbaycan petrolü ve doğal gaz kaynakları, emperyalistlerin ve bölgedeki büyük devletlerin bu çatışmaları kendi çıkarları doğrultusunda kışkırtıp yönlendirmeleri sonucuna yolaçmaktadır. Bu ise bölgenin yıkılıp yıkılmasına ve bölge halkları için büyük acılara mal olmaktadır.

Türkî Cumhuriyetler diye anılan Orta Asya ülkeleri üzerinde ise emperyalist rekabet tüm hızıyla sürmektedir. Uluslararası kapitalist tekeller için yeni pazarlar olmalarının yanısıra, özellikle Kazakistan ve Türkmenistan'ın zengin petrol ve doğal gaz yatakları, bu bölgedeki rekabete ayrı bir sertlik kazandırmaktadır.

3) Ortadoğu'da ise, Irak'ın Kuveyt'i işgali ve ilhakıyla başlayan olaylar, bölgedeki yerleşik statükoda önemli bir dizi değişikliğe yolaçtı. Irak'ın yıkılmasıyla sonuçlanan Körfez savaşının en önemli sonucu, bölgedeki ABD hegemonyasının pekişmesi oldu. ABD emperyalizmi savaşı kazanarak elde ettiği avantajları bu doğrultuda en iyi biçimde değerlendirmeye çalıştı. "Ortadoğu Barış Süreci" olarak adlandırılan emperyalist barış girişimleri bunun ifadesi ve ürünü oldular. Önce İsrail-FKÖ barışıyla, ardından İsrail-Ürdün antlaşmasıyla, bölgenin en önemli sorunlarından biri olan Filistin sorunu büyük ölçüde kontrol altına alındı ve ABD kendi çözümünü uygulamaya koydu. Bu sayede emperyalizmin bölgedeki en temel dayanağı olan siyonist İsrail'e de, bölge devletleri nezdinde bir meşruiyet kazandırıldı. ABD emperyalizmi, Körfez savaşı sayesinde peşpeşe kazandığı başarılar serisini, şu surlarda, emperyalist barış sürecine Suriye'yi de katarak sürdürmek çabasıdadır.

Ortadoğu'da yaşanan son bir kaç yıllık gelişmelerden en kârlı çıkan devlet tartışmasız biçimde İsrail oldu. Herşeyden önce, Irak gibi güçlü bir rakip bölge devletinin yarattığı sorunlardan, bu ülkenin sahip olduğu dev savaş makinasının

Körfez Savaşı'nda tahrip edilmesi ve kayıtsız şartsız teslim olmaya mecbur edilmesi sayesinde kolayca kurtulmuş oldu. Bunun ardından, yıllar öncesinden düşünülen bir politika, nihayet uygulamaya konulabildi; özerklik adı altında, FKÖ, işgal bölgesindeki Filistin halk direnişini dizginleyen bir yerel polis örgütüne dönüştürüldü. Siyonist İsrail, bu sözde "Ortadoğu Barış Süreci" sayesinde, yalnızca Arap devletleri nezdinde meşruluk kazanmakla kalmadı, aynı zamanda ABD'nin tam desteğinden yararlanarak ve iktisadi gücünü kullanarak, bölge hakimiyetine ilişkin emellerini bu kez "barışçıl" yollarla sağlayacak bir zemine kavuştu. Bir başka ifadeyle, dün neredeyse tamamen savaş makinasıyla yaptıklarını, bugün, bu makinanın gölgesinden de en iyi bir biçimde yararlanarak, ekonomik gücüyle yapma olanağına kavuştu. Daha şimdiden, emperyalist planın bir parçası olan ve liderliğini fiilen İsrail'in yapacağı bir "Ortadoğu Ortak Pazarı"ndan söz edilebilmektedir.

4) Öte yandan ABD, Güney Kürdistan'ı fiilen Irak'tan ayırarak kendi dolaysız kontrolü altına aldı.

Güney Kürdistan'da kurdurduğu kukla Kürt devleti aracılığıyla, hem Musul ve Kerkük petrolünü kendi dolaysız denetimine almak istiyor. Ve hem de, bu kukla devleti, bölgenin bir başka temel sorunu olan Kürt sorununun sistem içi çözümü için bir dayanak olarak kullanmak hesabı yapıyor. Bu, ABD'nin yalnızca bölge halklarına ve bölgedeki devrimci süreçlere karşı değil, fakat aynı zamanda rakip emperyalistlere karşı da elde ettiği önemli bir avantaj oldu. Yine Güney Kürdistan'daki gelişmelere bağlı olarak ve kürtleri Saddam yönetimine karşı korumak yalanının arkasına saklanarak, ABD emperyalizmi, Türkiye Kürdistanı'na Çekiç Güç adı altında askeri olarak da yerleşti.

5) Körfez savaşının bir başka temel önemde sonucu ise, yukarıdaki gelişmelerin dolaysız bir sonucu olarak, Türkiye'deki Kürt sorununun da uluslararasılaşması oldu.

Özetle sıraladığımız bütün bu gelişmelerden dolayı, Balkanlar, Kafkasya ve Ortadoğu, bugün dünyanın en istikrarsız ve en bunalımlı üç temel bölgesi durumundadır. Türkiye ise, bu üç bunalım coğrafyasının tam merkezinde yer almaktadır. Böyle olunca, son 4-5 yıl içinde bu bölgelerde yaşanan gelişmelerin geleneksel Türk dış politikasını da derinden etkilemesi ve onu değişikliğe zorlaması kaçınılmazdı.

"Aktif dış politika": Hayaller ve gerçekler

Bununla birlikte, Türk burjuvazisinin dış politikasındaki yeni açılımları yalnızca dış gelişmelerin bir ürünü saymak yanlış ve yanıltıcıdır. Bugünün uygun dış koşullarında artık olanaklı hale gelen bu açılımları besleyen nesnel iç nedenler de vardır. Dahası bu iç dinamikler özetlemiş bulunduğumuz dış gelişmeleri zaman olarak da önelemektedirler.

Özellikle son 20-25 yılda büyük bir iktisadi-mali güç kazanan ve bu gücü artık uluslararası planda daha etken bir biçimde kullanabileceğine inanan Türk tekeli burjuvazisinin saflarında, bölgesel bir emperyalist güç olma hevesi '80'li yıllar boyunca içten içe büyümekteydi. Bu heves salt soyut bir arzu değil, fakat aynı zamanda, Türkiye kapitalizminin ulaştığı gelişme aşamasının ve bu aşamada kendini artık iç pazarda gereğince üretmemesinin zorladığı bir nesnel eğilimdi. Öte yandan, Türkiye'nin kapitalist ekonomisi, döviz darboğazı, kronik dış ticaret açıkları, sürekli bü-

Ortadoğu'da ise, Irak'ın Kuveyt'i işgali ve ilhakıyla başlayan olaylar, bölgedeki yerleşik statükoda önemli bir dizi değişikliğe yolaçtı.

Irak'ın yıkımıyla sonuçlanan Körfez savaşının en önemli sonucu, bölgedeki ABD hegemonyasının pekişmesi oldu.

ABD emperyalizmi savaşı kazanarak elde ettiği avantajları bu doğrultuda en iyi biçimde değerlendirmeye çalıştı. "Ortadoğu Barış Süreci" olarak adlandırılan emperyalist barış girişimleri bunun ifadesi ve ürünü oldular.

yüyen ve ödenmekte zorlanılan dış borçlar gibi yapısal sorunların çıkmazını yaşıyordu. Bu koşullarda, dışa açılmak, bir seçenek olduğu kadar bir zorunluluk olarak da Türk burjuvazisinin karşısına çıkıyordu. IMF'nin dayattığı bir politika olarak 24 Ocak Kararları'ndan beri izlenen bu "dışa açılma"(ve elbette Türkiye pazarını da sınırsız ölçüde uluslararası tekelere açma) politikası, '89 sonrasının uluslararası gelişmeleri ve bunun Türkiye'yi çevreleyen coğrafyadaki yansımaları ile de birleşince, Türk burjuvazisinin geleneksel dış politikasını da değişime zorladı.

'90'lı yılların uluslararası gelişmeleri Türk burjuvazisinin emperyalist yayılmacı heveslerini görülmemiş ölçüde kamçıladi. Türk burjuvazisinin en yetkili temsilcileri bunu "aktif dış politika" (Özal) ihtiyacı ve "Adriyatik'ten Çin Seddi'ne 200 milyonluk Türklük dünyasının lideri olmak" (Demirel) iddiası formülleriyle dile getirdiler. Sorun yalnızca uluslararası gelişmelerin yarattığı yeni durumdan tekeli burjuvazinin ihtiyaçları doğrultusunda en iyi biçimde yararlanmayı olanaklı kılacak bir yeni dış politika arayışından da ibaret kalmadı. Düzen bunu, çözümsüz iç sorunları örtmenin, yığınların dikkatini dayanaksız hayaller yaratarak dışarıya yöneltmenin, onlarda ortaya çıkan yeni uluslararası fırsatlarla iç sorunların nihayet bir çözüme kavuşacağı inancı yaratmanın, ve nihayet, pantürkist ve panislamist ideolojiyle yığınların bilincini zehirlemenin bir olanağı olarak da ele aldı. Bu çerçevede, devlet, politikacılar ve medya elbirliği halinde, yeni dış politika argümanlarını içteki çözümsüz sorunlara bir çıkış yolu olarak sundular ve bunu yığınların bilincini hedefleyen yoğun bir ideolojik saldırıya çevirdiler.

Gerçekte ise, Türk burjuvazisi, bölgesel bir güç olma hevesi tümüyle dayanaktan yoksun olmasa bile, propaganda ettiği türden bir uluslararası rolü oynama gücünden yoksundu. İlk dış politika hezimetinin ardından kendisi de bu gerçeği kabul etmek zorunda kaldı. Hesaplarını bundan böyle daha çok "tarihsel ve kültürel bağları"nın ABD emperyalizmine taşeronluk misyonu çerçevesinde değerlendirebilme üzerine yaptı. Dünyanın en büyük emperyalist güç odaklarının rekabette başa gürleştiği bir alanda başka türlü de yapamazdı.

Daha olayların başında ve Türkiye solunda "emperyalist Türkiye" üzerine "teorik açılımlar"ın moda olduğu bir sırada, komünistler, Türk bur-

juvazisinin propaganda ettiği emperyalist açılımların yeterli iktisadi, politik ve askeri dayanaktan yoksun olduğunu açıklıkla vurguladılar: "Osmanlı'nın yüzyılları bulan emperyalist yayılmacı geleneğinin dolaysız tarihsel mirasçısı durumundaki Türk burjuvazisinin yayılmacı hevesleri fazlasıyla güçlüdür. Doğu Bloku'nun çöküşü ve Sovyetler Birliği'nin dağılışıyla ortaya çıkan olanaklardan kırıntılar kapma isteğinin bu hevesleri hiçbir dönemle kıyaslanamayacak ölçüde güçlendirdiği de tartışmasızdır. Bütün sorun, bu güçlü hevesleri gerçekleştirme gücüne sahip olup olmadığıdır. Hayaller ile gerçekler ilişkisidir." (Görüntü ve Gerçek, Ekim, Mart 1992, Solda Tasfiyeciliğin Yeni Dönemi, Sayfa 133)

Türk burjuvazisinin emperyalist heveslerinin gerçek yaşamla ilişkisi bugün olaylar tarafından somut olarak sınanmıştır. Türk burjuvazisinin o günlerde "güçlü dünya devleti", "lider ülke", "200 milyonluk Türklük aleminin lider" argümanlarıyla uygulamaya koyduğu yeni "aktif dış politika", çok geçmeden Balkanlar'da, Kafkaslar'da ve Orta Asya'da peşpeşe utanç verici bir hezimetle uğradı. Bu

yeni "aktif dış politika"nın ilk uygulama alanı olan Körfez krizi ve savaşında da sonuç farklı olmadı.

Olaylar bugün bütün açıklığı ile göstermiştir ki, Türk devletinin Türkiye'yi çevreleyen kriz bölgelerinde oynayabileceği rol, ABD emperyalizmi için Ortadoğu'da "bekçi", İslam dünyası ile ilişkilerde "köprü", ve nihayet Orta Asya ile ilişkilerde ise "taşeron" konumundadır. Aynı şekilde, Türkiye'nin Balkanlar'daki kışkırtıcı faaliyetleri de hemen tümüyle ABD'nin dümen suyundadır. Türk burjuvazisi, tüm sözde "tarihsel ve kültürel" avantajlarına rağmen, Türkiye'yi çevreleyen ve dünyanın büyük emperyalist devletleri arasında dışa dış bir rekabetin alanları olan kriz bölgelerinde, herhangi bağımsız inisiyatif gösterme gücünden yoksundur.

Emperyalist politika iktisadi güç, politik ve askeri kuvvet demektir ki, Türk burjuvazisi bundan yoksundur. 70 milyar dolar borcu olan, ekonomisi sürekli kriz içinde debelenen, ekonomi çarkını ağır aksak döndürmek için bile sürekli emperyalist finans kuruluşlarına avuç açan bir ülkenin, emperyalist efendilerini aşan bir dış politika çıkışı elbette olamaz. Tersine, tam da aynı nedenlerle, bu dış politika, emperyalizmin çıkarları ve ihtiyaçları doğrultusunda şekillenir. nitekim "aktif dış politika" ve "Türk-İslam alemine liderlik" türünden argümanlar da, bizzat ABD emperyalizminin Türk devletine kendi çıkarları ve ihtiyaçları doğrultusunda biçtiği yeni rolün, içte kitleleri aldatmayı hedefleyen formülasyonlarla sunulmasından başka bir şey değildir.

Balkanlarda ve Kafkaslar'da yeni Türk dış politikası

Eski Yugoslavya topraklarında milli çatışma ve boğazlaşmalar başladığı andan itibaren, Türk devleti tarihsel ve kültürel bağlar adı altında Bosna müslümanlarının hamiliğine soyundu. Çatışma bölgesinde başından itibaren aktif kışkırtıcılık yaptı ve bunu halen sürdürmektedir. Yıllardır topluma "Bosna sorunu" üzerinden en aşağılık ve en ikiyüzlüce bir şovenizmin pompalayan Türk burjuvazisi, bugün Bosna'da BM Barış Gücü adı altında asker bulunduran ülkelerden de biridir. ABD, Rusya ve Avrupalı emperyalistlerin bir rekabet ve çatışma alanı olan eski Yugoslavya'da, Türk devletinin izlediği politika ve yürüttüğü faaliyetler, ABD politikasının bir uzantısıdır ve

onun hizmetindedir.

Öte yandan, Türk burjuvazisi, yine tarihsel ve kültürel bağlarını ileri sürerek Arnavutluk ve Makedonya'yı kendi etkinlik alanı olarak görmekte, Yunanistan ve Sırbistan'a karşı bu ülkelerin hamisi rolünü oynamaktadır. Bu çerçevede, bölge ülkeleri arasında gerginliği ve gerici çıkar çatışmalarını körükleyen bir politika izlemektedir. Aynı şekilde, kendi ülkesindeki 15 milyon Kürt'ün ensıradan demokratik haklarına bile katlanamayan Türk devleti, büyük bir iki yüzlülükle, sözde Batı Trakya Türkleri'nin haklarını savunma adı altında Yunanistan topraklarında sürekli ve aktif bir kışkırtıcılık yapmaktadır.

'90'lı yıllardaki yeni gelişmelere bağlı olarak Türk burjuvazisinin Kafkaslar'da izlediği politika da Balkanlar'dakinin bir benzeridir. Balkanlar'da Bosna üzerinden izlenen politika, Kafkaslar'da Azerbaycan üzerinden uygulanmak istenmektedir. Türk devleti, Azeri-Ermeni çatışmasında Azerbaycan'ın hamiliğini üstlenmektedir. Bu arada Azerbaycan'ın iç işlerine de en kaba müdahalelerde bulunmakta, komplolar düzenlemekte, darbeler örgütlemektedir. Balkanlar'da Sırbistan'ı konu alan şoven kampanya, Kafkaslar'da Ermenistan'ı konu almaktadır. Kardeş Ermeni halkına karşı tarihsel düşmanlık geleneksel olarak Türk iç politikasının en iğrenç malzemelerinden birini oluşturmaktadır. Kürdistan'da yürütülen kirli savaş bile Ermeni düşmanlığı kampanyasına vesile edilmekte, bu aşağılık propaganda bizzat devletin resmi televizyonundan yürütülebilmektedir.

Fakat denilebilir ki, Türk devletinin yeni aktif dış politikasının en utanç verici hezimetini yaşadığı alanda bizzat Kafkasya, somut olarak Azerbaycan olmuştur. Türk tekeli burjuvazisi en büyük emperyalist devletlerin dış bir rekabetine konu olan Azerbaycan petrolerinden ancak sembolik bir pay alabilmiştir. Petrol boru hattının izleyeceği yol konusunda ise henüz kesin bir sonuç yoktur. ABD tekellerinin hangi yolu en karlı ve güvenceli göreceklere ile Rusya'nın kendi çıkarları doğrultusunda koyacağı ağırlık, sert çatışmalara konu bu sorunda sonucu tayin edecektir.

İlişkilerin siyasal cephesinde ise durum kötü olmaktan ötedir. "Bölgesel güç" olmakla övünen ve hamiliğe soyunan Türk sermaye devletinin, gerçekte Ermenistan-Azerbaycan gerginliği ve çatışmalarında ortaya özel bir ağırlık koyamayacağı somut olaylarla açık bir biçimde görülmüştür. Başta ABD olmak üzere Batılı emperyalistlerce arkalanan bir Ermenistan'a karşı, Türkiye'nin Azerbaycan hamiliği adı altında yapabileceği fazla bir şey yoktur. 1992 başındaki kriz esnasında, bizzat Demirel bunu açıklıkla itiraf etmek, 50 milyar dış borç varken bağımsız bir dış politikanın olamayacağını söylemek zorunda kalmıştır. Elçibey türünden bir kuklanın bir yana itilmesinin ardından, bunu bizzat Azerbaycan'ın kendisi de hesaba katmak yoluna gitmiştir. Bu ülke bugün "bölgenin güçlü devleti" Türkiye'ye bel bağlayarak değil, fakat bazı dengelerden yararlanmak ve petrol kaynaklarından pay dağıtmak yoluyla, Ermenistan'la sorunlarına bir çözüm arıyor.

Türkiye'nin Orta Asya Türk Cumhuriyetleriyle ilişkilerdeki rolü ise, neredeyse tümüyle ABD ve İsrail firmalarına taşeronluk yapmaktan ibarettir. Türk devleti "ortak tarihsel ve kültürel bağları"nın yolu ABD'ye ve bu arada siyonist İsrail'e düzlemek için kullanıyor. Kuşkusuz bundan kendisi de yeterli bir pay alıyor.

Ortadoğu: "Aktif dış politika"nın ilk uygulama alanı

Ortadoğu, yeni "aktif dış politika"nın gerek tartışma ve gerekse uygulama olarak ilk kez gündeme getirildiği alan oldu. Tartışma, Körfez krizinin hemen ardından ve cumhurbaşkanlığı katında başlatıldı. Türkiye'nin ABD emperyalizminin bölgeye aktif müdahalesine tam

"Bölgesel güç" olmakla övünen Türk sermaye devletinin, gerçekte Ermenistan-Azerbaycan gerginliği ve çatışmalarında ortaya özel bir ağırlık koyamayacağı somut olaylarla açık bir biçimde görülmüştür.

Emperyalistlerce arkalanan bir Ermenistan'a karşı, Türkiye'nin Azerbaycan hamiliği adı altında yapabileceği fazla bir şey yoktur. 1992 başındaki kriz esnasında, Demirel bunu itiraf etmek, 50 milyar dış borç varken bağımsız bir dış politikanın olamayacağını söylemek zorunda kalmıştır.

destek vermesi, kitleleri hedefleyen propaganda planında "bölge gücü" olarak kendi rolünü oynaması, "bir koyup üç alması" olarak sunuldu. Kriz boyunca Türk devleti, ABD çıkarlarına hizmet etmede her türlü sınırı aştı ve uşakça sadakatin bu kadarı emperyalist efendileri bile şaşırttı. Türkiye Irak'a uygulanan ambargoya en hızlı ve en hararetle katılan, petrol boru hattını anında kapatan ülke oldu. Savaş esnasında ise, Türkiye'deki ABD üsleri Irak'ın kuzeyden bombalanmasında kullanıldı.

Bu politikanın hüsrarla sonuçlandığı, Türk burjuvazisine (ABD'ye bağlılığı kanıtlamak dışında) hiçbir şey kazandırmadığı gibi, büyük iktisadi kayıplara yolaçtığı bugün artık ortak kabul görmektedir. Bu "aktif politika"yla Türk devleti, komşu bir ülkenin yıkılıp yıkılmasına, yüzbinlerce Irak vatandaşının katledilmesine, hastaların ve çocukların ilaçtan ve süttten bile mahrum kalmalarına "aktif" suç ortaklığı etmiş oldu.

Buna rağmen, savaşı izleyen politik süreçlerde kendisine herhangi bir rol bir yana, oluşan masalarda yer bile verilmedi. Savaş öncesinde Türk devletini Kerkük ve Musul'a ilişkin tarihsel emellerini alttan alta kışkırtan ABD, savaş sonrasında Güney Kürdistan'da kurduğunu kukla Kürt devletini de doğrudan kendi vesayeti altına aldı. Dahası, bu devleti koruma adına, Kuzey Kürdistan'a askeri olarak ayrıca yerleşti. Irak Kürdistanı'nda doğan yeni fiili durumun Kürdistan'ın iki parçasını fiilen birleştirdiğini, bunun Türkiye Kürdistan'ındaki silahlı özgürlük mücadelesine bazı önemli avantajlar sağladığını, Türk devleti içine bir türlü başa çıkamadığı yeni problemlere yol açtığını biliyoruz. Türkiye'nin halen "bölge gücü" olarak en "aktif" dış politika eylemi olan sınır ötesi operasyonlar (ve son işgal

eylemi), bu yeni problemlerin ağırlığını ve içinden çıkılmazlığını gösteriyor.

Öte yandan, yeni "aktif dış politika"nın bu ilk uygulanması, Kürt halkına karşı dört komşu sömürgeci devletin geleneksel ittifakından Irak'ı devre dışı bırakarak, Türk devleti için ayrıca uluslararası hukuk açısından sorunlar yaratmıştır. Dün sömürgeci Irak tarafından kendi egemenlik sahasında yapılanı, bugün Türk devleti sınır ötesi operasyonlarla bizzat yapmak durumunda kalmakta, bu ise ona, son işgal eylemi sırasında da görüldüğü gibi bazı ek dış politika sorunları yaratmaktadır.

Şunu da ekleyelim ki, Körfez savaşının ardından Irak'taki Kürt sorununun fiilen emperyalist vesayet yoluyla uluslararasılaşması, kaçınılmaz olarak Türkiye'deki Kürt sorunu için de aynı sonucu yaratmıştır. Bugün Kürt sorunu Türk devletinin uluslararası ilişkilerinde neredeyse baş sırayı tutmaktadır. Şu veya bu ülkenin soruna ilişkin desteğini almak için ekonomik ve ticari rüşvetten siyasal tavize kadar her yola başvurulmaktadır. Ve bu alanda şu veya bu ülke ya da kuruluşun PKK aleyhtarı herhangi bir söz ya da açıklama, ciddi ciddi önemli bir "dış politika başarısı" (hatta zaferi!) olarak sunulabilmektedir.

"Bölgesel güç" ve "dünya devleti" olmak iddiasındaki bir ülke için ne acınası bir durum!

Fakat Kürt sorunu üzerinden yarattığı tüm bu yeni problemlere rağmen, Körfez savaşı sonrasında Türk devletinin Ortadoğu alanındaki dış politikasında bazı önemli rahatlamalar doğduğu da bir gerçektir. ABD'nin bölgedeki egemenliğinin perçinlenmesi, "Ortadoğu Barış Süreci" ve Filistin sorununun sözde barışçıl çözümü, bunların ardından siyonist İsrail devletinin Arap devletleri nezdinde meşrulaşması, Türk devletine bu alanda önemli bir rahatlama getirmiştir. Artık Filistin sorunu nedeniyle kaba bir ikiyüzlülüğe gerek kalmamıştır. Türk devleti İsrail ile örtülü ilişkilerini bugün artık her alanda ve tüm açıklığı ile kurup geliştirebilmektedir. Siyonist İsrail'in yanısıra, Suudi krallığı, Körfez şeyhlikleri ve Mısır gibi, bölgenin en gerici ve en Amerikancı rejimleri bugün Türk devletinin en yakın müttefikleridir. Gericilik, bölge halklarına karşı karşı-devrimci birlik ve emperyalizme uşaklık, bu dostluğun harcı ve ortak paydasıdır.

İran rejimi ile ilişkiler ise sürekli bir dalgalanma içindedir. Her iki devlet de kendine göre haklı nedenlerle ötekine güvenmemektedir. Kürt halkına karşı tarihsel gerici ittifaklarını koruyan bu iki ülke, Türkiye'nin bölgedeki en Amerikancı rejimlerden biri olması ve tersinden ise İran'ın bölgede ABD'nin baş hedefi olması nedeniyle karşı karşıya gelebilmektedirler. Azerbaycan ve Orta Asya Cumhuriyetleri üzerindeki nüfuz rekabeti buna ek boyutlar eklemektedir.

Türk tekeli burjuvazisinin Ortadoğu'da uygulamaya koyduğu yeni "aktif dış politika", onun "bölgesel güç" iddiasının sınırlarını da bütün açıklığı ile ortaya koydu. Açıklıkla görüldü ki, onun bölgesel gücü ve etkinliği Amerikancılığı ile ölçülmektedir ve de bununla sınırlıdır.

"Türk-Yunan uyuşmazlığı" ve Kıbrıs sorunu

Resmi dildeki ifadesiyle "Türk-Yunan uyuşmazlığı"nın uzun bir geçmişi var ve zaman içinde sorunlar azalmamış, tersine çoğalmıştır. Her iki ülkenin gerici burjuvazileri ve hükümetleri, bu anlaşmazlıkları sürekli olarak etkili bir iç politika malzemesi olarak kullanmışlardır. İki halk arasında karşılıklı bir nefret ve düşmanlığı körüklemeyi değişmez bir politika olarak izleyegelmiştir.

İçte halk kitlelerini şovenizmle zehirlemeyi ve sersemletmeyi geleneksel bir politika olarak izleyen Türk burjuvazisinin bu doğrultuda kullandığı temel tema, Ermeni ve Yunan halklarına karşı aşağılık bir düşmanlıktır. Türk devleti, kardeş Yunan halkına karşı düşmanlığı ihtiyaç duyduğu

her durumda depreştirebilmek için, gerici Yunan devleti ile olan çok değişik uyumsuzluk konularından döneme ve duruma göre yararlanmaktadır.

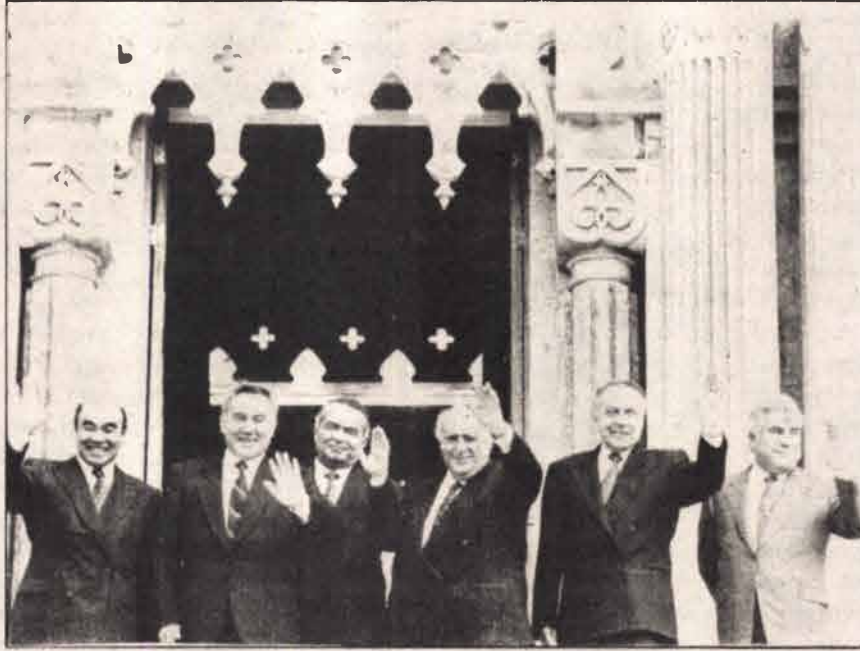
Bu ünlü uyumsuzluğun değişmez konuları, Kıbrıs sorunu, Batı Trakya Türkleri, Doğu Ege Adalarının silahlandırılması, Ege kıta sahanlığı, Ege karasuları, Ege hava sahası (FIR hattı) vb., vb.'dir. Bunlardan Kıbrıs sorunu dışındakiler doğrudan emperyalist çıkarlarla ilgili olmayıp, her iki devletin kendine özgü çıkarlarını ilgilendirmektedir. Ne var ki, geçmişte ve bugün, başta ABD olmak üzere, emperyalistler bu iki komşu ülke arasındaki anlaşmazlıkları sürekli istismar etmişlerdir. Özellikle ABD emperyalizmi, NATO üyesi olan ve birlikte NATO'nun güneydoğu kanadını oluşturan bu iki ülke arasındaki anlaşmazlıklardan geçmişten bugüne hep en iyi biçimde yararlanmıştı. Bir yandan kışkırtarak, öte yandan sözde barıştırıp uzlaştırarak, bu ülkeler üzerindeki hegemonyasını bu yolla ayrıca pekiştirmiştir. Bu arada, ABD silah tekelleri de, birbirlerine karşı sürekli silahlanan her iki ülke sırtından büyük karlar elde etmişlerdir. En son bilgilere göre, Suudi Arabistan'dan sonra bugün dünyanın en çok silah ithal eden iki ülkesi, Türkiye ve Yunanistan'dır. NATO'nun bu iki komşu ülkesi birbirine karşı sürekli silahlanmaktadır ve bu silahları NATO'nun patronu ABD'den satın almaktadırlar!

İçinde bulunduğumuz dönemde, özellikle Ege kıta sahanlığı (12 mil) sorunu yüzünden iki ülke ilişkilerinde ciddi gerginlikler yaşanmaktadır. Yunanistan karasularını 12 mile çıkarmak istemekte, Türkiye ise bunu "savaş nedeni" sayacağını ilan etmiş bulunmaktadır. Türk devleti sık sık Ege Denizi'nde kışkırtıcı askeri tatbikatlar yapmaktadır. Son zamanlardaki yoğun silahlanmada bu anlaşmazlığın ve gerginliğin büyük payı var.

Bugünkü biçimiyle Kıbrıs sorunu, denebilir ki Türk burjuvazisinin izlediği politika bakımından ABD'den farklılaştığı nadir sorunlardan biridir. Bugünkü biçimiyle diyoruz, zira 1974 yılındaki müdahale ve işgale kadar, Türkiye Kıbrıs sorununda da kelimenin tam anlamıyla ABD'nin dümen suyunda hareket ediyordu. Türkiye 20 yılı aşkın bir süredir Kıbrıs'ta işgalci bir güç durumundadır. Yunan burjuvazisinin Kıbrıs'ta toptan ilhak etme geleneksel politikası karşısında Türk burjuvazisinin izlediği politika, Kıbrıs'ı bölmek ("taksim") ve Türk parçasını fiilen ya da resmen kendine bağlamak olmuştur. Her iki devletin kendi politikaları doğrultusunda karşılıklı yürüttükleri kışkırtma ve oyunlar, sonunda Türkiye'nin 1974 yılında Kıbrıs'ı işgal etmesine ve böylece de fiilen bölünmesine yol açtı. Türkiye işgal ettiği kesimde kurduğu kukla Kıbrıs Türk devletini fiilen kendisine bağladı.

Kıbrıs sorunu, Türk burjuvazisinin dış politika alanında kendine özgü inisiyatifinin bu en önemli örneği, aynı zamanda bu inisiyatifin sınırlarını göstermek bakımından da dikkate değerdir. Bu dış politika inisiyatifi, işgalden beri bir dış politika yükü haline gelmiş, ABD ve Avrupa emperyalistlerini Türk devleti üzerindeki baskısının özel bir konusu olmuştur. Türk burjuvazisi bir süredir bu yükten kurtulmak istemektedir. Avrupa'yla imzalanan son Gümrük Birliği Antlaşması'yla bu doğrultuda ilk adımlarını da atmıştır. Kıbrıs sorunu çarpıcı bir biçimde bir kere daha göstermektedir ki, Türk burjuvazisinin kendi yayılmacı ve saldırgan emelleri doğrultusunda

'90'lı yıllardaki yeni gelişmelere bağlı olarak Türk devleti, Azeri-Ermeni çatışmasında Azerbaycan'ın hamiliğini üstlenmektedir. Bu arada Azerbaycan'ın iç işlerine de en kaba müdahalelerde bulunmakta, komplolar düzenlemekte, darbeler örgülemektedir. Sovet kampanya, Kafkaslar'da Ermenistan'ı konu almaktadır. Kardeş Ermeni halkına karşı tarihsel düşmanlık geleneksel olarak Türk iç politikasının en iğrenç malzemelerinden birini oluşturmaktadır. Kürdistan'da yürütülen kirli savaş bile Ermeni düşmanlığı kampanyasına vesile edilmekte, bu aşağılık propaganda bizzat devletin resmi televizyonundan yürütülebilmektedir.

bağımsız bir politika izleme ve uygulama gücü yoktur.

Gümrük Birliği Antlaşması

Türk teknelci burjuvazisinin "büyük ve güçlü dünya devleti" propagandasının son malzemesi, Avrupa ile Gümrük Birliği antlaşması oldu. Gerçekte ise, Türkiye'yi Avrupa Birliği'ne almadan onu Gümrük Birliği'ne dahil etmek, söz konusu iddianın tam tersini kanıtlamaktadır. Antlaşma, Türkiye'yi ekonomik cepheye Avrupa sermayesine ve mallarına sınırsız bir biçimde açarken, onu Avrupa Birliği'ne almayarak tüm siyasal karar mekanizmalarının dışında bırakmış oldu. Bu gücün değil, güçlü olana teslimiyetin bir göstergesidir. Gümrük Birliği Antlaşması, Türkiye'nin Avrupa kapitalizmiyle tam ekonomik entegrasyonunu öngören yeni bir emperyalist kölelik antlaşmasından başka bir şey değildir.

Dış politika cephesinde devrimci görevler

Dış politika alanındaki devrimci görevler, iç politika planındaki devrimci görevlerin bir parçası, onun organik bir uzantısıdır. Dolayısıyla bu görevlerin stratejik çerçevesi, Türkiye devriminin temel sorunlarına stratejik yaklaşımdan ayrı ele alınamaz. Türkiye'nin emperyalizme bağımlılığı ile bu bağımlılık temeli üzerinde teknelci burjuvazinin sınıf egemenliği, Türkiye'nin geçmişten beri izlediği ve halen izlemekte olduğu dış politikanın genel çerçevesini ve somut içeriğini belirlemektedir. Dolayısıyla, dış politika alanında devrimci görevlerin genel çerçevesi ve somut içeriği de, her şeyden önce bu temel gerçeklikten hareketle saptanabilir.

Türkiye'de bugün, uluslararası sermayeye dayanan, onunla içiçe geçmiş bir çıplak sermaye iktidarı hüküm sürmektedir. Türkiye üzerindeki emperyalist hükümler, ülkenin uluslararası sermayeye her alandaki bağımlılığının temel toplumsal dayanağı, iktidardaki işbirlikçi teknelci

sermaye sınıfıdır. Bu, iktidardaki sermaye sınıfına karşı mücadelenin zorunlu olarak onun gerisindeki emperyalizme karşı mücadele ile birleştirilmesi gerektiğini gösterir. Türkiye'nin bugünkü sosyo-ekonomik ilişkileri koşullarında devrim, iktidardaki teknelci burjuva sınıfını devirmek ve Türkiye'yi uluslararası sermayeye bağlayan tüm ilişkileri kırıp parçalamak anlamına gelir. Bu ise, doğası gereği ancak bir proleter devrim olabilir. Kapitalist bir ülkede, kapitalist sınıfın egemenliğini ve ancak bu sayede sürdürülebilen emperyalist egemenliği hedef alan bir devrim mücadelesi, nesnel olarak, başka türlü konulamaz ve tanımlanamaz. Bugünün Türkiye'sinde emperyalist kölelikten kurtulmanın, onun iktisadi, mali, siyasi, askeri ve kültürel vb. tüm alanlardaki boyunduruğunu tam ve kesin olarak kırmanın, sermaye iktidarını yıkmaktan ve uluslararası sermaye cephesinin dışına çıkmaktan başka bir yolu yoktur ki, bu da proleter devrimden başka bir şey olamaz. Bugünün Türkiye'sinde anti-emperyalist mücadele nesnel içeriği yönünden anti-kapitalist bir mücadeledir.

Elbette bu stratejik devrimci perspektif, emperyalist egemenliğe ve onun dış politika alanındaki dönemsel sonuçlarına karşı bir dizi taktik istemin ileri sürülmemesi ve bunlar için sonuç alıcı bir mücadelenin sürdürülmemesi anlamına gelmez. Fakat yalnızca, bu taktik istemlerin, ancak yukarıda tanımlanan devrimci stratejik perspektif

inde doğru bir biçimde formüle edilebileceğini gösterir. Aynı şekilde, ancak bu takdirde, bu istemler uğruna mücadelenin küçük-burjuva milliyetçi hayallerin güç kazanmasına değil, fakat devrime hizmet edebileceğini gösterir.

Türkiye'nin yakın geçmişinde, sosyalist olmak iddiasındaki orta sınıf mensubu milliyetçi aydınlar, burjuvazinin sınıf egemenliğini yıkmak devrimci hedefinden koparılmış bir anti-emperyalist mücadele ve uluslararası sermaye cephesini kırıp dışına çıkarmak sorunundan koparılmış bir sözde "tam bağımsız Türkiye" hedefi formüle ettiler. Yaşam bu burjuva ve küçük-burjuva milliyetçi aydınların hayallerini yıktı ve onların ezici çoğunluğu, zaten hiçbir zaman ufku dışına çıkmadıkları kurulu düzenle bütünleşme ve emperyalist egemenliği kabullenme yolunu tuttular. Ne var ki, onların formülasyonları uzun yıllar devrimci harekete de egemen anti-emperyalist mücadele perspektifini oluşturdu. Bu görüşler, yıpranmış ve incelmış biçimiyle, halen de etkisini sürdürmektedir.

Bu olgu karşısında, genel anti-emperyalist görevlere ve bugünkü rejimin emperyalizmin hizmetindeki dış politikasına karşı devrimci mücadele görevlerine özel bir hassasiyetle yaklaşmak, onlara militan bir kararlılıkla sahip çıkmak zorunda olan komünistler, devrimci proletaryanın anti-emperyalist perspektifi ile küçük-burjuvazinin dar milliyetçi perspektifi arasındaki ayrıma da özel bir dikkat göstermek zorundadırlar. Bunda başarılı olabilmeyen temel koşullarından biri, emperyalizme karşı genel mücadele görevleriyle yetinmemek, onun toplum yaşamındaki ve rejimin dış politikasındaki güncel sonuçlarına karşı da her alanda sistemli bir mücadele yürütmektir. Bir başka ifadeyle, reform-devrim diyalektiğini emperyalizme karşı mücadele sahasında da titizlikle gözetmektir.

Emperyalizme karşı devrimci mücadelenin bu genel çerçevesi, doğal olarak sermaye düzeninin dış politikasına karşı devrimci mücadele sorunlarına da ışık tutmaktadır. Vurgulayageldiğimiz

gibi, Yunanistan'la ilişkiler özel alanı ile Kürt sorununun bazı yönleri bir ölçüde dışta tutulursa, Türk devletinin dış politikası tümüyle emperyalizmin güdümünde ve hizmetindedir. Genel uluslararası meselelerde zaten her zaman emperyalist dünyayı ve onun hegemonik gücü ABD'yi destekleyen Türk devleti, bugün kendisini çevreleyen kriz bölgelerinde de, emperyalizmin hizmetinde gerici, militarist ve saldırgan bir dış politika izlemektedir.

Balkanlarda aktif kışkırtıcılık yapmakta ve Bosna'da asker bulundurmaktadır. Kafkasya ve Orta Asya halklarının doğal kaynaklarının yağmasında ve bu ülkeler üzerindeki emperyalist kölelik ilişkilerinin pekişmesinde emperyalizme taşeronluk yapmakta, ABD, Rusya ve Almanya arasındaki emperyalist rekabette taraf olmaktadır. Azer-

baycan'ın içişlerine karışmakta, Ermenistan'a şantaj yapmakta, İran'a karşı ABD güdümünde sinsi bir düşmanlık politikası izlemekte, Irak'a ambargo uygulamaktadır. Komşularına karşı "su silahı" vb. yollarla tehdit ve şantaj politikası izlemektedir. Öte yandan ise, bu aynı devletlerle Kürt halkının tüm bölge çapında sömürgeci kölelik ilişkileri içinde tutulması için karşı-devrimci ittifaklar kurmaktan geri durmamaktadır.

Komünistler, bölge halklarına ve bölgedeki devrimci dinamiklere karşı emperyalizmin hizmetindeki bu militarist, saldırgan ve maceracı politikaya karşı sistematik bir mücadele yürütmelidirler. Bu politikanın her bir ögesini ve somut uygulamasını kitleler önünde sürekli teşhir etmeli, Türk tekkelci burjuvazisinin kendi bencil sınıf çıkarı ve emperyalist çıkarlar uğruna işlediği suçları açığa çıkarmalıdır. "Millî dava" ya da "millî menfaatler" demagogilerinin gerçek içeriğini sergilemeli, emperyalist yayılma emellerinin aracı olarak kullanılan pantürkist ve panislamist ideolojiler ile "neo-osmanlılık" akımına karşı mücadele etmelidirler.

Dış sorunları, komşu devletlerle gerici sürüşmeleri ve halklara karşı şovenist düşmanlığı iç politikada kullanmak, böylece dikkatleri iç sorunlardan dış sorunlara çekerek hedef saptırmak, tüm ülkelerin burjuvazileri gibi Türk burjuvazisinin de sık sık başvurduğu bir taktiktir. Bu aşağılık taktik teşhir edilmeli, milliyetçi demagogilerin ve şovenist kampanyaların iç sorunları gölgelemesine ve sınıf mücadelesini zaafa uğratmasına meydan verilmemelidir. Tüm komşu halklarla dostluk ısrarla propaganda edilmeli, özellikle kardeş Yunan ve Ermeni halklarına karşı yürütülen iğrenç kampanyalara göğüs gerilmelidir.

Kıbrıs'ın bağımsızlığı ve hükümlanlık hakları savunulmalı, emperyalistlerin yanısıra, Türkiye ve Yunanistan'ın Kıbrıs'a her türlü müdahalesine karşı çıkılmalıdır. "Garantör"lük reddedilmelidir; Kıbrıs'ın kaderini bizzat Kıbrıs halkları tayin etmelidirler. Türk devletinin Kıbrıs'taki 20 yıllık işgali teşhiredilmeli, bu işgalin derhal ve koşulsuz olarak sona erdirilmesi talep edilmelidir. Tüm Türk ve Yunan birlikleri Kıbrıs'ı terketmeli, sömürgecilikten kalma İngiliz askeri varlığına da son verilmelidir.

Özellikle son 20-25 yılda büyük bir iktisadi-mali güç kazanan ve bu gücü artık uluslararası planda daha etken bir biçimde kullanabileceğine inanan Türk tekkelci burjuvazisinin saflarında, bölgesel bir emperyalist güç olma hevesi '80'li yıllar boyunca içten içe büyümekteydi.

Bu heves salt soyut bir arzu değil, fakat aynı zamanda, Türkiye kapitalizminin ulaştığı gelişme aşamasının ve bu aşamada kendini artık iç pazarda gereğince üretmemesinin zorladığı bir nesnel eğilimdi. Öte yandan, Türkiye'nin kapitalist ekonomisi, döviz darboğazı, kronik dış ticaret açıkları, sürekli büyüyen ve ödenmekte zorlanılan dış borçlar gibi yapısal sorunların çıkmazını yaşıyordu. Bu koşullarda, dışa açılmak, bir seçenek olduğu kadar bir zorunluluk olarak da Türk burjuvazisinin karşısına çıkıyordu.

"Türk-Yunan uyuşmazlığı" denilen şey, gerçekte Türk ve Yunan burjuvazilerinin gerici ve bencil çıkar çatışmalarından başka bir şey değildir. Türkiye ve Yunistan halklarının kendi aralarında kardeşçe halledemeyecekleri herhangi bir sorun yoktur. Komünistler, bu çerçevede, Türk burjuvazisinin "tarihi Yunan düşmanlığı" propagandasına karşı özel bir mücadele yürütmelidirler. Kendi topraklarındaki 15 milyon Kürt'ün ulusal varlığını bile kabul etmeyen, Türkiye'deki Rum azınlığı çeşitli baskılarla göçe zorlayarak neredeyse bitme noktasına getiren bu inkarcı ve katliamcı sınıfın, Batı Trakya'daki 100 bin Türk için kopardığı fitnalarla kitleleri aldatmasına izin verilmemelidir.

Yine komünistler, sömürgeci bölge devletlerinin parçalanmış Kürdistan üzerindeki egemenliklerini sürdürmek doğrultusundaki karşı-devrimci ittifaklarına karşı mücadele etmeli, Kürt halkının kendi kaderini tayin hakkını savunmalıdırlar. Türk devletinin sınır ötesi operasyonlar adı altında Güney Kürdistan'a işgalci saldırıları teşhir ve mahkum edilmelidir. Kürt'leri korumak gibi aşağılık bir yalana yaslanarak Kuzey Kürdistan'da konuşlandırılmış emperyalist Çekiç Güç'ün Kürdistan topraklarını terketmesi talep edilmelidir.

Aynı şekilde, Türk devletinin Ortadoğu'da izlemekte olduğu geleneksel uşakça politikaları teşhir edilmelidir. Siyonist İsrail ve gerici bölge devletleri ile emperyalizmin bölgesel egemenliğini pekiştirmek doğrultusundaki her türlü açık ya da örtülü ilişkilere karşı mücadele edilmelidir. Irak halkını yokluklara mahkum eden ambargoya ve ABD planları doğrultusunda İran'ın tecrit edilmesine karşı çıkılmalıdır. Türk burjuvazisinin Dicle ve Fırat sularını komşu halklara karşı bir tehdit ve şantaj aracı olarak kullanması mahkum edilmelidir.

Kuşkusuz kendimizin yalnızca emperyalizmin ve Türk devletinin bölgedeki emperyalist, yayılmacı ve saldırgan politikalarına karşı mücadele görevleriyle sınırlanamayız. Komünistler, olumlu enternasyonalist devrimci görevlerini, Türkiye'yi çevreleyen coğrafyanın özellikleri ışığında daha somut olarak tanımlamalıdırlar. Bu çerçevede, Körfez savaşını önceleyen bir dönemde

ve Türk devletinin yeni "aktif dış politika"sını henüz yeni yeni tartışmaya başladığı bir sırada, Ekim 1991'de kalemeye alınan aşağıdaki satırlar, bugün de bir çıkış noktası olarak alınabilir.

"Öte yandan, Türkiye'yi kuşatan bölgeler zincirinde de olaylar hızlanmaktadır. Bir bunalım ve devrim ülkesi olan Türkiye, dıştan dünyanın şu gün için belki de en bunalımlı bölgelerini içeren bir coğrafya ile çevrilidir. Karmaşık gelişmeler ve devrimci kaynaşmalar bölgesi olan Ortadoğu'da bugün hummalı bir emperyalist faaliyet vardır. Emperyalist dünya, ilişkileri kontrol altına almak, Filistin ve Kürt halklarının devrimci birikimlerini bir tehdit olmaktan çıkartmak istemektedir. Balkanlar "balkanlaşmakta", böylece derin bir iktisadi-toplumsal bunalımın kitlelerde yarattığı hoş-

nutsuzluk Yugoslavya örneğinde olduğu gibi ulusal boğazlaşmalara kanalize edilmektedir. Benzer olaylar Kafkasya'da yaşanmaktadır. Emperyalizmin Ortadoğu'daki siyasal-askeri etkinlikleri bölgedeki devrimci birikimi tehdit etmekte, Türkiye devriminin geleceğini ise çok yakından ilgilendirmektedir. Balkanlar, Kafkasya ve Sovyetler Birliği'nin öteki bölgelerindeki ulusal hareketler ve boğazlaşmalar çevreye, bu arada Türkiye'ye, olumsuz bir hava yaymaktadır. Oysa Türkiye'de odağında işçi hareketinin bulunduğu bir devrimci toplumsal hareketlilik, tüm bu bölgeler üzerinde tersten ve devrimci bir ceryana dönüşebilir. Örgütlü bir gelişme seyri kazanmış bir devrimci mücadele süreci, emperyalizmin Ortadoğu'daki etkinliklerine büyük bir darbe vurabilir, bölgedeki devrimci akımlar için olumlu bir güç ve etki kaynağına dönüşebilir." (Solda Tasfiyeciliğin Yeni Dönemi, s. 78-78)

Burjuva eğitim sistemi ve DİN

Iddiaların tersine, Kuran kurslarının açılmasının devlet eliyle kolaylaştırılması yeni bir olgu değildir. Çok daha öncelere dayanıyor. Nitekim devlet sözcülerinin açıklamaları, değişikliğin niteliği ve kapsamı ile burjuva basındaki tartışmalar da bunu ortaya koyuyor. Bu yöndeki ilk adımlar 1946 sonrasında ve Demokrat Parti (DP) hükümetleri döneminde atılmıştı. DP'nin devamı Adalet Partisi de, DP'nin bu doğrultudaki politikalarını olduğu gibi sürdürdü. Bazı büyük tarikatlar bu partinin bünyesinde yuvalandılar.

Türk eğitim sisteminin kendisine dayanak aldığı ideolojik öğelerden biri de dindir. Özellikle '80 sonrasında din derslerinin zorunlu hale getirilmesi, imam-hatip liselerinin büyük bir hızla çoğalması, tarikatların yarı-resmi devlet kurumları haline getirilerek desteklenip güçlendirilmeleri, üniversitelerdeki eğitimin "Türk-İslam sentezi" üzerinde yeniden örgütlenmesi bu gerçeğin bir kaç çarpıcı örneği durumundadır.

Bütün bunlara, doğrudan devlet himayesine alınarak ve yasal değişikliklerle resmileştirilerek bir yenisi daha ekleniyor: Kuran kursları.

'95 Şubat'ında, burjuva basında da yeralan ve bu basının bir kesiminin tepkisini çekerek tartışmalara neden olan yeni bir adım daha atıldı. Devlet sözcülerinin açıklamalarına göre; "Başbakanlık tarafından kuran kursları yönetmeliğinde yapılan bir değişiklik ile bu kursların açılması kolaylaştırılacak ve Kuran kursları programına bir dizi yeni seçmeli ders eklenecek"tir. Bunun, bu kurslarda eğitilen gençleri "ortaokul mezunu sayma girişiminin tekrarı" ve bir ön hazırlığı olduğu söyleniyor. Burjuva basının bir kesimi ile liberal burjuva aydınların tepkisine yol açan da, gelişmenin daha çok bu yanı oldu. Bir kaç yıl önce gündeme getirilen ve tepkilere yol açtığı için geri alınan bu girişim, bugün tekrarlanıyor. Kuran kursları temel eğitim kapsamına alınmaya çalışılıyor. Bunun ilk adımları atılıyor.

Ancak iddiaların tersine, Kuran kurslarının açılmasının devlet eliyle kolaylaştırılması yeni bir olgu değildir. Çok daha öncelere dayanıyor. Nitekim devlet sözcülerinin açıklamaları, değişikliğin niteliği ve kapsamı ile burjuva basındaki tartışmalar da bunu ortaya koyuyor. Bu yöndeki ilk adımlar 1946 sonrasında ve Demokrat Parti (DP) hükümetleri döneminde atılmıştı. DP'nin devamı Adalet Partisi de, DP'nin bu doğrultudaki politikalarını olduğu gibi sürdürdü. Bazı büyük tarikatlar bu partinin bünyesinde

yuvalandılar. '70'li yılların hemen başında Millî Nizam Partisi(MNP)'nin kurulmasıyla dinsel gerici bir partiye ve örgütlü bir politik güce kavuştu. Bu partilerin 12 Mart rejimiyle kapatılmasının ardından MNP'nin devamı olan Millî Selamet Partisi (MSP) kuruldu. Bütün bu dönem boyunca, Kuran kursları çeşitli adlar ve biçimler altında hep var oldu. Bizzat devlet eliyle teşvik edilip örgütlendi.

Bu gelişmelere paralel olarak, din dersleri de ilk olarak ilkokullarda "seçmeli ders" haline getirildi. '50'lerin başında ise "zorunlu ders" yapıldı. Din derslerinin ortaöğretimde zorunlu ders haline getirilmesi ise 12 Eylül rejimi dönemine rastlar. Bu aynı zamanda eğitim sisteminin "Türk-İslam sentezi" olarak adlandırılan karşı-devrimci ideoloji etrafında yeniden biçimlendirilmeye başlandığı dönemi ifade etmektedir.

Ne var ki, asıl patlama 12 Eylül sonrasında yaşandı. 12 Eylül rejimi, dinsel gerici akımların ve Kuran kurslarının gelişmesinde, tam bir dönüm noktasıdır. Toplumsal muhalefeti etkisizleştirmenin bir aracı olarak dinsel gericilik, toplumsal yaşamın her alanında örgütlendirildi, yaygınlaştırıldı ve güçlendirildi. Kuran kurslarının mali olarak finanse edilmesi, kurulmalarının teşvik edilmesi, fiilen devam eden uygulamaların yasal değişikliklerle pekiştirilmesi, devlet politikasında özel bir yer tuttu. Bizzat MEB ve Diyanet İşleri aracılığıyla, bu kurslara büyük miktarlarda para aktarıldı. Alevi, hatta Süryani köylerine bile cami açma kampanyaları düzenlendi. Kırsal kesimden ve kentlerdeki gecekondulu mahallelerinden çocukları toplama ve yatılı kurslara alma sefer-

berliği başlatıldı. Okuma olanağı olmayan ve/veya aileleri dinin etkisinde bulunan ilkokul ve ortaokul yaşına gelmiş çocukları, ailelerini kandırarak ve onlara çeşitli olanaklar sunarak, bu kurslarda topladılar. Bu çocuklar, verilen gerici-faşist eğitimle sadece toplumsal sorunlara ve demokratik değerlere değil, tüm insani değerlere yabancılaştırıldılar. Böylece, bizzat içinden geldikleri sınıflara ve her türlü toplumsal muhalefete karşı kullanılacak olan etkin bir "din ordusu" yarattılar. Tam bir beyin yıkama ve hafıza silme programı uygulandı. Binaları, giyimleri, davranışları ve yaşam tarzlarıyla tümüyle farklı bir ortamda bir araya getirilen bu gençler, toplumsal yaşamdan koparılmış bir eğitime tabi tutuldular. Öyle ki, beyin yıkama çabasının hiç bir engelle karşılaşmaması için ailelerinden bile koparıldılar. Eğitildikleri binadan uzaklaşmaları, dışarı çıkmaları özel izne bağlı tutuldu. Aileleri ile ancak bir kaç ayda bir görüşebiliyorlardı. Para, yemek, giyim, "ders kitabı" vb. ihtiyaçları karşılanarak "dışarıyla ilişkiye geçme ihtiyacı" ortadan kaldırıldı. Yukarıda birkaç belirgin özelliği sıralanan bu "eğitim programı", neredeyse TV filmlerindeki ajan yetiştirme programlarını andırıyor gibi görünse de ne yazık ki, hiç bir abartmaya kaçmadan sadece çıplak gerçeği yansıtmaktadır.

Bu kurumların devlet tarafından desteklenmesi yeni döneme ilişkin değildir. Fakat bugün bu gerici kurumlar öylesine yaygınlaştırılmışlardır ki, bizzat devlet temsilcileri sayılarını bilmediklerini söyleyebilmektedirler. Şu anda yeterli veri olmamakla birlikte, buralarda

eğitilen gençlerin sayısının yüzbinlerle ifade edilebilecek bir rakama ulaştığı kesindir. Diyanet işlerinin verdiği rakama göre (ki gerçeği yansıtmıyor) yalnızca İstanbul'da 232 kuran kursu bulunuyor ve bu kurslarda 20 bin genç eğitiliyor. Yine açıklanan bir rakama göre, '90 yılında bu kurslarda "görev" yapan öğretmen sayısı 620 civarındaydı. (Bu kurslardaki gençlere indirimli yolculuk etmeleri için kolaylıklar sağlandığı bir dönemde, üniversite öğrencilerinin sağlık desteği (Mediko-sosyal) hakları gaspediliyor, orta öğrenimde ise "eğitimde katkı payı" uygulaması gündeme getiriliyordu!)

Kuran kurslarına seçmeli derslerin konulması ise, zorunlu temel eğitime dahil edilebilmeleri için önden yapılmış bir hazırlıktır. Bugün yükselen tepkiler karşısında bunu gizlemeye çalışsalar da, asıl hedef budur. Nitekim Köksal'ın Millî Eğitim Bakanı olduğu dönemde, "Kuran kursları mezunlarına fark derslerini vermeleri halinde ortaokul diploması verilmesi" düşüncesi ortaya atılmıştı. Bu çerçevede hazırlanan yasa taslağına göre, "bu kurslar zorunlu eğitimden sayılacak" ve mezunları ortaokulu bitirmiş kabul edilecekti. Bu yasa taslağı sonradan geri çekildi. Kuşkusuz bu muhalefet ve tepkileri yatıştırmaya dönük bir "geri adım" idi. Fakat bu geri adımın arkasında devlet kurumlarını Kuran kurslarına daha fazla açmak ve onlara yeni olanaklar tanımak yatıyordu. Nitekim yönetmelikte yapılan son değişikliklerle bunun öndeki yasal güçlükler de ortadan kaldırıldı. Artık Kuran kurslarında, ortaöğretim kurumlarında verilen dersler okutulacak. Ayrıca halk eğitim merkezleri kursların hizmetine sunulacak ve seçmeli derslerin okutulması için ortaöğretim kurumlarındaki öğretmenlerden yararlanılacak.

Yönetmelikteki son değişikliklerle zincirin bir başka halkası daha tamamlanmış oluyor. İmam hatip okulları '70'lerde lise düzeyine çıkarılmışlardı. Şimdi de bunu tamamlayan bir başka adım atılarak Kuran kurslarının ortaokul düzeyine çıkarılmasının hazırlıkları yapılıyor. Geriye camilerdeki kursların ilkokul eğitimi olarak sayılması kalıyor! Bir dönem sonra cami imamları öğretmen, buradaki kurslar da ilkokul eğitimi haline getirilecek olmalı!

Eğitim sisteminin dini temeller üzerinde şekillendirilmesinde imam-hatip liseleri de önemli bir rol oynamıştır. Bu yöndeki ilk adım ilk kez 1946'ların sonunda, DP hükümeti döneminde atıldı. İmam-hatip liseleri 1950'li yılların başında ilk olarak bir kaç ilde açıldı. '71'de bu liselerin sayısı 72'ye çıktı. '70'li yılların sonunda sayıları artmaya başladı ve '80'li yılların başında bu liselerin sayısı 240'a yükseldi. İmam-hatip liselerinde de asıl patlama '80 sonrası dönemde yaşandı.

Yönetmelikteki son değişikliklerle zincirin bir başka halkası daha tamamlanmış oluyor. İmam hatip okulları '70'lerde lise düzeyine çıkarılmışlardı. Şimdi de bunu tamamlayan bir başka adım atılarak Kuran kurslarının ortaokul düzeyine çıkarılmasının hazırlıkları yapılıyor. Geriye camilerdeki kursların ilkokul eğitimi olarak sayılması kalıyor!

'88 yılına gelindiğinde bu liselerin sayısı 290'a, buralarda okuyan öğrencilerin sayısı 300 bine yükselmişti. '90'ların başında bu artış daha da hızlandı ve '94 yılında okul sayısı 426'ya, öğrenci sayısı ise 450 bine ulaştı.

İslami ideolojinin devletin ideolojik temellerinden biri haline getirilmesini ifade eden bir diğer gelişme de, imam-hatip liselerinin eğitim kademesindeki yerinin sürekli yükseltilmesi olmuştur. Menderes döneminde ilkököl düzeyinde idiler. '60'lı yılların sonu ile '70'li yılların başında ortaokul, daha sonra da lise düzeyine çıkarıldılar. Ayrıca '80'li yıllara kadar imam-hatip mezunları ya üniversiteye giremiyorlardı ya da bazı fakülteler için sınırlı bir hak tanınmıştı. '80 darbesi ile birlikte üniversitelere girmelerini sınırlandıran engeller tümüyle ortadan kaldırıldı ve üniversitelere girmeleri özel olarak teşvik edildi. Bugün bütün yüksek öğrenim kurumları imam-hatip mezunlarıyla doldurulmuş durumdadır. Ayrıca mesleklerinde nispeten başarılı olan öğretmenler bu okullara kaydırılmaktadırlar. Devlet liselerine Milli Eğitim Bakanlığı bütçesinden ayrılan pay ortadan kaldırılırken, bu okullara artan bir biçimde mali ve teknik olanak sunulmaktadır. Devletin bu amacında başarıya ulaştığı açıktır.

Bu politikanın birbirini tamamlayan bir kaç amacı var. Öncelikle imam-hatip liseleri gençliği düzene bağlama ve böylece devlete, öğrenci gençlik hareketini daha rahat biçimde depolite etme ve yeniden toparlanmasını engelleme olanağı sundu. Bu yüksek öğrenim gençliği içinde dinsel akımın ulaştığı politik etkinlik ile militan bir dinci-gerici gençlik hareketinin varlığında ifadesini bulmaktadır. Nitekim geçmiş devrimci öğrenci hareketinin merkezleri sayılan ODTÜ, İTÜ, SBF vb.'de bugün öğrenciler arasında dinsel gerici hareket önemli bir güce kavuşmuştur.

Ayrıca bu liseler, devlet bürokrasisini kadrosal bakımdan tahkim edip güçlendirmenin bir aracıdır. İmam-hatip mezunlarının burjuva devletin çeşitli kademelerinde görev yapacak yönetici kadroları hazırlayan fakültelere girmesi de bunun bir ifadesidir.

Gerek Kuran kursları, gerekse imam-hatip liseleri şu açık gerçeği bir kez daha kanıtlamaktadır: Türk eğitim sistemi uzun bir dönemdir dinsel temeller üzerinde yeniden biçimlendirilmektedir. Geline nokta da bu doğrultuda oldukça önemli bir mesafe alınmıştır. Burjuva devletin toplumsal muhalefete ve gençlik hareketine karşı kullandığı etkili bir silah olma işlevini yerine getirmektedir. Devlet ve eğitim sistemi laik değildir. Din, inanç ve vicdan özgürlüğü yoktur. Eğitim bu alanda da zorbalığın ve eşitsizliğin bir aracı olarak kullanılmaktadır.

Oysa insanın en doğal haklarından birisi olan öğrenme ve eğitim görme hakkı zorbalığın değil, özgürlüğün yolunu açmak için kullanılmalıdır. Özgürlük işçi sınıfı iktidarıyla, sosyalizmle kazanılacaktır. Sosyalizmde eğitim; din vicdan ve inanç özgürlüğünü baskı altına almanın bir aracı olmaktan çıkarılacak, bilimsel ve özgür temeller üzerinde yeniden örgütlenecektir. Böylece eğitim, işçi sınıfı ve emekçilerin sınıfsal çıkarlarını savunmanın ve pekiştirmenin bir aracı haline getirilecektir.

Gençliğe yönelik organize saldırılar sürüyor İŞÇİ SINIFI GENÇLİĞE SAHİP ÇIKMALIDIR!

Sermaye devleti, IMF patentli ekonomik tedbirlerini yaşama geçirebilmek için, toplumun her kesiminde örgütlü bir şiddet politikası uygulamaktadır. Gençlik de bu terör saldırısının baş

hedeflerinden biri durumundadır. Bugüne kadar gençlik, sermaye devleti tarafından, ezilmesi-sindirilmesi gereken bir güç olarak görüldü. Gençliğin istemlerinin, özlemlerinin bastırılmadığı her dönemde, devreye işkencehaneler, zindanlar, gözaltında kaybetmeler, yargısız infazlar girdi. Gençlik '80 sonrası ilk dönem suskunluğunun ardından, bugün yeniden mücadeleciler çıkışlara yöneleceğini gösteriyor. Bugünkü yapısal kriz ve artan hoşnutsuzluk ortamında, gençlik, işçi-emekçi barikatlarında, direnişlerde, sivil-faşist terör çetelerine karşı mücadelede tüm militanlığı ve dinamizmiyle yerini almaya başlamıştır. Sermaye devletinin bugün de polisi, faşist terör çeteleri, YÖK'ü, MGK'sı ile gençliğe bütün hışımıyla yönelmesi bundandır.

12 Eylül sonrasında, YÖK aracılığıyla kışlaya dönüştürülen üniversiteler üzerinde, MGK'nin denetim ve yönetiminin oluşturulmasında önemli

adımlar atıldı. MGK patentli bir dizi önlem, öncelikle akademik-politik eylem ivmesinin yüksek olduğu üniversitelerde yürürlüğe sokuldu. Yurtlarda ve fakültelerde, en sıradan istemleri için eyleme geçen öğrenciler hakkında soruşturmalar açıldı, disiplin cezaları ve atılmalar yaygın olarak uygulandı. Üniversiteler içindeki dinci-gerici odaklar desteklenerek, yeniden yapılanmaları sağlandı. Üniversitelerde faşist öğrencilerin oluşturduğu güçlü işbirlikçi-muhbir ağları kuruldu.

Sermaye rejiminin krizin batağında debelendiği, toplumsal muhalefet hareketlerini dizginlemekte zorlandığı bugün ise, gençlik daha kapsamlı bir saldırı dalgası ile sarılmıştır. Bu saldırı, yeni baskı politikalarını içermektedir. Nisan ayı içerisinde duyarlı-ilerici öğrencilerin ailelerine gönderilen Necdet Menziri imzalı "uyarı" mektubu, bunun örneklerinden birini oluşturmaktadır.

Söz konusu mektubun

tam metnini 21. sayımızda yayınlamıştık. Bu mektup, yıllardır uygulanan baskı ve kişiliksizleştirme politikalarının inceltmiş bir belgesi durumundadır. Devrimci öğrencilerin öğrenci kitlesi üzerindeki etkisini kırmak, hareket alanını daha da daraltmak istiyorlar.

İşçi sınıfı ve emekçi kitleler, bu mektup ile düzenin cinayet çeteleri tarafından açıkça muhbirliğe davet edilmektedirler. Çürüyen düzen kendi batağına işçi ve emekçileri de çekmeye çalışmaktadır. Onlara kendi çocuklarını, onların arkadaşlarını ihbar etme çağrısı yapmaktadır. Eğitim kurumlarını her kademe de paralı hale getirmeye çalışan, eğitimi tam bir ticaret aracına çevirerek emekçi çocuklarının okuma hakkını gaspeden bu düzen, gençliğe açlık, sefalet, dejenerasyon, baskı ve terörden başka hiçbir gelecek vaadedememektedir. O, bir yandan gençliği baskı ve terörle sindirmek isterken, öte yandan da, uyuşturucu, alkol, fuhuş

vb. batağına çekmeye, gencecik beyinleri ırkçı-şoven bir propaganda ile zehirlemeye çalışmaktadır. Amacı toplumsal sorunlara, kendisi dışında akıp giden hayata ve diğer insanlara karşı duyarlılığını yitirmiş yoz bir

gençlik yaratmaktır.

Fakat gençlik kendisine dayatılan bu sindirme, kişiliksizleştirme, düzenin uysal bir eklentisi haline getirme politikalarına karşı sesini yükseltiyor. Militan bir biçimde mücadeleye içindeki yerini almaya başlıyor. Gazi direnişi ve 1 Mayıs bunu fazlasıyla göstermiştir.

Önümüzdeki dönemde gençliğe yönelik saldırılar daha da yoğunlaşacaktır. İşçi sınıfı ve emekçiler, gençliğe yönelen bu saldırıların diğer yüzünün kendilerine grevlerde, direnişlerde, yürüyüşlerde inen çöp ve dipçikler olduğunu unutmamalıdır. Bugün düzen tarafından tasmaları çözülen MHP'li katiller sürüsü, artık yalnızca gençliğe değil, grevlerdeki/direnişlerdeki işçilerin üzerine de salınmaktadır. İşçi sınıfı ve emekçiler, düzenin kendilerini alet etmeye çalıştığı kirli politikalarını tersine çevirmeli ve gençliğe sahip çıkmalıdır.

İnciraltı Yurdu'ndaki Faşist Saldırıları Protesto Edildi

İnciraltı Öğrenci Yurdu'nda kalan öğrencilere yönelik faşist saldırılar artarak devam ediyor. Yurt müdürünün de yardımıyla, resmi-sivil faşistler, muhalif öğrencilere yönelik fiili saldırılara girişiyorlar. 28 Mayıs akşamı yaşanan son saldırıları kınamak ve kamuoyuna duyurmak amacıyla, 31 Mayıs günü saat 12:30'da, Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörlüğü'nün önünde yapılan basın açıklamasına 250 dolayında öğrenci katıldı. "Faşizme Karşı Omuz Omuza!", "Yaşasın Halkların Kardeşliği!", "Kahrolsun Faşizm!" sloganları atıldı. "Sustukça Sıra Sana Gelecek!", "Faşistlerin İpleri Sermayenin Elinde!", "Faşizme Karşı Tek Yumruk, Tek Barikat!", "Yurt Müdürü İstifa!", "Yurtta Faşist Kadrolaşmaya Son!", "Sağ Sol Çatışması Yok, Faşist Saldırı Var!" dövizleri taşındı.

Basın açıklamasının okunmasının ardından toplu şekilde dağılma sırasında polis kordona aldığı kitleye saldırdı. Onlarca öğrenci yaralandı, üç öğrenci gözaltına alındı ve aynı gün serbest bırakıldı. Saldırılarda joplar, kalaslar kullanıldı. Gazetemizin üç çalışmanı da eylemde bulunuyordu. Çalışanlarımızdan biri polis tarafından hedef gösterilerek gözaltına alınmaya çalışıldı, fakat başaramadı, başaramadılar. Diğer iki çalışmamız da olay sonrasında bir sivil polis otosu tarafından durdurularak tartaklandı.

Faşist sermaye devleti bilsin ki, baskılar bizi yıldıramayacak. Yolumuzda emin adımlarla ilerleyeceğiz.

**Kahrolsun Sermaye İktidarı!
Yaşasın İşçi-emekçi İktidarı!**

Kızıl Bayrak/İZMİR

GENÇLİK GELECEK, GELECEK SOSYALİZMDİR!

Devrimci Gençlik Hareketi

BRKSEN YAYINCILIK

Kitapçılarda

ESKİ YUGOSLAVYA'DA EMPERYALİST İTTİFAKLAR

**Halklar Boğazlaşıyor,
Emperyalistler Seyrediyor!**

Eski Yugoslavya halklarının dramının göze çarpan diğer bir sorumluları yerel, ulusal yönetici güçlerdir. Krizin kaba bir biçimde patlak vermesinden önceki dönemde, bu ülkede iktidarda olan güçler ve onların temsilcileri krizin patlama aşamasına gelmesinin sorumluluğunu elbette taşıyorlar. Ancak bu aşamadan itibaren, emperyalistlerin gelişmelere doğrudan müdahaleleriyle birlikte, yerel güçlerin kriz ve savaştaki sorumlulukları emperyalistlerin bir piyonu olmakla sınırlanmıştır.

Eski Yugoslavya'da emperyalist güçlerin açıktan kışkırttıkları ve başlangıcından doğrudan sorumlu oldukları "etnik temizlik" ve milliyetçi/gerici boğazlaşma, bu ülke halklarını insani, maddi ve manevi bir yıkımla karşı karşıya getirmiş ve Balkanlar'ın önemli bir bölümünü yarın yüzyıl sonra, yeniden bir kan gölüne dönüştürmüştür. Ancak Balkanlar'daki çatışmaların sonuçları sadece bununla sınırlı değildir. Sefalet içinde yaşayan ve birbirine kırdırılan halkların dökülen kanı bir çok çıkar grubunun da ekmeğine yağ sürmektedir.

İlk akla gelen kesim kuşkusuz silah tüccarlarıdır. Başta Avrupalı olmak üzere her ırktan ve her kategoriden lobiciler ve silah tüccarları koltuklarında kataloglarıyla bu ülkede cirit atmakta, savaşın dallanıp budaklanması, ilerlemesi, ölü sayısının artması, tahribatın daha büyük boyutlar kazanması için canhıraş bir çaba sarfetmektedirler. Masum insanların dramı pahasına servetlerine servet katan bu güçlerin, ister resmi devlet kurumları, ister özel girişimciler olsun, savaştaki sorumlulukları, ilk bakışta önemli gibi görünüyor. Oysa tarihsel ve politik bakımdan, diğer faktörlerle bir arada değerlendirildiklerinde, bu savaşta silah tüccarlarının sorumluluğu ikinci plandadır.

Eski Yugoslavya halklarının dramının göze çarpan diğer bir sorumluları yerel, ulusal yönetici

güçlerdir. Krizin kaba bir biçimde patlak vermesinden önceki dönemde, bu ülkede iktidarda olan güçler ve onların temsilcileri krizin patlama aşamasına gelmesinin sorumluluğunu elbette taşıyorlar. Ancak bu aşamadan itibaren, emperyalistlerin gelişmelere doğrudan müdahaleleriyle birlikte, yerel güçlerin kriz ve savaştaki sorumlulukları emperyalistlerin bir piyonu olmakla sınırlanmıştır.

Yugoslavya krizi temelde başlangıcından bu yana emperyalist güçler arası bir rekabet ve şimdilik üstü kapalı bir hesaplaşma konusu olmuştur. Krizin bir halklar boğazlaşmasına dönüşmesinden aylar önce batılı emperyalistlerin siyasi gözlemcileri ve istihbarat örgütleri bir iç savaşa doğru gidildiğini açık açık ilan ediyorlardı. İşte tam da emperyalistlerin Yugoslavya krizindeki bu kilit rolünden dolayı bu kriz teriminin negatif anlamında enternasyonalist bir nitelik taşımaktadır. Yugoslav krizinin patlak vermesinde ve savaşın başlamasında yerel sorumluluklar küçümsenemez olsa da, son tahlilde, Sırp, Hırvat, Boşnak ve diğer etnik sorumluların

oynadıkları roller başka güçler tarafından saptanmıştır. Bu güçler kendilerini aşan bir dramın sadece sahnedeki aktörleridirler. Karadzic, Tujman ve İzzetbegović değişik emperyalist güçlerin sahnedeki maşalarıdır.

Geçmişte rakip hegemonyacı güçlerin kışkırtmaları sonucu Balkanlar'da başlayan çatışmaların nasıl hızla Avrupa'nın tamamını kapsayan genel bir alevlenmeye dönüştükleri ve ne tür sonuçlar yarattıkları bilinmiyor. Her ne kadar bu yeni Balkan savaşının yayılması, şimdilik, emperyalist güçler arası pazarlık ve uzlaşmalar sonucu engellenebilmişse de gelişmelerin denetimden çıkararak yerel niteliği terk etmeleri her an mümkündür. Bölgedeki boğazlaşmaya, vahşete adeta hakemlik yapan BM gözçülerinin Sırp milisleri tarafından rehin alınmaları karşısında batılı emperyalist güçlerin takındıkları uzlaşmacı tavır bu korkudan kaynaklanmaktadır.

Bugün Balkanlar'da tezgahlanan senaryonun geçmişten büyük bir farkı yoktur. Geçmişteki senaryo, biraz daha temkinli davranılarak, yeniden tekrarlanmaktadır. Buna rağmen savaşın genelleşip genelleşmemesi tek tek em-

peryalistlerin ve şetlerinin iradelerini aşan bir olaydır. Gelişmeler şu veya bu nedenle hızlanırsa eğer, savaşın yayılmasının önündeki bazı engeller kendiliğinden kalkacaktır.

Emperyalistleri temkinli davranmaya zorlayan esas nedenlerinden birisi emperyalist savaş sonrası Avrupa'da sosyalist kampa karşı oluşturulan ittifakların ve bundan dolayı ortaya çıkan dengelerin henüz tam anlamıyla bozulmamış olmasından kaynaklanmaktadır. Bu ittifakların en önemlisi AET çatısı altında oluşturulmuş olan ve Yugoslavya krizi boyunca epey hırpalanan Paris/Bonn işbirliğidir. Alman emperyalizminin geleneksel nüfuz alanı saydığı Hırvatistan ve Slovenya'yı tanımakla hızlandırdığı Yugoslav krizi Paris/Bonn işbirliğinin sancılı bir döneme girmesine yol açtı. Bundan dolayı, Fransız emperyalizmi Yugoslav krizini vesilesiyle, yalnız Balkanlarda değil, tüm Avrupa ve dünyada Birleşik Almanya'nın ağırlığını dengelemek için, yeni ittifak arayışlarına giriyor. Tüm çabalarına rağmen ABD emperyalizmini karaya asker çıkararak, doğrudan Yu-

goslavya'ya sokmayı beceremeyen Fransa, son günlerde İngiltere ile hızlı bir yakınlaşma içindedir. Ortak bir Acil Müdahale Gücü oluşturmaktadırlar. Bonn ise Fransa'nın, AET içinde sürekli sorun yaratan, ABD ile ilişkilerini Avrupa Birliği'nin çıkarlarının üstünde tutan İngiltere ile ittifak aramasına acilen olumsuz bir diplomatik tepki göstererek bunu "Londra'nın kucağına atılma" olarak yorumlamıştır.

Basra Körfezi'nde Saddam parmağını oynatsa başına anında füze yağdıran ABD emperyalizmi, Yugoslavya krizine ilişkin tavrını çatışmaların daha başlangıç döneminde, Bush halen işbaşında iken, açıklamıştı. Özetle "Balkanlardaki gelişmeler ABD'nin stratejik çıkarlarını doğrudan etkilememekte, tehlikeye düşürmektedirler" diyerek olaylara açıktan taraf olmayacağını, asker göndermeyeceğini belirtmişti. ABD bir taraftan Akdeniz'e askeri yığınak yaparak gövde gösterisi yaparak, bir pilotu sağ kurtarmış olmayı destanlaştırırken, diğer taraftan doğrudan müdahale etmeme tavrında ısrar etmeye devam ediyor. ABD emperyalizmi Yugoslavya savaşına seyirci kalmakla Amerikan kamuoyu nezdinde Vietnam, Somali vb. seferlerinde yıprattığı imajını tazeliyor. Aynı zamanda da askerleri rehin alınan Avrupalı yandaşlarını bir çıkmazla başbaşa bırakıyor. Birbirleriyle yarışıyor. Onlara dünya jandarması rolünün değerini ölçtürüyor, yer yer sağladığı lojistik destek karşılığında onlardan politik, ticari ve mali taviz koparıyor.

Yugoslavya krizinden ekonomik, diplomatik vb. açıdan epeyce çıkarı olan ve bundan sonuna kadar faydalanmaya çalışan diğer bir emperyalist güç de Rusya'dır. Avrupalılar Yugoslavya'da en ufak bir sorunla karşılaştıklarında hemen Kremlin'i hakemliğe davet ediyorlar. Rusya, Slav milliyetçiliğinden kaynaklanan ilişkilerinden ötürü gerek Belgrad, gerekse de Pale Sırpı ile büyük yakınlık içindedir. Onlar üzerinde bir etkinliği mevcuttur.

Bu konumundan hareketle Rus rejimi, Yugoslavya savaşını vesilesiyle, üç farklı alanda kendi çıkarları için avantaj sağlamaktadır. Birincisi, Rusya, Sırp milliyetçilerine karşı her tavrı aldığı anda, bunun karşılığı olarak Batı'dan mali destek ve ekonomik yardım talep etmekte ve önemli ölçüde almaktadır.

İkinci olarak, Rusya, aldığı tavırlar karşılığında Batılı emperyalist devletlerin Çeçenistan savaşı konusunda kayıtsız kalmalarını ve kendi kamuoylarını susturularını sağlamaktadır. Rusya'nın Yugoslavya krizi sayesinde elde ettiği üçüncü avantaj ise uluslararası politikada kendisine diplomatik alanda oynayacağı bir rol bulmuş olmasıdır.

Almanya hariç, Avrupalı emperyalist güçlerin, gerek politik temsilcileri gerekse de basın ve kamuoylarının, Yugoslavya krizinin iç savaşa dönüşmesinden bu yana üzerine en fazla ağıt yaktıkları, daha doğrusu timsah gözyaşları döktükleri Bosna-Hersekli müslümanlardır. Onların Sırp milliyetçileri tarafından katledilmesine yakın duruyor, Saraybosna'ya insani yardımda bulunmak için her çareye başvurmakla ögünüyorlar. Oysa Avrupa gericiliğinin ve sömürgeciliğinin zamanında icad edip başlattığı, Hitler'in zirveye çıkardığı ve dünyanın bir çok yöresinde sürdürülen "etnik temizlik" Balkanlar'ı paylaşmak isteyen emperyalist güçleri fazla rahatsız eden bir sorun değildir. Kaldı ki, Ruanda'da daha dün bir çırpıda bir milyon insanı katledenler, Rusya'nın Kafkasya'yı kana bulamasına alkış tutanlar, Kürdistan'daki vahşeti anlayışla karşılayanlar aynı güçlerdir.

Gelinen aşamada Yugoslavya sorununu üzerinde anlaşmaya varılmayan esas düğüm noktası Sırbistan'ın sınırlarıdır. Sırbistan sınırlarının şu veya bu tarafa biraz oynatılması, şu veya bu kenti içermesi ABD için fazla önemi olan, stratejik çıkarlarını zedeleyen, dünya ölçeğinde güçler dengesi bakımından can alıcı bir gelişme olmadığından Washington seyirci kalmayı tercih ediyor. Ama sorun Avrupa açısından düşünüldüğünde Balkanlar'daki büyük bir Sırbistan bambaşka sonuçlar doğurmaya gebecektir.

Bu olası sonuçlar genel anlamda iki kategoriye ayrılabilirler. Birincisi, Balkanlar'da dizginleri bırakılmış muzaffer bir Sırp şovenizmi, emperyalist Rusya'dan da cesaret alarak, bir çok körelmiş yarayı yeniden açmaya, tartışmasız gibi görünen bir çok sınırı yeniden tanımlamaya aday bir sürecin başlangıcını teşkil edebilir. İkincisi ise Sırbistan'ın Batı'nın şu veya bu emperyalist gücü ile gireceği ve kıtadaki bazı önemli stratejik dengeleri altüst edebilecek olan ittifak ortaya çıkabilir. Her iki durumda da Balkanlar'ın dengeleri değişecek, emperyalist ittifaklar bölgesel de olsa yeniden tanımlanacaktır. Her halukarda Balkanlar ve Avrupa'da taşlar yerinden oynamıştır. Yeniden yerli lerine oturması için ne tür bir süreç yaşanması gerektiğini ise yaşanacak süreç gösterecektir.

Belçika Sermaye Düzeninden İşçi ve Emekçilere İki Seçenek:

Hırsızlar yada Katiller!

Belçika'da geçen Şubat ayının 17'sinde hükümet, mali skandalların, giderek büyüyen rüşvet ve yolsuzlukların mantar gibi ortaya çıkmaya başladıkları bir ortamda ve Sosyalist Parti yöneticileri hakkında adli soruşturma açılmasından bir kaç saat önce erken seçim kararı almıştı. Bu, burjuva düzenin çıkmaza girdiğinde sistematik olarak başvurduğu bir yoldur. 21 Mayıs günü yapılan erken genel seçimler, çürümüş burjuva düzene bir soluk alma şansı verdi. Seçimler işbaşındaki sosyalist/sosyal demokrat koalisyonun, daha isabetli bir ifade ile "hırsız koalisyonu"nun başarısıyla sonuçlanmış bulunuyor. Yani burjuvazi, erken seçimlere girmekle bir taşla iki kuş vurmuş oldu. Hem gündemi değiştirerek hırsızlıklarını gizlemeyi, hem de bundan faydalanarak eski hükümetini sürdürmeyi başardı.

İtalya, Fransa, İspanya gibi bir çok Avrupa ülkesinde olduğu gibi Belçika '90'lı yılların başlarından bu yana ardarda patlayan çok sayıda yolsuzluk olayına sahne oldu. Politik iktidarın zayıflamasıyla örtbas edilmesi zorlaşan ve son dönemde iyice hızlanarak gizlenemeyecek hale gelen bu yolsuzluklar giderek hükümeti sarsmaya başladı.

Belçika burjuva düzeni en önemlisini Agusta Skandalı'nın oluşturduğu bu skandalların ortaya çıkarılmasını önlemek amacıyla epeyce ön tedbir aldı ama başarılı olamadı. Oldukça kabarık sayıdaki yolsuzluklar serisinin bahsi en çok geçen örneklerini Agusta ve Dassault skandalları oluşturmaktadır.

Agusta bir İtalyan helikopter yapım firmasıdır. 1988 yılında Belçika hava kuvvetlerine 46 helikopter satın almak için açılan ihalede Agusta rakipleri Aerospatiale ve Messerschmitt'i alt edebilmek ve 12 milyar Belçika francı tutarındaki anlaşmayı kapmak için, dönemin politik ve askeri sorumlularına 51 milyon Belçika francı rüşvet ödemiştir. Yine savaş aracı üretimi yapan bir Fransız firması olan Dassault, Belçika'ya radar satılmak için Sosyalist Parti yöneticilerine 60 milyon Belçika francı civarında bir komisyon ödemiştir.

Ülkenin en üst düzeydeki politik ve askeri sorumlularının bulaştıkları bu yolsuzlukları örtbas etmek için burjuva düzenin aldığı ön "tedbir"lerin başında 18 Mayıs 1991 günü, Sosyalist Parti eski başkanı Andre Cools'un kiralık katillerce öldürülmesi gelmektedir. Cools'un radikal bir biçimde susturulmasına rağmen, yolsuzlukla ilgili bilgilerin sızması bir türlü engellenemeyince bu kez de 1985/88 yılları arasında hava kuvvetleri komutanlığı yapmış olan ve dolayısıyla yolsuzluğun

doğrudan muhattaplarından biri olan general Jacques Lefevre susturuldu. Lefevre ölü bulundu ve intihar ettiği söylendi.

Bunlara rağmen skandal örtbas edilemedi. Dönemin Maliye Bakanı ve şimdiki Nato Genel Sekreteri Willy Cleas'ın yolsuzluktaki rolü gizlenemez biçimde açığa çıktı. Bu kez de düzenin olağan mekanizması devreye sokuldu. 'Suçlular kralın adaletinden kurtulamazlar' denildi. Legal yöntemlerle aklanmayı gerçekleştirmek amacıyla adli soruşturma hızlandırıldı. Başta Sosyalist Parti eski genel sekreteri Luc Wallyn ve Willy Claes'in özel kalem müdürü Johan Delanghe olmak üzere üst düzeydeki dört sorumlu gözaltına alındılar. Ne tesadüfse, gözaltına alınanlar 21 Mayıs genel seçimlerine iki gün kala serbest bırakılarak kitleler gözünde aklanıldılar. Bu politikacılar için, "suçsuzlar" mesajı verildi.

İliklerine kadar çürümüş, yozlaşmış burjuva düzenine karşı devrimci bir alternatif, düzenin sınırlarını aşarak gelişme dinamiği gösteremediği ölçüde, ortaya çıkan muhalefet boşluğunu, düzenin yedekte tuttuğu kendi alternatifini doldurmakta, sahtekarca düzene muhalefet rolünü oynamaktadır. Belçika'da burjuva düzenin iç alternatifini Vlaams Blok diye tanınan faşist parti temsil etmektedir.

Avrupa'nın değişik ülkelerinde olduğu gibi Belçika'da da burjuva düzen, izlediği göçmen politikası ve yaydığı yabancı düşmanı tezleriyle faşist partilerin oluşumunu ve gelişimini kolaylaştırmıştır. Düzen, düne kadar bir avuç insanın oluştuğu, bu gün ise örneğin Anvers kentinde %27, ulusal düzeyde ise % 12 oranında oy alan bu partinin gelişmesi için büyük olanaklar sunmaktadır. Politikasının genel hatlarını ise bu alternatifin güçlenmesini kistas olarak belirlemektedir.

Kapitalizmin ekonomik bunalımının başlıca sorumluluğunun, özellikle de işsizliğin, göçmen işçilerin varlığından kaynaklandığı, düzen kurumlarının resmi açıklamalarıdır. Bu anlayışın bir politika düzeyine çıkartılmasıyla tüm Avrupa ülkelerinde aynı zaman dilimi içinde, neredeyse eşgüdümlü bir biçimde, faşist partilerin gelişmelerinin ve güçlenmelerinin önü açılmıştır. Burjuva düzenlerin faşist oluşumlara sunduğu bu objektif olanaktan sonra bu partilerin çığ gibi geliştikleri, her seçimde oy patlamaları yaptıkları görülmüştür. Burjuva düzen kendi eliyle hazırladığı, besleyip büyüttüğü alternatifine-yedek lastiğine yeni ufuklar açmaktadır.

Belçika'da yaşanan, bunun en son ve en çıplak örneğidir. Her bakımdan

rezaletin içinde yüzen burjuva düzen, seçim kampanyası boyunca faşist partiyi, Vlaams Blok'u kendisine tek politik muhatap sayarak, devletin tüm iletişim organlarını onun hizmetine sundu. Her vesileyi ona bir propaganda kürsüsüne dönüştürerek, seçimleri hükümetteki partiler ve Vlaams Bloks arasında, yani hırsızlar ve faşistler arasında bir seçeneğe indirgedi. Bu yöntemle burjuva düzen, hükümetteki ve muhalefetteki düzen partilerinin rüşvet ve yolsuzluklarla süslü ekonomik, sosyal ve politik icraatlarını reddederek alternatif arayan kilelere aynı anda bir alternatif de sunmuş oluyor. Ustelik bu alternatif, yine düzenin sınırları içindedir.

Kitlelerin bilinç ve örgütlülük düzeyi burjuvazinin bu cendere operasyonunu kolaylaştıran faktörlerin başında gelmektedir. Zira, yıllardır süregelen ekonomik kriz koşullarında kitleler yoğun bir yabancı düşmanlığı, ırkçılık propagandası eşliğinde politik olarak epeyce köreltilmiş, bireycilik, kadercilik duyguları doruğuna çıkartılmış, faşist bir partiye basamak olmaya önemli ölçüde hazırlanmışlardır. Burjuva düzenin çürümüşlüğü, faşist akım önünde adeta bir bulvar açmıştır. Bunu Vlaams Blok'un önderlerinden Filip Dewinter "Agusta skandalı bize gökten bir armağan gibi indi." diyerek isabetli bir biçimde vurgulamaktadır.

Erken seçimler, burjuva düzene yeni ama vadesi kısa kalacak olan bir nefes aldırılmış, düzenin kuralları gereği skandalların sorumlularını aklamış, kapitalist düzenin iç alternatifinin, faşist partinin güçlenmesini, mevzilerini pekiştirmesini sağlamıştır. Ama aynı zamanda Belçika toplumunun karşı karşıya kaldığı ekonomik, sosyal ve politik sorunlarının kapitalist düzen içinde çözümsüzlüğünü, düzenin tüm açmazları ve çürümüşlüğüyle birlikte gözler önüne sermiştir.

1993 yılında açıklanan global ekonomik plan, Belçika'da '30'lu yıllardan bu yana eşine rastlanmadık bir kitle hareketinin doğmasına neden olmuş, dev gösteriler ve ardarda genel grevler yaşanmıştı. Bugün de ülkedeki mevcut iktisadi koşullar, Maastircht anlaşmasının öngördüğü katı kriterler ve Alman ekonomisinin temposuna ayak uydurma zorunluluğu, yeni hükümetin bu planın daha da katı bir versiyonunu gündeme getirmesinden başka alternatif sunmamaktadır. Bu nedenle önümüzdeki dönem yeni, belki de geçmişten daha güçlü bir kitle hareketinin doğmasını, işçi ve emekçilerin sokağa dökülerek politik arenada bir ağırlık oluşturmasını kaçınılmaz kılacaktır.

Almanya: 7. Pfingsten Gençlik Festivali Yapıldı

7. Enternasyonal Pfingsten Gençlik Festivali Almanya'nın Gelsenkirchen kentinde Alman sermaye devleti temsilcilerinin tüm engelleme çabalarına rağmen Haziran ayı başında düzenlendi.

Festivalin açılışı coşkulu bir yürüyüş ile yapıldı. Yürüyüşe, dünyanın dört bir yanından gelen devrimci gençlerin enternasyonal birlik ve dayanışma ruhu hakimdi. Ortak sloganlar atıldı, kızıl bayraklar dalgalandı.

Dünyanın çeşitli ülkelerinden gelen gençler ve devrimci gruplar üç gün boyunca birbirleriyle yakınlaşma ve kaynaşma fırsatı buldular. Çeşitli kültürel ve sosyal etkinliklerin yanı sıra tek tek ülkelerde yaşanan siyasal gelişmeler, bu ülkelerdeki devrimci hareketin, sınıf ve kitle hareketlerinin son durumu, bizzat o ülkeden gelen delegasyonlarının çadırlarında kurdukları standlarda ve düzenlenen toplantı veya panellerde öğrenme fırsatı doğdu. Gençler, çeşitli organizasyon bozukluklarına ve evsahiplerindeki eksik genel devrimci yaklaşıma rağmen, karşılıklı tartışma olanakları buldular. Kendi ideolojik-politik platformlarını dünya devrimci geçliğinin bir bölümüne anlatma fırsatını elde ettiler.

Festivale katılan devrimci grupların büyük bir bölümünü Türkiyeli ve Kürdistanlı örgüt delegasyonları oluşturdu. Devrim toprağının birer temsilcisi olarak etkinliğe hem ayrı bir canlılık, hem de ayrı bir devrimci renk kattılar.

Festivalin 3. günü Ekimci komünistlerin program dışı, kendi inisiyatifleriyle düzenledikleri panel/söyleşi özel bir ilgi çekti. 3,5 saat süren toplantının konusu "Türkiye'de Sınıf ve Kitle Hareketindeki Son Gelişmeler" idi. Panelist olarak katılan Kızıl Bayrak ve Yeni Demokrat Gençlik temsilcileri, büyük bir katılım ve canlılıkla geçen toplantıyı festivalin sonlarına sarktığı için, genel isteğe rağmen bitirmek durumunda kaldılar.

Festival, çeşitli kültürel etkinlikler ve tüm grup temsilcilerinin sahnede 5 bine yakın katılımcının da büyük çadırda tek bir ağızdan söyledikleri dünya proletaryasının enternasyonal marşı ile sonuçlandı.

Evsahibi MLPD'li dostların bizi şaşırtan genel tutumlarına rağmen artık bir gelenek haline gelen uluslararası 7. Pfingsten Gençlik Festivali enternasyonal birlik ve dayanışmanın hakim olduğu dünya devrimci gençliğinin bir kazanımıydı.

**Yaşasın Proleterya Enternasyonalizmi!
Gençlik Gelecek, Gelecek Sosyalizm!**

Gelişen kitle hareketinin imkanları ve sorunları

Ekim ayı başında yeni bir kitle hareketliliği dönemine girdiğimizi tespit ve ilan eden komünistler (*Ekim*, Sayı: 107) 1995 yılına ilişkin değerlendirmelerinde ise, şunları söylemişlerdi: "Eylül ayından itibaren başgösteren yeni kitle hareketliliği, aydan aya güçlenerek, kamu çalışanlarının 20 Aralık genel iş durdurma eylemiyle '94 yılı içindeki en ileri düzeyine ulaştı... Bu henüz bir başlangıçtır; kitle hareketi henüz yeni yeni hız kazanıyor ve bir çok işaret, dipten gelen dalganın kendini asıl olarak '95 yılı içinde yüzeye vuracağını gösteriyor." (*Ekim*, 1 Ocak 1995)

Yılın ilk 5 aylık bilançosu bu konuda bir tereddüt bırakmamıştır. 1995 yılı kitle hareketinin gelişip yaygınlaşmakla kalmadığını, dahası, devrimci bir politizasyon sürecine girdiğini göstermektedir. Gazi'de gerçekleşen devlet karşıtı büyük halk direnişi, yalnızca yeni yılın politik kitle eylemlerine bir büyük başlangıç değil, fakat aynı zamanda bütün bir 12 Eylül sonrası için bir dönüm noktası oldu.

Komünistler, bu büyük direnişin sıcaklığı içinde yaptıkları ilk değerlendirmelerinde, "Önümüzdeki günler ve özellikle 1 Mayıs gösterileri, bu direnişin somut etkileri konusunda daha açık belirtiler sunacaktır" demişlerdi. Nisan ve Mayıs ayının kitle eylemleri, özellikle bir çok büyük sanayi kentindeki 1 Mayıs gösterileri ile son Nurtepe direnişi, bu etkinin gücünü bugün somut olarak göstermiştir. 1 Mayıs kutlamaları, devrimci bir politik atmosferin egemen olduğu coşkulu gösteriler olarak gerçekleşti. İstanbul'da, örgütlü devrimci hareket gösterilerde özel bir ağırlığa sahip oldu. Nurtepe Direnişi, Gazi Direnişi'nden sonra, artık faşist diktatörlüğün saldırı ve provokasyonlarına kolay boyun eğilmeyeceğini ve barikatlarda direnenin kitle mücadelesinde yeni bir kazanıma dönüştüğünü somut olarak gösterdi. Tüm bunlar, Gazi Direnişi'nin yarattığı ve yaydığı büyük mücadele ruhundan, onun sağladığı politik ve moral kazanımlardan ayrı düşünülemez.

Yılın ilk beş ayını kaplayan bu gelişmelerin ülke çapındaki genel politik atmosfer açısından taşıdığı büyük önem hiç de özel bir açıklama gerektirmiyor. Düzenin yıllardır toplumu bunaltan çürütücü havası, kitle mücadelelerinin devrimci rüzgarıyla dağılmaya başlamıştır. Sermaye sınıfının yıllardır işçilere ve emekçilere yönelttiği ardı arkası kesilmeyen pervasız iktisadi ve politik saldırılar, bundan böyle yavaş yavaş karşılarında kitlelerin sonuçlar verecek genel devrimci direncini bulacaktır. Gelişmeler henüz başlangıç halinde olmakla birlikte, devrimci politizasyonun sürecine somut

olarak girilmiştir ve önemli olan budur. Yıllardır Kürdistan'daki kirli savaşı, "cephe gerisi"ndeki nispi politik durgunluğun sağladığı kolaylıklarla sürdüren sermaye düzeni için artık daha zor bir dönem başlamıştır.

Fakat devrimci siyasal mücadele açısından hızla gelişen bu imkanların beraberinde getirdiği sorunlar da olacaktır. Kitle mücadelesindeki yeni gelişmelerin devrimci siyasal mücadele için taşıdığı önemi tüm yanlarıyla görmek ve değerlendirmek sorumluluğu ile yüzyüze olan komünistler, buna rağmen, küçük-burjuva devrimciliğinin olayların anlamını ve sınırlarını yerli yerine oturtamayan abartılı sarhoşluğuna kapılmaktan özenle sakınmalıdırlar. Son olayların en önemli iki kitle eylemi, Gazi Direnişi ile coşkulu 1 Mayıs gösterileri olmuştur. Her iki eylemin de esas kitle gücünü büyük bir sosyal-kültürel heterojenlik gösteren kent yoksulları oluşturmuştur.

Birincisine, büyük yankı yaratan Gazi'deki halk direnişine, işçi sınıfı herhangi bir eylemli tepki ya da destek göstermemiştir. İşçilerin eylem içindeki yeri, "mahalle sakini" kimliği ile sınırlı kalmıştır. İkincisine, 1 Mayıs kutlamalarına ise, 1 Mayıs işçi sınıfının mücadele günü olduğu ve eylemi sendikalar düzenlediği halde, işçilerin katılımı hayli sınırlı kalmıştır. Bu işçi hareketinin büyük merkezi İstanbul'da bile böyledir. Ayrıca sıfır sözleşme dayatmaları sürdüğü ve özelleştirme uygulamaları hızlandığı halde, işçi sınıfı cephesinden henüz anlamlı bir çıkış olmamıştır.

Bu olgular, hiç değilse bugün için, işçilerin yeni yılın politik kitle hareketliliğinin gerisinde kaldığını göstermektedir. Elbette işçiler büyük kentlerin yoksul varoşlarındaki huzursuzluğun ve hareketliliğin içindedirler. Fakat sınıf hareketindeki gerçek bir gelişmeden, bu kendini ancak üretim alanları, yani fabrikalar üzerinden gösterebildiği ölçüde sözedilebilir. "Semt halkı"nın bir parçası olarak işçiler olgusu üzerinden teselli bulmak, çarpık bir kavrayışın göstergesi olacağı gibi, sınıf hareketinin sürmekte olan tıkanıklığına ve zayıflığına da gözlerini kapatmak olacaktır.

Türkiye, son 30 yılda iki sarsıcı devrimci yükselişi yaşamış bir ülkedir. Bugün bu mücadelelerin zengin deneyimlerine sahibiz. Dolayısıyla bugünkü mücadelelere bakarken, onların uzun vadedeki anlamını, önemini ve sınırlarını değerlendirirken, geçmiş dönemin deneyimlerini gözden kaçırmak için bir neden yoktur. Komünistler olarak, son ayların kitle mücadelelerinin bugünün Türkiye'sindeki özel önemi hep vurguladık. Kent yoksullarıyla içiçe yaşayan işçiler üzerindeki somut etkisinden öteye, bunların ülkenin genel politik atmosferinde

yaratacağı değişimin işçi sınıfı hareketi üzerindeki olumlu uyarıcı etkisi de büyük bir önem taşımaktadır.

Ne var ki, fabrikalar üzerinden gelişen bir işçi sınıfı hareketinin devrimci kitle mücadelelerinin eklenini oluşturmaması durumunda doğabilecek sonuçları da önemle gözetmemiz gerekir. Bunun neler olacağını görebilmek için geçmişe, '74-80 dönemine bakmak yeterlidir. Sorun yalnızca devrimci kitle mücadelelerinin yaşayacağı sorunlarla da sınırlı değildir. Bu koşullarda ve bu temel üzerinde, geleneksel devrimci hareket de kolayca geçmişin anılarına ve ideolojik önyargılarına sarılabilecektir. Nitekim, bunun daha şimdiden ciddi verileri vardır. Belirsiz ve sığ bir anti-faşizme dayalı bilinen halkçı-demokratik retorik yeniden kuvvet kazanmaktadır. Semt çalışmalarının özel önemine hararetle vurgular ve bunu "ezilen esnaf" da dahil "tüm halkı" kazanmaya kadar vardiğerler çoğalıyor. Semtlerdeki hareketlilik üzerinden güç kazanmayla orantılı olarak, bu eski zaaf- ların yeniden ve hızla güç kazanacağından ve açık ideolojik ifadelerle kavuşturulacağından kuşku duyulmamalıdır.

Komünistler için sorunun esası bu tutumu ve zaafı eleştirmek değildir asla. Semtlerdeki toplumsal huzursuzlukların ve gerçekleşen mücadelelerin kuvvetli bir nesnel mantığı vardır. Türkiye'deki devrimci akımların bir kısmı buradaki devrimci toplumsal dinamiklerden beslenecek, buralardaki mücadelelerde belli bir rol oynayacaklardır. Bu zaaf olmak bir yana, genel devrimci siyasal mücadele için çok önemli bir kazanım da olacaktır. Bütün mesele, ilkin; bunun bir ideolojik cereyana dönüşmesine engel olmak, dolayısıyla sosyalizm adına halkçı-demokratik önyargıların yeniden meşrulaşmasına karşı mücadele etmektir. Ve ikinci olarak da; ezilenlerin öncüsü ve devrimci siyasal mücadelenin gerçek sürükleyicisi olma yeteneğine sahip biricik sınıfın, işçi sınıfının, kendi devrimci enerjisini ortaya koymasını kolaylaştıracak bir çalışmayı şimdi çok daha enerjik ve inatçı bir biçimde sürdürmektir.

Toplumsal huzursuzluk, başta işçi sınıfı olmak üzere, emekçilerin genelini kapsamaktadır. Peşpeşe saldırılarla karşılaşan işçilerin öfkesi birikmektedir. Tıpkı emekçi semtlerindeki öfkenin devrimci bir kitle çıkışı olarak Gazi Direnişi şahsında kendini dışa vurması türünden, işçi sınıfının öfkesi de, kendine mutlaka böyle bir çıkış bulacaktır. Komünistler dikkatlerini işçi çalışmasından ve fabrikalardan ayırmamalı, bu tür çıkışları kolaylaştırmak ve onlara önderlik edebilmek için ne gerekiyorsa onu yapmalıdırlar.

Eksen Yayıncılık'tan Kitap Listesi

1. Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm (TDKP Eleştirisi)
2. BASKI
120 000 TL
2. Modern Revizyonizmin Çöküşü
SB ve Doğu Avrupa Üzerine
230 000 TL (Tükendi)
3. Yakın Geçmişe Genel Bir Bakış ve Platform Taslağı
50 000 TL
4. Devrimci Harekette Reformist Eğilim
150 000 TL
5. Teori ve Program Sorunları
210 000 TL
6. Dünyada Yeni Düzen ve Ortadoğu
50 000 TL (Tükendi)
7. Siyasal Gelişmeler ve İşçi Hareketi
180 000 TL
8. Bir Gün Bile Yaşamak, (Roman: Orhan İyiler)
350 000 TL
9. EKİM 1. Genel Konferansı, Değerlendirme ve Kararlar
200 000 TL
10. ekimler-1, Marksist-Leninist Teorik Siyasal Dergi
250 000 TL (Tükendi)
11. ekimler-2, Marksist-Leninist Teorik Siyasal Dergi
250 000 TL
12. Solda Tasfiyeciliğin Yeni Dönemi
135 000 TL (Tükendi)
13. İç Yazışmalar/İç Çatışmalar, Işık, Daha Çok Işık
160 000 TL
14. EKİM Olağanüstü Konferansı (Tutanaklardan Seçmeler) Devrimci Politika ve Örgütlenme Sorunları
260 000 TL
15. Kürt Ulusal Sorunu Teorik-Programatik Perspektifler ve Siyasal Değerlendirmeler
240 000 TL (Tükendi)
16. Tasfiyeciliğe Karşı Konuşma ve Yazılar Kopanlar ve Kapılanlar
180 000 TL
17. Devrimci Gençlik Hareketi
50 000 TL (Tükendi)
18. Gebze Direnişinin Ardından
50 000 TL
19. 20 Temmuz Dersleri
50 000 TL
20. Dünya'da ve Türkiye'de Özelleştirme Saldırısı
50 000 TL
21. "İş-ekmek-özgürlük" sloganı üzerine Liberal Demokratizmin Politik Platformu
100 000 TL

Dağıtım tekelleri Kızıl Bayrak'ı dağıtmıyor

**Gazetene sahip çık!
Abone Ol! Abone Bul!**

Adı :
Soyadı :
Adresi :
Tel :

6 Aylık 1 Yıllık
Yurt içi 250.000 TL. Yurt içi 500.000 TL.
Yurt Dışı 50 DM. Yurt Dışı 100 DM.

Fatma ÜNSAL adına,
Y. Kredi Bankası İSTANBUL/Aksaray Şb.
TL için: 3002533-8, DM için: 0079212-2
No'lu hesaba yatırdım.
Makbuzun fotokopisi ektedir.

Kızıl Bayrak devrimci ve yurtsever tutsaklara ücretsiz gönderilir.

tarihimize yazılanlar

Alpagut Direnişi

Alpagut Linyit İşletmesi, 1945 yılında Çorum'da kurulmuştu. Bu işletme, belli bir süre içinde çevresindeki tarım alanlarını da istimlak ederek çalışma alanını genişletti. Geçimlerini topraktan sağlayan çevre halkı ise, zamanla bu işletmede maden işçisi olarak çalışmaya başladı.

Özel bir işletme olan Alpagut, yüksek düzeyde kâr ettiği halde işçilerine çok düşük ücretler veriyor, hiçbir sosyal hak sağlamıyordu. Ücretler o kadar düşüktü ki; maden tozlarının öldürücü etkisini az da olsa sınırlayan yoğurdu satın almak bile işçiler için lüks sayılıyordu. Üstelik bu düşük ücretler bile işçiye parça parça veriliyordu. Bazen çok uzun süre ücretlerini alamadan çalıştıkları da oluyordu.

73 gün boyunca ücretlerini alamamış Alpagut işçileri, ücretlerinin hemen ödenmesini ve iş güvencelerinin sağlanmasını talep ettiklerinde, işveren üretimin düşük olmasını bahane ederek bu talebi reddetti. Bunun üzerine işçiler kendi aralarında yaptıkları toplantı sonucunda, işletmeyi işgal etmekten başka yollarının kalmadığı kararına vardılar. Eyleme geçmeden önce Ankara'ya gidip, üyesi oldukları Birleşik Maden

İşçileri Sendikası yöneticileriyle görüşmek istediler. Hain sendika bürokratlarının yaptıkları tek şey eylemi engellemeye çalışmak oldu. Sendikanın Alpagut temsilcisi işverenle işbirliği yapmıştı. Bu durumda işçiler sendikadan umudu kestiler. 13 Haziran 1969'da işletmeyi işgal ederek eyleme başladılar. Aralarında, işgali yönetecek bir işçi kurulu oluşturmuşlardı.

Direnin ilk günlerinde, başta Çorum valisi olmak üzere bir çok devlet görevlisi ve politikacı işletmeye gelip, direnişin bitirilmesini istedi. Ancak işçiler kararlıydı ve direneceklerdi. İşletmeye gelen jandarma komutanı bile işçilerin bu kararlı tutumu karşısında müdahaleden vazgeçti.

Alpagut Direnişi'nin en önemli özelliği; üretimin tüm aşamalarının işçilerin denetimine alınıp, üretimin durdurulmaması oldu. Bu o güne kadar hiç bir işgalde görülmemiş bir durumdu. Direnişçi işçiler, işgal boyunca dışarıdan hiçbir yardım almadan, kendi kendilerini yöneterek üretimi sürdürdüler. Öyle ki; işgal öncesi 260-300 ton olan günlük üretim, işgal sırasında 450 tona kadar çıktı. Bu üretimde %50'ye varan bir artış demektir. İşçiler sadece

üretmekle kalmadılar, ürettiklerini kendi kurdukları kooperatifler aracılığıyla sattılar. İşgal öncesi 7-8 bin lira olan günlük peşin satış, işgal sırasında 30-40 bin liraya ulaştı. İşçiler elde edilen paranın bir kısmını işletmenin giderleri için ayırıp, geri kalanını paylaşıyorlardı.

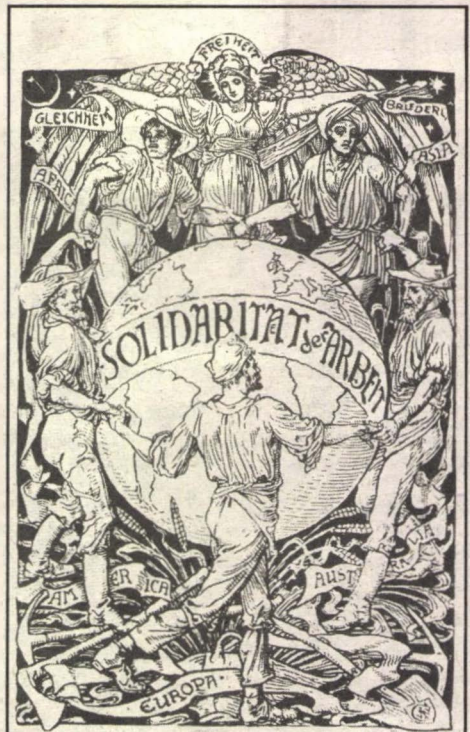
İşçilerin Alpagut'ta, kendi yönetimlerini kurup başarı sağlamaları, bütün ülkede büyük yankı uyandırmıştı. Burjuvazi bu işgal tarzı karşısında afallamış ve bu tür eylemlerin artmasından korkmuştu. Eylemi bir şekilde bastırmak istiyordu. Sonunda 17 Temmuz günü Alpagut'a Ankara'dan özel bir jandarma birliği gönderildi. Maden ocakları sarıldı. Jandarma, işgali durdurarak, on işçiyi tutukladı. Diğer işçiler arkadaşlarının tutuklanmasını protesto etmek için, bu kez de iki gün madene inmediler. Bunun üzerine imzalanan toplu iş sözleşmesiyle tutuklanan işçiler işe geri alındılar.

Bu direniş Türkiye işçi sınıfı tarihinde özel bir yer tutmaktadır. Her şeyden önce Türkiye işçi sınıfı için kapitalist devletin ve sendika bürokratlarının niteliğini tanımadaki bir ilk örnek olmuştur. Ama bundan da öte, sınıfın kendine

güvenini pekiştirmiş, birlik olduğunda kapitalistlerin altedilebileceğini, yaratıcı eylem ve mücadele biçimleri altında moral ve siyasal kazanımları ilerletmenin mümkün olduğunu göstermiştir. Kuşkusuz 15-16 Haziran'ı gerçekleştiren işçiler, bu direnişin ve sınıf tarihimize kazınan bir çok eylemin sağladığı moral destekten de güç almışlardır.

Sermayenin, sınıfa her türlü pespaye yöntemi kullanarak saldırdığı günümüzde, işçilerin geçmişten deneyimlerinden öğreneceği pek çok şey vardır. Alpagut direnişi, çok özel tarihsel koşullarda, sınıflar mevzilenmesinde bugüne oranla köklü farklılıklar içinde sınıfların bir üretim alanının denetimini ele geçirebileceğinin canlı kanıtı olmuştur.

Sermayenin tüm unutturma çabalarına karşın, tarihsel deneyimleri bilince çıkartmak, onlardan öğrenmek tüm işçilerin kendi sınıflarına karşı bir yükümlülüğüdür.

9 Haziran 1847 ★ KOMÜNİSTLER BİRLİĞİ KURULDU

"Haklıların Birliği" adındaki örgüt, Haziran 1847'de, Marks ve Engels'in yönlendiriciliğinde, "Tüm Ülkelerin İşçileri Birleşin!" şiarı altında Komünistlerin Birliği adını aldı. Başlangıçta Alman işçilerinin örgütlülüğü olmasına rağmen Birlik kısa sürede uluslararası bir kimlik kazandı.

2. Kongresinde alınan karar uyarınca Marx ve Engels tarafından kaleme alınan "Komünist Manifesto", Komünistler Birliği'nin bildirgesidir.

GÜNEŞE YOLCULUK

Gelişleri bir türkü gibiydi, Soluksuz ve bir o kadar da tasasız. İrmak gibi çağlayarak Azgın suların çirpinişlarına umursamamız. Elleri havada, yürekleri kızılımış göklerde. Ölüm ya da dirim kavgasına atılmışlardı, Geleceği kurmak için. Nasırlaşmış ellerinde kırmızı bayrak taşıyorlardı, Ve bir o kadar da emindiler kendilerinden. Şimdi son savaşa atıldılar Güzel bir dünya var etmek için, Ön saflarda.

U.Güneş/İzmir

Kızıl Bayrak'tan

Tüm okurlarımıza bir kez daha merhaba.

Elinizdeki 24. sayımızla birlikte birinci yayın yılını doldurmuş bulunuyoruz.

Kızıl Bayrak'ın bu bir yıllık yayın yaşamı, komünistlerin "devrimci açık alan faaliyeti" konusundaki iddialarının da somut göstergesi oldu. (Bu bir yıllık sürecin ayrıntılı politik değerlendirmesini gelecek sayımızda okuyabilirsiniz.) Sermayenin, özellikle "açık alan faaliyeti" üzerinden, devrimci çevrelerde yaymaya çalıştığı legalizm rüzgarlarını kırmak için sürekli bir çaba gösterdik. Legalizme karşı mücadelemizle, açık alanın devrimci tarzda kullanımı

Kızıl Bayrak 1 Yaşında!

konusundaki ısrarımız, doğal olarak, sermayenin saldırganlığını da gün geçtikçe artırdı. 23. sayımızın da toplatılmasıyla birlikte, ilk yayın yılını yüzde yüz toplatmayla kapatmış olduk. Geçtiğimiz bir yılda, toplatma kararları giderek, iki ayrı mahkeme tarafından verilmeye başlandı. Gözaltılar, işkence ve tutuklama kararlarıyla pekiştirildi. 1 Mayıs afişlerimizi astıkları için yazışları müdürümüze ve bir arkadaşımıza verilen tutuklama kararından sonra, 15-16 Haziran afişlememiz de, Terör Cumhuriyetinin benzer saldırılarıyla karşılaştı. Çerkesköy polisince 17 Haziran'dan itibaren gözaltına alınan iki arkadaşımız hakkında da üç gün

süren gözaltı ve işkencelerden sonra, tutuklama kararı verildi. Sermaye uşağı Çerkesköy savcısı, yasal bir afiş çalışmasından alıkonulan arkadaşlarımız için, bir de, ek gözetim süresi vererek, iki gün işkenceci haydutların elinde kalmalarına "hukuki" kılıf hazırladı.

Bir yıl boyunca, Adana büromuz, en az ayda iki kez olmak üzere bir çok kez basılarak talan edildi. Çalışanlarımız ve okurlarımız gözaltına alındı, işkenceden geçirildi. Bu baskınlarda, sözde uygulayıcısı durumunda bulunduğu burjuva hukukunu bile çiğneyen Adana emniyeti, her seferinde tam bir haydut davranışıyla yağmaya girişti. Her türlü

yazılı-basılı materyalimize zorla el koydu.

Tüm bunlar neye yaradı peki? Kızıl Bayrak her gün daha da kinlenerek ilerliyor: Sermayenin tüm bu saldırıları hincimizi bir kat daha bilemekten başka hiç bir işe yaramıyor, yaramayacak. Çabanız boşuna bizi susturamazsınız.

Kızıl Bayrak Yükselerek! SOSYALİZM KAZANACAK!

Kızıl Bayrak Yükselerek! Sosyalizm Kazanacak!

Kızıl Bayrak • 15 Günlük Sosyalist Siyasal Gazete

• ISSN 1300-3585 • Sayı:24 • Sahibi ve Yazı İşl. Md: Kadri TEYMUR • EKSEN Basım Yayın Ltd.Şti. • Baskı: SERLER Matbaacılık/ İSTANBUL

BÜROLAR

• İstanbul Merkez: Mesihpaşa Mah. Laleli Cd. Çim Apt. No: 52, Kat: 5, Aksaray Tel-Fax: 0 (212) 638 28 83 • Gebze: Hacı Halil Mah. 1219. Sok. Göçeoğlu İşhanı Kat:4 No:33 Gebze/KOCAELİ • İzmir: 853. Sok. Bilen İşhanı No:27/604 Konak Tel-Fax:0 (232) 445 21 50 • Ankara: İlk Sk. Ekmen İşhanı 22/14 Kat: 5 Sıhhiye Tel: 0 (312) 229 40 19 • Adana: Cemal Gürsel Cd. Shell Karşısı, Vakıf İşhanı Kat:3 No:306 Tel-Fax: 0 (322) 351 36 84

15-16 Haziran

İşçi Sınıfı Savaşacak!

**SOSYALİZM
KAZANACAK!**

Kızıl Bayrak

15 Günlük Sosyalist Siyasal Gazete